

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

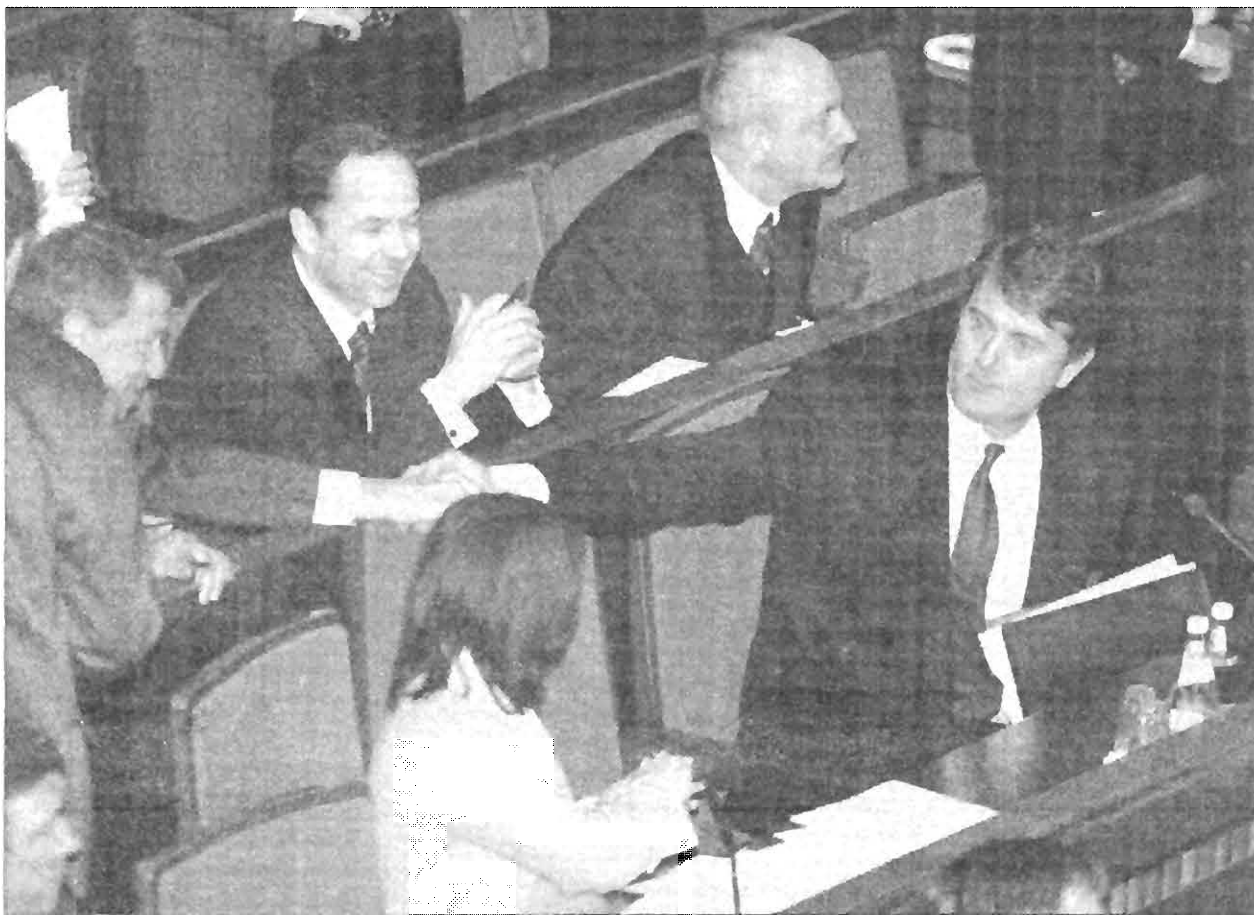
Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVII П'ЯТНИЦЯ, 14 КВІТНЯ 2000 ЧИСЛО 15 VOL. CVII FRIDAY, APRIL 14, 2000 No. 15

Верховна Рада України затвердила програму діяльности Уряду

Програма має соціяльну спрямованість, її мета – підвищення добробуту населення до середньоевропейського рівня

Прем'єр-міністер України Віктор Ющенко (праворуч) поздоровляє членів Кабміну з прийняттям парляментом програми Уряду в сесійній залі Верховної Ради.

Фото УНІАН.

6 квітня Верховна Рада України затвердила програму діяльности Кабінету Міністрів.

За ухвалення програми проголосував 261 народний депутат, проти – 103, утримались – 54, не голосували 20. Як свідчать результати поіменного голосування, у ньому взяли участь 369 депутатів. Зокрема 97 членів фракції КПУ голосували проти програми. Всі депутати з групи "Трудова Україна", фракцій "Батьківщина", НДП, УНР, НРУ, ПЗУ, "Реформи-Конгрес" голосували за затвердження програми. З групи "Солідарність" за затвердження програми проголосували 14 депутатів. З фракції СПУ в залі були присутні лише 4 з 19 депутатів, з яких 3 проголосувало "за", а лідер фракції О.Мороз не голосував.

Після тривалих консультацій з В.Ющенком підтримали урядову програму також усі депутати групи "Відродження реґіонів", крім О.Волкова, який не брав участи в голосуванні. 30 депутатів з фракції СДПУ(о), крім лідера фракції О.Зінченка, який не голосував, і В.Суслова, котрий утримався, погодилися підтримати програму лише після того, як з їхньої ініціятиви до урядового документу було внесено пункт такого змісту: з метою контролі і внесення коректив до програми Кабінет Міністрів щоквартально звітуватиме перед ВР щодо виконання програми.

Офіційно представив програму уряду прем'єр-міністер Віктор Ющенко. За його словами, в основу програми закладено стратеґічні напрями реформування, проголошені Президентом України в 1994 році та розвинуті в його останньому посланні до Верховної Ради. Прем'єр-міністер наголосив, що основоположним принципом програми є те, що лише політичне забезпечення довгострокового фінансового збалансування і прозорости державного бюджету, прогнозованости валютного курсу і відновлення довіри до вітчизняної валюти може стати ґарантом економічного зростання економіки. Водночас В.Ющенко наголосив, що єдиною можливістю

(Закінчення на стор. 6)

В Торонто призначено нового Генерального консула

Генеральне консульство України в Торонто повідомляє про призначення на посаду Генерального консула Ігоря Борисовича Логінова, який приступив до виконання своїх обов'язків з 1 лютого 2000 року. Ігор Логінов народився у Києві в 1960 році. Закінчив у 1982 році факультет міжнародних відносин і міжнародного права Київського державного університету ім. Тараса Шевченка, здобув звання магістра зовнішньої політики в Дипломатичній академії при Міністерстві закордонних справ України. Працював у консульському управлінні МЗС України, в 1992–1996 роках – першим секретарем з консульських питань посольства України у Великій Британії. З листопада 1999 року був радником, завідуючим консульським відділом посольства України в Канаді. Одружений, має дочку і сина. Дружина, Вікторія Логінова, за фахом – диригент хору.

Генеральне консульство України в Торонто

Посол обговорив питання допомоги Україні

Актуальні питання надання американської допомоги Україні були обговорені 5 квітня ц. р. на зустрічі посла України в США К. Грищенка з координатором допомоги Держдепартаменту США В. Тейлором,який високо оцінив останні кроки Президента Л. Кучми та уряду України з прискорення ринкових реформ, зокрема земельної та адміністративної. В ході бесіди були обговорені питання більш активного просування „Харківської ініціятиви", наповнення конкретним змістом програми „Нова ґенерація", визначення подальших пріоритетів програми допомоги Україні на 2001 рік.

Прес-бюро Посольства України в США

Цього разу „Думка" співала особливо надхненно

Хор „Думка" не лише ощасливив своїм ювілейним концертом залю, але й сам був щасливим

Кожний з нас може щось сказати, принаймні щось доброго додати до вже сказаного про нашу культуру, про давньоукраїнські звичаї та обряди, про рідну мову. Але про українську пісню, про її красу, про її мудру і безсмертну сутність ще ніхто не висловився остаточно, вичерпно, і ніхто ніколи не зробить цього, бо це неможливо, бо це належить до тих світових див, які назавжди залишаться над усіма словами, в небі невимовних почуттів, в небі вічности, звідти го-

(Закінчення на стор. 6)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Ющенка призначено головою комісії з проблем ЧАЕС

КИЇВ.– Леонід Кучма вніс зміни до указу №557 від 3 квітня 2000 року, якими прем'єр-міністра Віктора Ющенка призначено головою Міжвідомчої комісії з комплексного вирішення проблем Чорнобильської АЕС. Це зумовлено необхідністю прийняття урядових рішень, спрямованих на здійснення державної політики щодо вирішення проблем ЧАЕС.

Україна і Македонія підписали документи про співробітництво

КИЇВ.– Ряд документів про співробітництво підписано в ході переговорів у понеділок між урядами України і Македонії. Міністри закордонних справ двох країн уклали Консульську конвенцію між Україною і Македонією, а також договір про правову допомогу у цивільних і кримінальних справах. Крім того, підписано двосторонню угоду про співробітництво в галузі туризму. У червні обидві країни мають підписати договір про вільну торгівлю та ряд інших документів, які дозволять більш як удвічі збільшити товарообіг між країнами.

Новий склад Всеукраїнської координаційної ради з питань розвитку духовности

КИЇВ.– Президент України Леонід Кучма своїм Указом затвердив новий склад Всеукраїнської координаційної ради з питань розвитку духовности, захисту моралі та формування здорового способу життя громадян. Головою Ради призначено віце-прем'єрміністра Миколу Жулинського.

Інформаційно-культурний центр Канади в Івано-Франківському

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ.– Канада започатковує створення в Івано-Франківському інформаційно-освітнього центру, який працюватиме при україно-канадському бізнес-центрі і буде обладнаний сучасними комп'ютерами для зв'язку із 30 канадськими університетами. На думку посла Канади в Україні Дерека Р.Т. Фрейзера, студенти і науковці Прикарпаття зможуть одержувати інформацію про найсучасніші досягнення науки Канади і дистанційно вивчати різні дисципліни і навчальні курси. Він також наголосив на можливості налагодження зв'язків канадських нафтогазових компаній для спільної розробки і видобутку нафти на Івано-Франківщині. За його спостереженнями, Україна може виробляти до 60 відс. нафти і газу самостійно.

Призначено нового керуючого Рівненською та Острозькою епархіями

РІВНЕ.– Священний Синод УПЦ Київського Патріярхату підтвердив факти гріхопадіння Архиєпископа Рівненського та Острозького Серафима. Згідно з рішенням синоду, його звільнено від керування епархією. (Це вже третій поспіль керуючий Рівненською та Острозькою епархією, якого звільнено з посади через звинувачення у сексуальних домаганнях). Новим керівником епархії призначено Єпископа Вишгородського, вікарія Київської єпархії, преосвященного Даниїла (Чокалюка), якого водночас звільнено з посади ректора Київської духовної академії.

Створено комітет УНА-УНСО "Вільний Кавказ"

КИЇВ.– Як сказав голова проводу УНА-УНСО Андрій Шкіль, на сьогодні в Україні бракує об'єктивної інформації щодо подій на Північному Кавказі. Комітету УНА-УНСО "Вільний Кавказ" офіційно надано повноваження генерального представника Чеченського інформаційного центру в Україні, який має право на отримання і розповсюдження інформації стосовно подій у Чечні. За словами А.Шкіля, "базові" центри "Вільного Кавказу" буде створено у Львові, Києві та Харкові, крім того, діятимуть філії практично у кожному обласному центрі України. За його словами, Комітет використовуватиме інформацію із проурядових кіл Чеченської Республіки Ічкерія, а також джерел, близьких до Шаміля Басаєва.

Кількість українців може зменшитися до 42 млн.

КИЇВ.– За підрахунками фахівців відділу демографії та відтворення трудових ресурсів Інституту економіки НАН, до 2026 року кількість населення України може зменшитися з нинішніх 49,7 млн. до 42 млн. осіб. Втрати населення впродовж останнього десятиліття становили загалом 2.5 млн. осіб, зокрема 2 млн. – внаслідок смерти, а 0.5 млн. – через міґрацію. "Обвальне" падіння народжуваности пов'язується із соціяльно-економічним станом. Середня тривалість життя у 1998 році становила 68.6 року (жінок – 73.9 р., чоловіків – 63.3). На сьогодні чисельність 17-річних громадян удвічі перевищує чисельність однорічних, на одну сім'ю в середньому припадає 0.79 дитини, а кожна четверта сім'я взагалі не може мати дітей. Розробляється програма "Репродуктивне здоров'я" для поліпшення демографічної ситуації в державі.

В Україні зростає кількість зловживань у психіятрії

КИЇВ.– Україні значно зросла кількість порушень прав громадян, що стають об'єктами психіятричних репресій, заявляє експертна Комісія Асоціяції психіятрів. Змінився також і характер звернень по допомогу. Якщо на початку 90-их основними темами звернень були протести проти примусової госпіталізації, вимоги про зняття психіятричного діягнозу, прохання про визначення дієздатности у Цивільному кодексі та вирішення сімейних конфліктів, то на сьогодні це прохання захистити права на особисте житло і майно (близько 80 відс. усіх звернень). Причинами такої ситуації є широка поінформованість хворих людей про свої права і можливості, зростання правового нігілізму і корупції у владних структурах, відсутність правового поля у сфері психіятричної практики і бездіяльність Міністерства охорони здоров'я і Прокуратури у випадках психіятричних зловживань.

Розпочався музичний фестиваль "Organum-2000"

СУМИ.– Сьомий фестиваль органної, камерної та джазової музики "Organum-2000" розпочався у Сумах. Його організаторами виступили асоціяція "Органум", Сумська обласна філармонія та Всеукраїнська музична спілка за підтримки Міжнародного фонду "Відродження". Впродовж тижня пройдуть сім концертів, на яких виступить 45 артистів з Харкова, Сум, Києва, Хмельницького, Шостки, Донецька і Дніпропетровська.

УНІАН

ТІЛЬКИ ФАКТ

З державного бюджету на всі організаційні заходи, пов'язані із проведенням всеукраїнського референдуму, виділено 30 млн. грн., що становить 100 відс. від необхідної суми.

◆

Верховна Рада у повторному першому читанні підтримала закон про встановлення розміру мінімальної платні на 2000 рік – з 1 квітня вона складає 90 грн., а з 1 липня плянується збільшити цю умовну суму до 118.3 грн. на місяць.

◆

За перший квартал поточного року на українські нафтопереробні підприємства поставлено на 57.7 відс. менше сировини порівняно з таким же періодом минулого року, в тому числі 619.9 тис. т власного видобутку, 408.9 тис. т – з Російської Федерації, 389.1 тис. т – з Казахстану.

◆

Триває акція протесту на шахті "Комісарівська" комбінату "Луганськвугілля". Страйкуючі, котрих близько 100 чоловік, вимагають виплати зароблених грошей за лютий поточного року. Загальна заборгованість на шахті становить 7 місяців.

◆

У Севастополі протягом останніх 4 років на одні пологи в середньому припадає три аборти: торік у Севастополі на 2445 пологів було зроблено 6299 абортів, перервано вагітність трьом дівчатам віком до 14 років, 113 – віком 15-17 років.

◆

У Сімферополі зустріли першу групу чеченських дітей, які прибули на відпочинок в Крим з таборів для переселенців на території Інгушетії. За путівки заплатив уряд Москви за посередництва Фонду "Москва-Крим".

◆

У Київському археологічному музеї відкрилася виставка "Історія людства: покарання і страти", де представлені сюжети катувань, зокрема в застінки гестапо й НКВД.

◆

Курс валют НБУ на 11 квітня:

1 долар США	–	5.43 гр.
1 евро	–	5.20 гр.
1 німецька марка	–	2.66 гр.
1 рубль Росії	–	0.19 гр.

Терміни відновлення програми розширеного фінансування України поки що не визначено

Київ. 10 квітня, УНІАН.– Місія Міжнародного валютного фонду почала процес переговорів з українським урядом, щоб визначити стадію виконання умов щодо відновлення фінансування.

"Сьогодні зарано говорити про терміни відновлення програми розширеного фінансування з боку МВФ", – заявив в інтерв'ю журналістам після зустрічі з прем'єрміністром України Віктором Ющенком голова місії Міжнародного валютного фонду в Україні Джуліян Беренґот. Він зазначив, що рішення щодо відновлення фінансування прийматиме Рада директорів МВФ. Зокрема, місія має вивчити результати аудиту діяльности Нацбанку України, покищо місія отримала лише проєкт результатів аудиту, над яким вона працюватиме декілька тижнів.

Разом з тим місія Міжнародного валютного фонду відзначає позитивні зрушення у сфері дереґуляції і малого підприємництва в Україні.

Про це повідомив в інтерв'ю журналістам перший віцепрем'єр-міністер Юрій Єхануров після зустрічі з керівником місії МВФ в Україні Джуліаном Беренґотом.

Президент України Леонід Кучма вітає нового керівника Місії МВФ в Україні Джуліана Беренґота під час їхньої зустрічі в президентській адміністрації в Києві в понеділок, 10 квітня 2000р. В центрі – попередній керівник Місії Мохаммад Шадман-Валаві. Беренґот раніше очолював Місії МВФ в Казахстані і державах Прибалтики.

Фото УНІАН

ТЕМА ТИЖНЯ

Якщо Москва "сльозам не вірить"...

Міжнародний коментар

"Москва сльозам не вірить!" – таким буде коротке резюме, якщо звести докупи прогнози численних українських політологів щодо розвитку взаємин між нашою державою та Російською Федерацією після перемоги на президентських виборах В.Путіна. Втім, необхідно все ж таки дещо розшифрувати суть цієї формули, що цілком вписалась у відому російську приказку. Росія під орудою президента В. Путіна проводитиме стосовно України жорсткішу політику, більш наступально й твердо ставитиме питання щодо повернення боргів за енергоносії та виконання всіх розрахунків з погашення застарілої заборгованости за надані ще на початку 90-х років так звані технічні кредити. Водночас Росія форсуватиме будівництво двох газопроводів Ямал-Польща-Европа та "Блакитний потік", минаючи територію України, аби ослабити залежність від України при транзиті енергоносіїв на Захід.

Не варто, мабуть, сподіватись і на кардинальні зміни у режимі товарообігу між Україною та Росією. Москва ставитиметься до Києва холодно, але ввічливо, не роблячи різких рухів і гучних політичних заяв. В обмін за часткове погашення заборгованости вона вимагатиме не політичних чи навіть економічних поступок, а конкретні високорентабельні промислові об'єкти стратегічного значення. Кажуть, що йдеться про приблизно вісімдесят підприємств, акції яких хотів би отримати російський капітал – з прицілом на цілковите володіння. До речі, на таких засадах Росія вже володіє власністю у Білорусії, Казахстані, Молдові.

В одному із своїх послань В. Путін відзначив, що Росія повинна спочатку зосередитись на розв'язанні своїх внутрішніх проблем, захищаючи при цьому свої економічні інтереси у стратегічно важливих для неї регіонах. Судячи з усього, дуже важливі обставини змушують Москву займати більш прагматичну позицію у відносинах із найближчими сусідами й хоча б на певний час відмовитись від давнього інстинкту "збирання земель".

Як відомо, комбінація трьох факторів привела В. Путіна на вершину російської влади: дефолт, оголошений ще урядом Сергія Кирієнка в 1998 році, та пов'язана із ним девальвація рубля; різке підвищення цін на нафту на світовому ринку; більшменш успішна війна у Чечні.

На початку ери президентства В. Путіна ці фактори ще діють. Девальвований рубль сприяє імпортозаміщенню, що спонукає до зростання виробництва у кількох важливих галузях виробництва. Незважаючи на те, що світові ціни на нафту впали, російська держава все ще отримує до бюджету заплановані надходження, зрізаючи зайвий "жирок" із видобувних компаній.

Ще більш вразливою "ахілесовою п'ятою" Росії, ніж залежність від експорту енергоносіїв, є її надмірна зовнішня заборгованість. Як відомо, домовленості уряду РФ із Лондонським клюбом кредиторів щодо реструктуризації частини боргів колишнього СССР дали змогу перенести основні виплати на дещо пізніший період. Сама ж сума боргу, завдяки розкручуванню маховика відсоткових ставок, навіть зросла. Очевидно, таким же буде підсумок переговорів із Паризьким клюбом кредиторів. Після цього у найближчі три роки Росія буде змушена виплачувати за зовнішніми борговими зобов'язаннями 12 млрд. дол., що становить навіть трошечки більше половини річного бю-

(Закінчення на стор. 5)

Гинуть ті, хто забагато знає

Черговою жертвою організованої злочинности в Росії став популярний телекоментатор, який не сумнівався, що підмінування житлових будинків у Москві – це справа рук не „чеченських терористів", а російських спецслужб.

Традицію прибирати з дороги невгодних людей „демократична" Росія вповні перейняла від совєтського режиму, який успішно користувався формулою Сталіна: „Є людина – є проблема, зникає людина – зникає й проблема". В цей спосіб тоталітарна влада „розв'язала" чимало проблем, у висліді опинившись на задвірках людської цивілізації, з яких досі не годна вилізти. Їй, бач, заважають люди – і чим вони розумніші і чесніші, тим більше заважають. За останні п'ять років в Росії загинуло понад сто непересічних осіб – з числа депутатів усіх рівнів, політичних діячів, підприємців. Значний відсоток у списку жертв складають журналісти, і цей факт сам по собі свідчить, які недобрі, ворожі до правди сили панують в російському суспільстві. Чи ж не актуально звучить сьогодні зауваження Гіляровського, відомого московського сатирика, який ще на початку XX сторіччя мовив: „В Росії дві напасті: внизу – власть тьми, а нагорі – тьма власті".

Небайдужа до свого майбутнього і занепокоєна цією довколишньою темрявою життя, громадськість Росії ще не отямилася від підступного вбивства відомого телевізійного коментатора Владислава Лістьєва – воно, певна річ, так і залишиться нерозкритим, – а російську пресу вже спіткало нове лихо: цими днями в авіякатастрофі загинув Артем Боровик, зірка російської журналістики. А разом з ним – дуже впливовий нафтовий підприємець Зія Бажаєв.

Офіційна версія катастрофи – технічні похибки в літаку, однак спеціялісти в галузі авіяції на цю версію відповідають, що Як-40 – це найнадійніший літак російських повітряних ліній, з ним ніколи нічого не трапляється, і в цьому випадку „похибки" могли бути результатом ретельно підготованого вбивства.

Виникає природне запитання: кому і чим загрожували Боровик і Бажаєв? Виявляється, обидва мали твердий намір увійти у велику політику. Артем Боровик збирався висунути свою кандидатуру на пост президента Росії в 2004 році, а Зія Бажаєв, за походженням чеченець, хотів згодом вернутися у зруйновану росіянами Чечню й помалу відбудувати її.

Але ж це ніби чистий абсурд – вбива-

(Закінчення на стор. 6)

АМЕРИКА І СВІТ

Китай невдоволений розв'язанням справи з приводу збомблення амбасади

ВАШІНҐТОН. – Впродовж 11 місяців після помилкового збомблення китайської амбасади у Белґраді 7 травня 1999 року літаками НАТО, Державний департамент і Сі-Ай-Ей проводили слідство у справі тієї трагічної помилки. Вислідом було звільнення одного чільного працівника згаданого агентства та покарання шістьох інших за помилкове визначення прицілу. Про висліди слідства та його наслідки Томас Р. Пікерінг, заступник секретаря Державного департаменту, повідомив китайського амбасадора у Вашінгтоні Лі Чаоксінга, однак Китай відкинув це офіційне американське вияснення і знову вимагає „ґрунтовного і всебічного" слідства. Джеймс Рубін, речник Державного департаменту, підкреслив, що слідство було „ґрунтовним і всебічним", а кроки покарання відповідними.

Обидві Кореї погодились на зустріч керівників

СЕУЛ, Південна Корея. – Дипломатичним шляхом полагоджено один з останніх конфліктів холодної війни, коли минулого понеділка, 10 квітня, уряд Південної Кореї повідомив, що Північна Корея погодилась на вершинну зустріч обидвох країн у червні. Згідно з офіційними повідомленнями ця перша зустріч між головами обох країн включатиме цілий ряд спірних питань, котрі ділять обидві Кореї від часу громадської війни 1950 року. Зустріч, у порядок денний котрої буде включено розмови про економічну співпрацю, воз'єднання розлучених родин і політичне замирення, заплянововано від 12 до 14 червня у Пйонгянгу, столиці Північної Кореї. Попередньо заплянововану у 1994 році зустріч довелося відкликати з уваги на смерть у липні того року Кім Іль Сунга, керівника Північної Кореї, котрого наслідником став його син Кім Йонг Іль.

Е.Шеварднадзе переміг на президентських виборах у Грузії

ТБІЛІСІ, Грузія. – Едуард Шеварднадзе впевнено здобув перемогу на президентських виборах у Грузії в неділю, 9 квітня. Після підрахунку понад 75 відсотків голосів Центральна виборча комісія заявила про перемогу Е.Шеварднадзе, який, за попередніми даними, набрав 82 відсотки з поданих голосів. Його основний суперник, лідер Компартії Грузії Джумбер Патіашвілі, зібрав трохи більше 17 відсотків. Як зазначають спостерігачі, незважаючи на те, що Е.Шеварднадзе не вдалося підняти рівень життя у Грузії, його цінують "за відновлення порядку, зруйнованого в 1990-их".

В Японії обрано нового прем'єр-міністра

ТОКІО. – Японський парлямент у середу, 5 квітня, обрав нового прем'єр-міністра на місце Кейзо Обучі, що дістав параліч і перебуває в комі у відділенні посиленого догляду місцевої лікарні. Наступником К. Обучі став іменований керуючою Демократично-Ліберальною партією та запропонований на схвалення обом палатам парляменту Йошіро Морі, колишній генеральний секретар згаданої партії. Після обрання він заявив: „Я буду продовжувати економічне відродження країни". Хоч засоби масової інформації з видимою пристрастю повідомляли громадськість про події, пов'язані з політиканством нового обрання, та суспільство байдуже на них реагувало.

Батьки не можуть повернути викрадених дітей

ВАШІНҐТОН. – Американські батьки мають дуже малі можливості повернути опіку над своїми дітьми, викраденими одним із батьків і вивезеними за кордон. Так стверджує незалежне дослідне агентство Конґресу США у своєму звіті, оприлюдненому минулого тижня, та закликає уряд держави більш наполегливо допомогати американським батькам повертати опіку над своїми дітьми. Крім того, у звіті говориться про значно інтенсивнішу дипломатичну підтримку та урядову допомогу фінансову і психологічну допомогу батькам у поборюванні їхніх зусиль шукання за вивезеними дітьми. Уряд уже дипломатично і юридично сприяє батькам, які намагаються повернути своїх дітей, одначе успіхи не є значними, тому що до великої міри це залежить від співпраці уряду даної країни – стверджується узвіті.

Українського капітана засуджено до 25 років ув'язнення

ГЮСТОН, Тексас. – Суд у Гюстоні засудив українських громадян: капітана судна "Чайна Бріз" Сергія Курдюкова – до 25 років і 3 місяців ув'язнення, другого та третього помічників капітана Сергія Кругляка та Олега Хамизникова – до 24 років 3 місяців ув'язнення за звинуваченням у контрабанді наркотиків. За повідомленням Посольства України в США, згідно з вироком суду, зазначені терміни ув'язнення засуджені мають відбути у повному обсязі, вони не можуть бути зменшені, зокрема через амнестію. На сьогодні консул України в США з'ясовує наміри українських громадян та їхніх адвокатів щодо подання апеляції на вирок суду або порушення питання про передання засуджених українській стороні (за їхньою згодою) для подальшого відбування покарання в Україні. У зв'язку з цим ведуться переговори з бюро федерального прокурора. На судні "Чайна Бріз", затриманому американською стороною 27 травня 1999 року в Карибському морі, було знайдено 4 тонни кокаїни.

Миротворцями в Косові командуватиме еспанець

До столиці Косова Пріштіни прибув новий головнокомандувач сил „НАТО" – 59-річний представник Еспанії Хуан Ортуно, котрий 18 квітня замінить на посту командувача миротворчих сил німецького генерала Клауса Райнгардта.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу - відповідно $40.00 і $25.00. В Україну, Европу й Австралію $50 (авіяпоштою - $160, в Австралію - $175). За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Дописи, підписані авторами, не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор - Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Ігор Пилипчук, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто; Верстка - Павло Стокотельний; Рекляма - Марія Осціславська; Адміністратор - Володимир Гончарик.

Назріває осуд комунізму

Провідною подією XX століття стало виникнення і протистояння двох потужних тоталітарних систем, яке викликало Другу світову війну. Одна з потуг була повністю розгромлена, її провідники фізично знищені, а ідеологія осуджена всім світом на судовому процесі в Нюрнберзі. Друга ж комуністична система – восторжествувала і утвердилася ще майже на півстоліття, несучи світові політичні провокації і конфлікти, а народам комуністичної імперії – дальше зубожіння, духовне і фізичне винищення.

Чому так сталося? Нацисти прагнули світового панування однієї нації за рахунок поневолення і використання інших народів. Це викликало обурення і протидію усього світу. Комуністи ж намагалися досягнути світового панування, замилюючи світові очі ідеєю інтернаціонального братерства пролетаріяту, який мав стати господарем світу за рахунок тотального пограбування і винищення „експлуататорів". Москва не шкодувала коштів на утримання своєї агентури і підплачування „п'ятої колони" на всіх континентах . Це трохи непокоїло громадськість планети і викликало протидію у випадках очевидної агресії (Корея, В'єтнам, Куба, Чіле), але острах перед світовою війною і прагнення не дратувати „російського ведмедя" змушували сильні держави до поступок.

Проте ніхто не може змінити ходу історії. „Імперія зла" впала, не витримавши власної неправди, крови, неморальности, штучности ідеологічних надбудов. Але досі ніхто не закликав творців комуністичного режиму до відповідальности перед планетою за вчинене зло. Йдеться не про помсту, не про страти, як це сталося з провідниками нацизму. Власне, творці „імперії зла" давно померли або знищили самі себе у боротьбі за владу. Йдеться про привселюдне визначення того, що пережив світ, про об'єктивну оцінку комуністичної ідеї (у чистому вигляді, поза експериментом російських більшовиків, ця ідея має чимало привабливого), про осуд помилок і вибачення перед жертвами режиму.

Такий політичний судовий процес вже назріває. Готуються його звинувачувальні матеріяли. В Україні видано двотомник архівних документів Івана Біласа, монографію Сергія Білоконя про масовий терор в СССР, багато публікацій про голод 1933 року. Група французьких дослідників видала велику збірку „Чорна книга комунізму", яку вже перекладено на ряд мов світу (на жаль, крім української). В областях України готується науково-документальна серія „Реабілітовані історією", виходять окремі збірки (щойно в Черкасах, наприклад, за підтримки Християнського центру „Стефанус" видано документальну збірку „Жорна"). Свідчення про нищення голодом продовжує нагромаджувати Асоціяція дослідників голодоморів в Україні, яку очолює Левко Лук'яненко.

Недавно антикомуністичний політичний процес „Нюрнберг-2" відбувся в Польщі, в цій країні створюють пам'ятник сталінським жертвам. У Чехії комуністам заборонили займати керівні посади. Минулого тижня парлямент Болгарії прийняв у першому читанні закон про визнання протизаконним комуністичне правління країни в 1944-1989 роках. У ньому зазначено, що комуністи захопили владу в Болгарії на порушення конституції, спираючись на чужинську силу. У законі говориться: „Болгарська комуністична партія довела країну до економічної катастрофи, вона відповідає за цілеспрямоване і свідоме винищення традиційних цінностей европейської цивілізації, свідоме порушення прав людини, моральний і господарський занепад країни, порушення традиційних прав власности і релігійної свободи, застосування терору до супротивників режиму, жорстоке руйнування довкілля". Чи не можна те ж саме сказати про діяльність Комуністичної партії України? Чи не повинна саме Україна, яка найбільше потерпіла, стати організаторкою міжнародного судового процесу, на якому було б надано право оцінки комуністичного режиму як потерпілим від нього, так і його прихильникам, але передовсім – незалежним вченим-аналітикам, які зробили б аналізу пережитого на підставі об'єктивних і вже опублікованих документів. Людство не тільки має право, а й обов'язок аналізувати власний досвід минулого, щоб виразніше бачити своє майбуття і не повторювати пережиті жахи.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про п'ятдесят років нашої пісні

Серед усіх ювілеїв, що нам випадає в цьому році святкувати, п'ятдесят років пропаґанди української пісні серед своїх і чужих мусить мати належне місце, а з тим і ті, що її так гаряче плекають.

Отож тим разом ми мали нагоду разом із відомим хором „Думка" з Нью-Йорку святкувати 50 років його існування і ширення нашої пісні. Не диво, отже, що хор відзначив це у формі ювілейного концерту, а з цим і ювілейної книги, що радувала учасників того свята, а деяким нагадала усі ці довгі роки існування хору, його численних диригентів та провідників і численних любителів української пісні.

Десь із закутків пам'яті висунулися незабутні постаті наших відомих трубадурів із рядів Січових Стрільців – Романа Купчинського і Лева Лепкого, пригадалися їхні стремління ширити українську пісню. Пригадався прегарний і такий родинний вечір, що його влаштував хор „Думка" у 50-річчя пісенної творчости Р. Купчинського, і так добре знані його пісні, які хористи в цей ювілей йому співали. Це був також „ювілей", але який родинний, теплий та переповнений піснею, грою на гітарі, що так популярна була серед нашого стрілецтва, і танцями. Навіть цей, що його відзначали, не мав того вечора застережень та ні разу не проголошував свого креда на тему ювілеїв, що так характеристичне було для Р. Купчинського:

„Шкода вашої роботи
Бо не маю я охоти
Йти на двадцять п'ять промов
Президентів і голов.
Сім долярів (!) заплатити
Мало їсти, мало пити
І собі псувати кров"...

Хоча чверть сторіччя проминуло, як не стало нашого трубадура, якось мимоволі ці дотепні слова насуваються мені на думку паки і паки в тому році, і навіть ювілейна пісня не могла їх затерти. А ця пісня, що звучала із ньюйоркської залі, перепліталася у відомих і менш відомих піснях, немов передаючи перегляд того, що в довгих роках було репертуаром „Думки".

Із ювілейної книги гляділи на нас обличчя усіх диригентів, голів управ і самого хору у різних концертах та поїздках в Україну та до Европи.

І знову причина до спогадів, із різних подій у нашому громадському житті. Уста мимоволі повторюють так добре відому „Оду до пісні" Р. Купчинського, що стала немов гимном для всіх, що її плекають, а перед очами проходять картини численних концертів, завжди нових солістів, різних диригентів.

Як добре, що на ювілейний концерт зійшлися в більшості ті, з якими можна згадувати, яким досить поставити питання: „Пригадуєте???". Летять спогади, немов ці несподівані сніжинки, що засипали Нью-Йорк у цей весняний квітневий день, і хочеться вірити, що сьогоднішніх ентузіястів пісні заступлять молодші, такі ж звеличники її, такі ж знавці історії, її найкращих творців та її виконання.

Пригадується колишній успіх „Молодої думки" та так хочеться, щоб вона мала сьогодні і завтра своїх наслідників, так, як це бажав Купчинський у своїй „Оді до пісні":

„Хоч би забув хто мову та звичаї,
Хоч би вже душу й ум
чужа земля забрала
Як вчує де тебе – журливу пісню,
Скаже – Матуся так співала!"

Ні, нашої пісні не можна забути та доконче навчити її любити тих, що сьогодні піддаються „гіп-гоп" та іншим подібним крикам, які пнуться заступити справжню музику.

Ювілей нашої пісні в США – це не лише свято, але і зобов'язання для нас усіх: ніколи не забувати про неї, як і не забувати також про наш національний гимн, що тепер чомусь часто і тут, і там залишається промовчуваний.

О-КА

Білий сніг на зеленому листі

Початок квітня приніс в околиці Нью-Йорку щедре буяння весняного цвіту. Минулої суботи люди раділи теплому дню і милувалися білим вбранням груш та вишень, королівському цвітінню магнолій. А недільний ранок здивував сніговою віхолою. Снігу випало близько десяти сантиметрів. На щастя, морозу не було і коли сніг розтав, весна знову постала у звичних шатах.

Сніжна неділя в Нью-Джерзі.
Світлив Л.Х

Шановні читачі! Якщо вам вдалося зфотографувати рідкісне явище природи, екстремальну подію життя або цікаву пригоду з життя людей чи тварин, надішліть нам таку світлину, нехай її побачать інші в рубриці „В кінці газети". Дякуємо!

Заява прес-служби Національного Банку України

З огляду на організовану закордонними засобами масової інформації (ЗМІ) кампанію безпідставних звинувачень України у нецільовому використанні кредитів Міжнародного валютного фонду прес-служба Національного банку України уповноважена заявити про таке.

Кредити, отримані Україною від Міжнародного валютного фонду, використовувались виключно за цільовим призначенням, а саме: на підтримку платіжного балансу, сплату зовнішніх боргів держави та НБУ, інтервенції на внутрішньому ринку з метою стабілізування валютного курсу.

Балянс надходжень від Міжнародного валютного фонду та витрат лише на сплату зовнішнього боргу свідчить, що за весь період співробітництва – **за 1995–1999 рр. – Україна сплатила 7,171 млн. ам. долярів, а запозичила від Міжнародного валютного фонду 3,101 млн. долярів**. Тобто, кредити МВФ менш ніж наполовину покрили витрати України з виконання зовнішніх зобов'язань. Різниця (4,070 млн. дол.) мобілізована за рахунок купівлі валюти на внутрішньому ринку та зовнішніх приватних запозичень.

Зокрема, у 1997 році МВФ надав Україні кредитів на суму 282 млн. ам. дол., а за зовнішнім боргом Україна сплатила 1,188 млн. дол. Отже, ще 906 млн. дол. було залучено за рахунок інтервенцій на внутрішньому ринку та розміщення зовнішніх приватних позик.

Таким чином, **як за весь період, так і щорічно, і зокрема у грудні 1997 року, сплати з обслуговування зовнішнього боргу України значно перевищували суми кредитів, отриманих Україною від МВФ**, що засвідчує цільовий режим використання Україною цих кредитів.

Крім того, кошти, запозичені від МВФ, надходили в Україну через рахунок НБУ у Федеральній резервній системі США, що також виключає можливість зловживань і гарантує повну прозорість грошових потоків.

Операції з управління валютними резервами здійснювались та здійснюються Національним банком України за загальноприйнятою у всьому світі технологією в оперативному режимі, з використанням міжнародних спеціялізованих банківських систем, та не були пов'язані з досягненням приватних або політичних зисків.

У 1997 році, коли за рахунок притоку чужоземного капіталу резерви України значно зросли, за окремими угодами було здійснено кілька довгострокових депозитів в чужоземних банках, але під заставу облігацій зовнішньої державної позики 1995 року. При цьому облігації не викуповувались Україною, а лише приймались у заставу від банків-нерезидентів з метою ґарантованого повернення депозитів.

Усі ці операції завершено у повному обсязі, депозити та доходи за ними повернуто в Україну, облігації повернено їх власникам. Такі операції були відображені в бухгалтерському обліку, були прозорими і подавалися для міжнародного авдиту.

Особливо важливо зауважити, що однією з причин непорозуміння було те, що до початку 1998 року банківською системою України використовувався стандарт бухгалтерського обліку колишнього СРСР, який суттєво відрізнявся від того, яким користувався Міжнародний валютний фонд. Починаючи з 1998 року, НБУ запровадив міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та щоквартальний міжнародний авдит валютних резервів, що повністю виключає можливість їх неправомірного використання.

У відповідь на необґрунтовані звинувачення, опубліковані в деяких зарубіжних ЗМІ, Національний банк запросив міжнародну авдиторську компанію Price Waterhouse Coopers перевірити його операції з валютними резервами за грудень 1997 року. **Цей авдит засвідчив, що у грудні 1997 року НБУ не здійснював операцій, за своїм обсягом чи характером подібних до згаданої у публікаціях, тобто звинувачення були безпідставними.**

Разом з тим, не обмежуючись груднем 1997 року, за погодженням з МВФ НБУ вирішив провести більш широкий авдит здійснених операцій з валютними резервами.

Перший етап авдиту стосуватиметься періоду з липня 1997 року по січень 1998 року. Він буде завершений у кінці березня – на початку квітня. Результати його будуть опубліковані. Другий етап охопить більш тривалий проміжок часу і буде проведений після завершення першого етапу.

З метою більш ґрунтовного проведення авдиту Національний банк України розіслав 27 своїм банкам-партнерам дозвіл на розкриття авдиторам всієї інформації, яка стосується взаємин цих банків з НБУ в цей період.

Таким чином, Національний банк України підтверджує свою прихильність до проведення відкритої та прозорої для своїх кредиторів фінансово-грошової політики.

Посольство України у США

Якщо Москва...

(Закінчення зі стор. 3)

джету. Далі виплати зростатимуть, мов лавина, і не впишуться у реальні фінансові можливості країни.

Так само, як і Україна, Росія, незважаючи на її колосальні природні багатства, все ще чекає "милостей" від МВФ і прагне позичити у цієї міжнародної фінансової організації найближчим часом до 6 млрд. дол. У той же час деякі російські експерти закликають уряд РФ вже сьогодні, негайно розпочинати новий цикл переговорів із кредиторами, аби знову, ще раз реструктуризувати свої борги, інакше її економіка руйнуватиметься під тягарем зовнішніх виплат. І мабуть, такі прогнози є не надто похмурими.

Україна надзвичайно зацікавлена в тому, щоб Росія уникла нового дефолту, оголошення якого боляче вдарить і по вітчизняній фінансовій системі, призведе до зростання інфляції та девальвації гривні. І навпаки, економічне зростання у сусідній державі сприяло б збільшенню товарообігу, що надало б імпульсу для виходу з кризи деяким важливим галузям народного господарства України. На жаль, і Україна, і Росія перебувають сьогодні у дуже важкому економічному становищі. І тут важливо дотримуватися принципу елементарної мудрої доброзичливості: якщо не можеш допомогти сусідові, то хоч не зашкодь йому! Сподіваємось, що конструктивність і перспективність такого підходу добре розуміє новий президент Росії В. Путін.

Петро Коломієць,
оглядач ДІНАУ.

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи"

Всеукраїнський референдум – що це таке і навіщо?

Як відомо, згідно з указом Президента України Л.Кучми 16 квітня ц.р. має відбутися всеукраїнський референдум за так званою народною ініціятивою. На референдум пропонувалось винести 6 запитань, пізніше два з них, перше й шосте – найнебезпечніші для демократії, – були, за поданням двох великих груп депутатів, визнані Конституційним судом неконституційними, і Президент змушений був окремим указом їх вилучити.

Дискусії навколо українського референдуму завирували не тільки в національному політикумі, але й вихлюпнулись за межі держави, ставши предметом обговорення в Парляментській Асамблеї Ради Европи.

Чому ж така пильна увага до українського референдуму? Чому він став своєрідним пробним каменем, який розділив українське суспільство на непримиренні табори? Чим, зрештою, цей, в основі своїй демократичний, засіб волевиявлення народу небезпечний для демократії в Україні, що його рішуче не підтримують такі національно-демократичні сили, як Українська народна партія "Собор", Українська республіканська партія, Український Народний Рух, Конґрес українських націоналістів та інші?

Запитання далеко не риторичні. Річ у тому, що, по-перше, референдум 16 квітня проводиться зовсім не за народною ініціятивою, як намагаються запевнити громадськість, а плянується з волі олігархів, на повідку у яких пішов Президент. По-друге, його мета – прикриваючись іменем народу, зміцнити в Україні авторитарну владу Президента, а через нього практично – тих кланів, що за ним стоять. Тому й запитання свідомо сформульовані нечітко, заплутано. Чого тільки варті запитання про право Президента розпускати Верховну Раду чи двопалатний парлямент! Тобто нанівець зводиться роля найвищого представницького законодавчого органу, руйнується система противаг влад, тим більше, що верхня палата, як відомо, складатиметься з представників (керівників) реґіонів, які не обираються народом, а призначаються Президентом. До того ж у нинішній ситуації, коли в окремих реґіонах спостерігаються сепаратистські тенденції, двопалатність – це прямий шлях до так званої реґіоналізації і розчленування України. По-третє, Верховна Рада не прийняла ще закон про референдум і він проводитиметься за застарілим і віджилим законом, що само собою приховує небезпеку. По-четверте, Парляментська асамблея Ради Европи, м'яко кажучи, досить критично поставилась до затії всеукраїнського референдуму, поставивши вимогу до України не впроваджувати результати референдуму, якщо він все-таки відбудеться, неконституційним шляхом. По-п'яте, у цьому разі, згідно з Конституцією, всі питання, що виносяться на референдум, мають пройти парляментський шлях – то чи не простіше запропонувати Верховній Раді проєкти законів з усіх питань і не проводити референдуму? По-шосте, українська виконавча влада підкреслює, що опитування 16 квітня має дорадчий, консультативний характер (парадокс – народ буде радитися сам із собою); в такому разі знову ж таки проведення референдуму не має сенсу. По-сьоме, на організацію голосування доведеться витратити (викинути на вітер, як виявляється) 50 млн. грн. – чи не марнотратство при наших негараздах і безгрошів'ї?

Є велика загроза, що референдум може взагалі не відбутися через низьку явку виборців – щоб він відбувся, проголосувати мають більше 50 відс. дорослих громадян, які мають право голосу. Тому вживаються всі засоби, щоб забезпечити необхідну присутність громадян. Як це робиться, видно із хроніки останнього тижня "переможної ходи референдуму по-президентськи", підготовленої пресслужбою Української народної партії "Собор".

Україна. 6 квітня розпочалося дострокове голосування на всіх дільницях з проведення референдуму. Для цього ЦВК виділило 4 мільйони комплектів бюлетенів. Ряд опозиційних партій пов'язали це з можливістю широкомасштабних фальсифікацій.

Страсбурґ. ПАРЕ ухвалила рекомендацію "Інституційна реформа в Україні", в якій закликала Президента Л.Кучму відкласти проведення референдуму до ухвалення Верховною Радою України сучасного закону про референдум, який би відповідав демократичним стандартам, і попередила, що на Україну чекає виключення з Ради Европи в разі, якщо результати референдуму буде втілено в життя неконституційним шляхом.

Верховна Рада. Провідникам ряду фракцій парляментської більшости (у т.ч., НРУ, ПРП) "рекомендували" підписати заяву зі звинуваченнями на адресу ПАРЕ та членів української делеґації в ПАРЕ, з погрозою, що в іншому разі буде дано команду "завалити" програму уряду В.Ющенка.

Київ. Президент Л.Кучма назвав "зрадниками" членів української делеґації в ПАРЕ – опонентів референдуму. Пропрезидентські газети почали кампанію цькування цих депутатів, які "використали доручену їм місію не в інтересах країни, а для вирішення їхніх особистих проблем", "задля власної вигоди готові облити власну Батьківщину чорною фарбою" і т.д.

Севастополь. За вказівкою міської держадміністрації контори житлових будинків розгорнули масову кампанію залучення городян до дострокового голосування.

Прикарпаття. Голова обласної

(Закінчення на стор. 6)

„Думка" співала...

(Закінчення зі стор. 1)

ворячи до нас ніби зрозумілою мовою, та водночас ця її мова є якимись вищими, як от сонце і місяць, і зорі, знаками для нас, які ще нам треба збагнути, щоб до кінця збагнути самих себе і своє призначення в цьому світі і в цьому часі, коли, здається, до останньої межі доходить змагання між усе ще живою людською душею і холодною техногенною раціональністю...

Кожна українська народна пісня є таким вищим знаком, і навіть не важить, хто саме її співає. Скільки разів буває, що у звичайнісінькому, пересічному товаристві, за кухонним столом, де нема ні фортепіяна, ні навіть гітари, зринає тиха пісня, і так раптом зачепить за живе, так схвилює, що забуваєш, яка пора за вікном і яке століття...

Коли ж минулої неділі співала на своєму ювілейному концерті ньюйоркська „Думка", й коли отак відступив час і вік, бо постукало в людські серця щось з того найкращого, на що спромоглася наша національна історія, то до неминучої сердечної схильованости додався ще голос здивованої і захопленої свідомости: Боже, якими ж особливими людьми мусять бути і співаки, і їхній диригент, щоб десь за океаном живши, за океаном вже й народившись, отак по-українськи заспівати! По-українськи – це значить в такій мірі жити піснею, що жоден хорист не сумівається, коли диригент бере до репертуару складні, могутні за творчою потенцією пісні. Тому просто не йнялося віри, що ось зараз, через пару хвилин будемо чути „Вулицю" Філарета Колесси, „Закувала та сива зозуля" Петра Ніщинського, „Гей, браття-опришки" Анатолія Кос-Анатольського – це ж ті пісні-картини, на які має вистачити вокальних барв. І їх вистачило!

Після першого ж твору – „Воскресла" Євгена Савчука на слова Олександра Олеся – виникло це враження і панувало вже до кінця концерту: що естетичне трактування вокальних завдань не ділило, а об'єднувало світські і духовні твори. Не тільки „Воскресла", „Херувимська пісня" Миколи Лисенка, „Господи, силою Твоєю" Дмитра Бортнянського, „Владико неба і землі" Семена Гулака-Артемовського, але й „Ніч мя покриє" в обробці Станіслава Людкевича, „Ой сивая тая зозуленька" Миколи Леонтовича, „Як ішли ми світами" Романа Купчинського, у своєму гармонізуванні втримували той самий надхненно-суворий, величний і спокійний характер, тому що мелодія, музика підпорядковувалася словам, змістові, і поєднання голосів було настільки правильним, що не відволікало від високих предметів оспівування.

Що ще виразно відчувалося? Що „Думка" не лише ощасливила своїм ювілейним концертом вщерть виповнену залю, але й сама була щасливою, адже чистота і вишуканість виконання дозволили знаменитому тенорові сучасности Володимирові Гришкові витворити разом з хором таку природну художню цілісність, що подесятеряла надхнення обох сторін і цим надхненням зробила неможливим будь-який дисонанс. Мабуть, і сам Гришко, великий тенор, був також щасливий, співаючи з народно-діяспорною „Думкою", яка виказала такий високий професійний рівень проникнення в українську пісню. Цього разу Володимир Гришко, окрім „Дивлюсь я на небо", „Чорнії брови, карії очі" та арії Феррандо з оперети „Ля табернера дель пуерто", співав ще сольні партії з хоровим співом – у „Владико неба і землі" і „Закувала та сива зозуля".

Святом у святі, це теж варте підкреслення, були „Прелюдія" А. Кос-Анатольського і „Баляда" Шопена у виконанні піяністки Євгенії Палей, фортепіяновий супровід якої вже багато років є сильним стимулюючим чинником у розвитку „Думки".

Оскільки це був рідкісний, присвячений 50-річчю творчого життя „Думки" концерт, то мусило щось відбутися і над спів, адже в залі перебувало багато співаків минулих років і десятиліть. Й от усі вони наприкінці концерту вийшли на сцену і разом з хором заспівали, зі сльозами на очах, „Многая Літа" – „Думці", собі, щедрим спонзорам і меценатам, також поіменно названим, і українській пісні, яка з'єднує і братає українців, як ніщо інше.

Нам, членам редакції „Свободи" особливо було приємно чути, як віддзначали грамотою подяки, поряд з іншими нашими громадськими організаціями, Український Народний Союз – за моральну і матеріяльну підтримку усім нам дорогої „Думки".

Лише з однієї причини можна пошкодувати: не пощастило з фотографіями. А ми мали намір зберегти для історії щасливі обличчя керівника „Думки" Василя Гречинського і всіх співаків, бо сяяли вони щастям і після концерту, під час дуже приємного і велелюдного прийняття. От якраз на тому прийнятті біля роздягальні кореспондент "Свободи" так шляхетно допомагав дамам вдягатися, що забув свій фотоапарат. Проте ми певні, що члени нашої громади – не менш шляхетні, і хто знайшов наш редакційний „Кенон", той поверне його нам. Щоб хоч і зі запізненням, однак фотографії з концерту таки побачили світ.

Петро Часто

Верховна Рада...

(Закінчення зі стор. 1)

закріплення тенденції зростання економіки є взаємовигідне і довгострокове співробітництво законодавчої і виконавчої гілок влади. Як заявив прем'єр-міністер, уряд відверто заявляє про свою відповідальність за виконання програми перед українським народом, Президентом і Верховною Радою. Зокрема, наголосив Віктор Ющенко, уряд бере на себе відповідальність за те, що в цьому році Україна має позбутися такого "аморального явища, як прострочені заробітні плати і пенсії". Уряд бере на себе зобов'язання повністю погасити заборгованість з пенсій.

Уряд відверто заявляє про свою відповідальність за виконання програми перед українським народом, заявив В. Ющенко.

За інформацією прем'єр-міністра, в березні, крім поточних виплат пенсій, на погашення заборгованости за попередні роки було виділено 140 млн. грн. Щодо погашення заборгованости у зарплаті працівникам бюджетних установ В.Ющенко зазначив, що в держбюджеті на поточний рік передбачено погашення 40 відс. заборгованости, однак для повного її погашення, на думку прем'єра, необхідне прийняття законів про розширення податкової бази.

Як наголосив прем'єр, у 2000 році необхідно надати державну підтримку пенсіонерам, малозабезпеченим сім'ям, дітям-сиротам тощо. При цьому Кабінет Міністрів "зробить усе, щоб Україна позбулася своєї національної ганьби, чим стала дитяча безпритульність". В.Ющенко підкреслив, що програма має виключно соціяльну спрямованість, її стратегічною метою є підвищення добробуту населення до середньоевропейського рівня.

Водночас, на думку прем'єра, цю програму "може спіткати доля інших програмних документів", затверджених, проте не виконаних, що може статися в разі, якщо виконавча і законодавча гілки не приймуть Податкового кодексу і не забезпечать на основі нової податкової бази державний бюджет на 2000 рік. Щодо скасування податкових пільг, В.Ющенко зазначив, що до цього питання уряд "підходитиме зважено і дотримуватиметься політичної гармонії". За його словами позиція уряду полягає у застосуванні конкретних дій "проти надання аморальних пільг".

В.Ющенко наголосив, що особливу увагу в програмі приділено реформуванню енергетики. "Найближчим часом ви станете свідками радикальних подій, які можуть суттєво оптимізувати українсько-російські взаємини, особливо у паливно-енергетичній сфері і в питанні ролі українського транзиту", – сказав В.Ющенко. За його словами, нині існує багато "цікавих обставин" для посилення конкретних двосторонніх українсько-російських відносин, зокрема готується третій раунд переговорів з російським урядом щодо боргів.

Вперше за роки незалежности, на думку В.Ющенка, програма має "історичний шанс бути реально втіленою в життя". Це можливо здійснити лише завдяки солідарній відповідальності уряду та парляменту за підготовку і прийняття законодавчих актів. За словами прем'єра, в руках Президента і парляменту "достатньо важелів", щоб забезпечити механізми контролю урядової відповідальности.

Напередодні прийняття Програми діяльности Уряду, 5 квітня, виступаючи у парляменті, В.Ющенко заявив: "Якщо програму дій Уряду не буде прийнято, то я не бажаю представляти такий уряд". За його словами, "це не погроза, а логічний крок, який доведеться зробити". На думку прем'єр-міністра, йдеться "не про успіхи і переваги програми, а про політичну підтримку Уряду України, без якої він не зможе провести реформи".

УНІАН

Референдум...

(Закінчення зі стор. 5)

держадміністрації М.Вишиванюк дав вказівку звільнити з роботи заступника голови Косівської райдержадміністрації М.Цьока (члена КУНу) за відмову здійснювати тиск на виборців. Працівник обласної держадміністрації Р.Струтинський на зібранні голів дільничих комісій і сільських рад Косівщини озвучив вказівку обласної влади - "гнати" з дільниць спостерігачів і активно проводити голосування протягом десяти днів – з 6 по 16 квітня. Вже 8 квітня Прикарпаття офіційно "відрапортувало": – достроково проголосували 6800 виборців.

Вінниччина. Облдержадміністрацією поставлено завдання – забезпечити на місцях дострокове голосування не менш як 50 відс. виборців.

Одещина. Керівники облдержадміністрації в повному складі виїхали в райони для "забезпечення" потрібного відсотку на референдумі.

Київщина. Сільським вчителям у ряді сіл на Фастівщині пообіцяли негайно виплатити гроші на відпустки в разі забезпечення необхідного відсотка „за" на референдумі. В іншому разі відпускні обіцяли виплатити не раніше грудня.

Донеччина. Голова облдержадміністрації В.Янукович закликав мешканців Донеччини одностайно підтримати всі запитання референдуму. Відповідне губернаторське звернення оприлюднено через усі газети й електронні ЗМІ шахтарського краю. В ньому особливо наголошується на значенні для Донеччини запровадження двохпалатного парляменту.

Київ. Всі канали державного радіо й телебачення постійно вміщують реклямні сюжети про референдум і "роз'яснення" щодо того, як треба голосувати. Водночас не вміщено жодного сюжету з висловленням позиції опонентів референдуму.

Отже, випробувані на президентських виборах механізми та технології ввімкнені. Можна припустити, що буде все зроблене для того, щоб референдум відбувся "за будь-якої погоди" і навіть за неявки більше 50 відс. громадян. І результати будуть такі, як треба.

Доживемо до понеділка...

Віталій Карпенко

Гинуть ті...

(Закінчення зі стор. 3)

ти молодих людей, які колись у майбутньому можуть стати президентами. Усіх не вб'єш все одно. Значить, щось мусило бути інше, визначальніше. Нагадаємо, що А. Боровик керував пресовою корпорацією „Цілком таємно", і з її допомогою витягав на світ Божий все найбрудніше, від чого хворе російське сумління прагнуло звільнитися. Під час похорону Боровика провідник партії „Яблуко" Григорій Явлінський у розмові з журналістами повідомив, що Артем плянував виступити в газеті „Цілком таємно" на тему осінніх вибухів у Москві, після яких, знаємо, росіяни заллялли кров'ю маленьку Чечню. Цій публікації перешкодила смерть, однак Артем встиг, за три дні до авіякатастрофи, в телевізійній програмі поділитися своєю думкою щодо згаданих вибухів. Він розповів, що ще минулого літа кремлівська „власть тьми" випрацювала плян, який мав надати генералам можливість одержати збройну перемогу в Чечні. Прем'єрові Степашину для втілення цього пляну забракло сміливости, тому його недовзі замінив В. Путін. А щоб агресія проти Чечні дістала виправдання в очах громадськости Росії, конче був потрібен привід до нападу. Цим приводом стали вибухи житлових будинків у Москві, організовані, як стверджував А. Боровик, не чеченськими „терористами", а російськими федеральними спецслужбами.

Вже після смерти А. Боровика московська „Новая газета" вмістила сенсаційний матеріял про причетність кремлівських стратегів до вибухів, зокрема подала свідчення про те, що вибухівка, під виглядом „мішків з цукром", за декілька днів до злочину перебувала в Рязані, в одній військовій секретній частині.

Нема людини – нема проблеми...

П. Ч.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Звіт актуарія

Кожна забезпеченева компанія – братська, комерційна чи взаємодопоміжна мусить кожного року в лютому скласти звіт про свій фінансовий стан протягом попереднього року. Крім цих вимог, кожна забезпеченева компанія отримує актуарійний звіт від свого актуарія, що є переглядом всієї діяльности компанії, та оцінку її можливостей, сильних і слабих точок.

Дорадчі актуарії компанії „Брус і Брус" ствердили: „1999 рік – це рік вагомої перебудови – життя змусило радикальним чином замінити братські користі. Введено нову комп'ютерну систему та нову книжку вкладок, нові забезпеченеві пляни стали більш конкуренційними і доступними членам. Всі зміни у вкладках були затверджені забезпеченевими властями стейту та підлягають найновішим вимогам і правилам стейту Нью-Джерзі. Будь-котрий зі згаданих проєктів був значним зобов'язанням до виконання. Факт, що їх здійснено впродовж одного року, є великим довершенням і доказом працьовитости і здібностей керівників УНС".

Актуарії перевірили чотири вагомі ділянки нашої діяльности – забезпечення, резерви інвестиції та видатки. Екзекутива Українського Народного Союзу хоче поділитися коментарями та вислідами перевірки нашого актуарія компанії „Брус і Брус".

Першим обговорювано резерви УНС і позитивні та неґативні впливи на нього. Впродовж 1999 року активне сальдо УНС зменшилось до 6,978,000 дол. Відношення платоспроможности на кожних 100. дол. заборгованости виносить 111.75 дол. Якщо додати вартості забезпечення до резерви, як це роблять аналітики, тоді платоспроможність зростає до 113.95 дол. Це дуже високе відношення платоспроможности в порівнянні до 105 відсотків у більшости комерційних компаній. Висновком актуарія було, що забезпеченевий бізнес УНС є здоровим і в доброму стані, хоч кількість і суму забезпеченевих поліс і пенсійних грамот треба збільшити.

У порівнянні до інших братських організацій УНС має нижчу суму забезпечень на 2,304 дол. на кожній полісі, крім того, нижчі на 5,000 дол. суми нових забезпеченевих поліс. Більшість організацій мають поліси забезпечень на суму 15,000 дол. до УНСоюзових 10,000 дол. У висліді, з огляду на ці нижчі суми, прихід з поліс є також у порівнянні меншим. УНС серед усіх братських організацій має найкраще відношення плачення на час вкладок серед членства. Крім того, смертність серед членства є значно меншою, як в інших братських установах. Вкладки є головним джерелом прибутків. З уваги на дозрівання, виплати і згрошевлення великої кількости грамот, які не були заступлені новими полісами, резерва зменшилась. Це можливо поправити новими полісами, продажем пенсійних грамот і забезпеченевих поліс, хоч треба дати час, щоб це дало бажаний вислід.

Портфоліо інвестицій УНС залишається дуже високої якости. УНС має 73 відсотки свого майна в бондах. Середня кількість вкладів майна братських організацій становить 86 відсотків. 10 відсотків майна УНС вкладено у звичайні та привілейовані уділи у порівнянні до шести відсотків інвестицій братських організацій. Крім того, ми маємо 13 відсотків, інвестованих у мортґеджах членів, коли більшість братських організацій має тільки три відсотки майна, вкладеного у мортґеджі.

Видатки і втрати були перевірені актуарієм. Він визнав, що втрати не були спричинені будь-якими помилками, радше були результатом останніх двох десятиліть. Хоч видатки були значно зменшені, у 2000 році треба їх ще зменшити. Братські послуги було зменшено, однак їх треба втримати на відповідному рівні. Всі видатки мусять бути зменшені на 3,000,000 дол., щоб конкурувати з іншими братськими організаціями подібної величини.

У висліді посилений продаж забезпечень і пенсійних грамот УНС і дальше зменшення видатків, зокрема в братській ділянці, оновить ріст УНС. УНС має фінансову силу підтримувати всі свої акції, якщо виправні кроки продовжуватимуться та дасться їм потрібний для здійснення час.

СтефанКачарай,
касир

На честь головного контролера УНС названо вулицю

Президент міської ради міста Долішний Чічестер Рокко Ґаспері передає табличку з назвою вулиці В. Пастушкові.

Головний контролер Українського Народного Союзу Василь Пастушок має тепер вулицю свого імені в місцевості Долішний Чічестер, де проживає вже тридцять років. Управа цього містечка, що находиться у штаті Делавер, окремим указом з 21 лютого 2000 року рішила вулицю Ормонд в Долішному Чічестері переіменувати на Бульвар Пастушка, вшановуючи цим нашого активного Союзового діяча, що вже 53 роки працює, як продавець нерухомостей, а з того 30 років допомагає своїм досвідом і працею розвивати промислову, індустріяльну та приватну частину свого місця проживання в Долішному Чічестері. Його активність допомагає комерційному та приватному розвитку цілого довкілля, тому не дивно, що міська рада схвалила вшанувати його, називаючи вулицю його іменем.

Загальні річні збори в Менвілі

Загальні річні збори УНС Центрального Нью-Джерзі відбулися 26 лютого в церковній залі св. Михаїла в Менвілі. Присутніх було 14 делегатів від восьми Відділів.

Голова Округи Михайло Захарко відкрив збори. Протокол з минулорічних загальних зборів зачитав Іван Кушнір. Далі слідували звіти управи. Голова управи Михайло Захарко заявив, що Округа має проблеми в організації нових членів, однак докладає всіх сил, щоб здобути якнайбільше нових. За відсутнього скарбника Івана Бабина звітував голова Контрольної комісії Степан Захарко. На внесок Осипа Ринника до нової Управи вибрано Михайла Захарка – головою, Івана Кушніра – секретарем та Івана Бабина – скарбником.

Перевибраний голова М. Захарко подякував за довір'я до нього і попросив до слова представника УНС Марту Лиско, яка розповіла про деякі зміни в забезпеченевій організації УНС, між іншим згадала про впровадження нових книжок вкладок, з якими всі секретарі мусять добре запізнатися. В дальшому заявила, що асекураційні вкладки УНС є багато нижчі від усіх інших забезпеченевих організацій. В справі злуки УНС з Братським Союзом Марта Лиско сказала, що хоча Братський Союз у злуці відмовив, але переговори в цій справі будуть продовжені.

І. Кушнір

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Адам Стець – голова відділу УККА в Пассейк-Берген.

Тарас Шевченко об'єднує

Цьогорічна Шевченківська академія в українському центрі Пасейку, Н. Дж., стала першою після кількарічної перерви. Голова місцевого відділу УККА Адам Стець вважав за своє найголовніше завдання відновити традицію вшанування пам'яті Тараса Шевченка. Окрім організаційної роботи, він брав активну участь у самому концерті. А. Стець відзначає, що як в академії, так і в буденному житті громади, активну участь беруть новоприбулі українці. І хоча вони покищо повільно вступають до різних організацій, але тенденція до таких кроків вже помітна. За словами станичної Пласту в Пасейку Дарки Темницької, саме завдяки новоприбулим дітям Пласт зміцнив свої позиції. Пані Дарка говорить, що незалежно від того, де народилися діти, вони добре товаришують між собою, і в Пласті не існує різниці – там всі українці. Прибуває нове покоління і до СУМу. Батьки також приводять своїх дітей навчатися танцям в місцевому ансамблі.

Коли на сцені діти, то дорослих, особливо батьків, не цікавить, що їхня дитина там робить. Головне, що вона на сцені. Переповнені гордістю, татусі з відеокамерами, мами з фотоапаратами увіковічнюють чутливі моменти зростання їхньої дитини. А коли на американський землі їхня дитина читає і співає українською мовою, то для справжнього патріота немає більшої втіхи. От і в неділю, 26 березня, Святочну академію розпочинали саме наймолодші українці – вихованці тутешньої школи українознавства. Бурхливі оплески зворушених батьків викликали виконані дітьми пісні та вірші Кобзаря, твори, присвячені його пам'яті. Зі сцени лунали "Заповіт", "Хвала Шевченкові", "Не цурайтися мови", "Марш українських дітей" і ще багато чудових творів.

Наймолодших акторів змінили старші учні школи святого Миколая. До простих деклямацій додалися інсценізовані. Глядачам було показано все, до чого так довго готувалися студенти, – "Тарас-пастушок", "Сон", "Летить соловей" та багато іншого.

Головним організатором свята став відділ УККА в Пасейку-Берґен. Адам Стець звернувся до присутніх з привітальним словом, в якому вкотре підкреслив ролю Шевченка в історії України. Звичайно, на концерті прозвучали такі клясичні твори, як "Реве та стогне Дніпр широкий" та "Зоре моя вечірняя", які виконав об'єднаний хор українських греко-католицької і православних церков Пасеку і Кліфтону, під керуванням Заслуженого вчителя України Володимира Шкільного.

Вигуки "браво" та "на біс" викликав виступ ансамблю сумівських дружинників "Зілля". Цікаве, незвичайне виконання пісні Тараса Шевченка "Бандуристе, орле сизий" продемонстрували Богдан Савчук і Роман Лайкош. І хоча саме виконання було далеке від ідеального, та художнє рішення заслуговує на увагу. Застосування електронних інструментів та жвава, відповідна до ритму життя гра може привернути увагу молоді до клясичних віршів Шевченка. В сучасній обробці геніяльні слова звучать відповідно сьогоденню. Хто зна, можливо це один зі шляхів популяризації творчости Кобзаря поміж молоддю.

Професійности Святочній академії додав виступ Заслуженого артиста України Ярослава Гнатюка. "Думи мої" та "Чого мені тяжко" у його виконанні примусили залю довго і щиро аплодувати. Окрім того, зі сцени лунало ще багато віршів, поем та пісень. Після кількагодинного концерту присутні виконали національний гимн України. Вперше відвідавши Пасейк, автор був приємно вражений потужністю місцевої громади. Загалом три церкви, велике і просторе приміщення Української централі, Український дім, кредитівки, велика школа, українська крамниця і ще багато іншого. І за словами мешканців, все це на початку нового відродження. Нових еміґрантів з'являється все більше, а з ними, з їх участю в громадському житті міцніє громада. На жаль, покищо далеко не всі новоприбулі розуміють необхідність активної української життєвої позиції.

Діяспора щиро вітає новоприбулих. Допомагають чим можуть. Нещодавно в Пасейку згоріло кілька будинків, де квартирували українці. Звичайно, ніякого покриття на майно у цих людей не було. Всі місцеві українські організації відгукнулися на біду і зібрали грошову допомогу постраждалим.

За активної участи новоприбулих цього року утворилася нова українська фірма "Богдан". Над її бюром у центрі Кліфтону гордо майорить синьо-жовтий прапор.

Святочна академія, присвячена роковинам Тараса Шевченка в Пасейку – це один з прикладів об'єднання українців, незалежно від того, коли вони приїхали до США. Звичайно, різні покоління – різні люди, але твори генія однаково сприймаються усіма. Отже, досить говорити про непорозуміння – краще для початку організувати щонебудь творче. Приклади, на щастя, у нас є, бо українська історія, культура та література неймовірно багаті на таланти і особистості.

Зореслав Байдюк

Ансамбль сумівських дружинників "Зілля", Пасейк, Н.Дж.

Учні школи українознавства.

ДРУЖБА МІЖ ЛЮДЬМИ – ДРУЖБА МІЖ НАРОДАМИ

Зустрічаймо експедицію „Хай світ пізнає Україну"

Міжнародний благодійний фонд, який діє у Києві, організовує експедиції до різних країн. В 2000 році український вітрильник „Батьківщина" візьме участь в OPSA-2000. Експедиція „Пізнай Україну" дістала запрошення від міст Норфолк, Вірджінія, Маямі, Фльорида, і Нью-Лондону, Коннектикат. Справі сприяли власник фірми „Імпорт Со" Стефан Фемічак, його партнер Майк Ламмареллі та інж. Богдан Лесь.

Ми нав'язали контакт з президентом фонду Романом Малярчуком і з провідником експедиції капітаном Дмитром Бірюковичем. Від них довідались, що мета акції – засобами народної дипломатії познайомити громадян інших держав з Україною. В кожному з портів світу, де плянує робити зупинки експедиція, її учасники розгортатимуть пересувну виставку, яка розповідає про Україну. Вітрильник „Батьківщина" 2000 року експедиції стартував з Києва 2 квітня і шлях його проляже через міста: Херсон, Стамбул, Кадіз, Сан-Жуан (Порто-Ріко) – 25–29 травня; Маямі (Фльорида)– 7-10 червня; Норфолк (Вірджінія) – 16-20 червня; Вілмінґтон (Делевер)– 22-25 червня; Філядельфія (Пенсильванія) – 23-29 червня; Нью-Йорк – 3-9 липня; Нью-Лондон (Конектикат) – 12-15 липня; Галіфакс (Канада) – 20-24 липня; Портленд (Мейн) – 28-31 липня.

Проєкт „Хай світ пізнає Україну" здійснюється на громадських засадах при підтримці державних урядових і неурядових структур України, під патронатом Київської державної адміністрації та голови міста Києва. Організатори експедиції прагнуть, щоб ця акція стала всенародною і в ній змогли взяти участь усі, хто не байдужий до молодої держави України. Організаційний комітет працює у творчому співробітництві з амбасадою України у Вашинґтоні та з усіма патріотично налаштованими організаціями і особами. Очолює експедицію один з ініціяторів, яхтовий капітан з понад 30-річним стажем – Дмитро Бірюкович. Почесним штурманом експедиції дав згоду бути заступник міністра оборони – командир Військово-Морських Сил України, віце-адмірал Михайло Єжель.

До екіпажу вітрильника „Батьківщина" входять 14 досвідчених фахівців вітрильного спорту. Здійснити цю проукраїнську міжнародну акцію є головною метою фонду „Хай світ пізнає Україну". Під час експедиції плянується створення серії 30-хвилинних телефільмів під назвою „Україна і Світ" та показ їх на різних каналах телебачення, репортажі з місць перебування у програмах новин українського і світового телебачення. Однак уся ця інформаційно-пізнавальна програма потребує додаткових коштів.

У листопаді 1999 року ми організували осередок в Нью-Лондоні, Конн. – „Приятелі експедиції вітрильника „Батьківщина". Президент Міжнародного фонду Роман Малярчук із Києва запропонував нашому осередку стати офіційним представником фонду в США, щоб наша ініціятива поширилась на інші міста, де має перебувати український вітрильник. За підтримки усієї нашої громади у США ця акція продемонструє світовій спільноті єдність української нації.

Фінансування має три основні напрямки: експедиція вітрильника „Батьківщина" (20,000 дол. – інструменти, бензина, оплата інсюранців, віз, виряд, харчування); культурологічні заходи – телевізійний проєкт (мінімум – 10,000 дол.); інформаційні заходи (2,000 дол.). Фінансова база експедиції створюється за рахунок внесків членів акцій по 100 дол.; від спонзорів вітрильника „Батьківщина" (100–500 дол.); добровільних пожертв. Пожертви будуть звільнені від податків. Чеки виписувати на CFUE Acc. 9426223229 і висилати на адресу: **Fleet Bank, 25 Pennsylvania Ave., Niantic, CT. 06357 ATTN. Carol Dimaggio** (CFUE – це абревіятура від назви: Connecticut Trenos of Ukraine Expedition). За докладнішими інформаціями можна телефонувати на: **(860)739-0266.**

Богдан Лесь,
Коннектикат

Розмова цікава, інформативна

Чотири організації українського Чикаґо: Рух допомоги незалежній Україні, Товариство української мови, Фундація ім. І. Багряного та ОДУМ запросили з доповіддю голову видавництва „Смолоскип" в Києві Осипа Зінкевича.

Доповідь на тему „Україна на порозі третього тисячоліття – наука з президентських виборів, негативи і позитиви" відбулася 27 лютого в Українському культурному осередку при численній участі громадянства. На доповіді були присутні Генеральний консул України д-р Борис Базилевський, консули Людмила Протасова та Володимир Горбаненко.

Осип Зінкевич розповів про перебіг передвиборної кампанії, а на столах були виставлені різні летючки, карикатури та інші передвиборчі матеріяли, що поширювалися в Україні різними кандидатами. Він звернув увагу, що майже всі кандидати у своїх передвиборних програмах не обіцяли, що дбатимуть за поширення української мови в школах, установах, в армії, а деякі з них запевняли, що як їх виберуть, то уведуть офіційно російську мову. Щоб виборці України краще були поінформовані про кандидатів на пост президента України, „Смолоскип" видав 40-тисячним тиражем 120-сторінкову книжку „Програми кандидатів на президента України", розповсюджуючи її по всій Україні.

У цих виборах активну участь взяла молодь, підтримавши кандидатів, що виступили за реформи, демократію та нове життя в незалежній українській державі.

Важливу ролю у виборах брали й Церкви. УАПЦ, УПЦ Київського Патріярхату пропаґували демократів, а так звана Українська Православна Церква Московського Патріярхату підтримувала тих, що обіцяли „світле майбутнє комунізму" та союз з Росією. В другій турі, коли лишилися Леонід Кучма і Петро Симоненко, по тих московських церквах читалася написана спеціяльно для тієї нагоди молитва: „Врятуй, Господи, нас від чуми, Кучми і прочия напасті. Укріпи, Господи, раба Твого Петра (Симоненка), даруй йому покаяння щире та перемогу над супротивником!" А після своєї перемоги Президент Л. Кучма, їдучи до Єрусалиму на відзначення 2000-річчя християнства, узяв з собою Митрополита Володимира Сободана, який давав наказ молитися проти „чуми і Кучми"...

Під час запитань і відповідей відбулося складання грошей на діяльність творчої молоді України, зокрема на український молодіжний центр в Києві. Українська громада Чикаґо пожертвувала 9,855 дол. Також продано книжок, виданих „Смолоскипом", на суму 296 дол.

Старанням Осипа Зінкевича створено Допомоговий (стипендійний) фонд українського студентства, який в 1998–99 навчальному році виділив допомогу 452 студентам. Також створено в Україні Міжнародний благодійний фонд, українське незалежне видавництво „Смолоскип", що видало сотні різних книг. В 1998 році „Смолоскип" придбав в Києві будинок, де примістив своє видавництво, архів і бібліотеку „самвидаву", а на другому поверсі – музей.

Олексій Сергієнко

Допоможім добрій справі

Екзекутива З'єднаного Українсько-Американського Допомогового Комітету звертається до української патріотичної громади в США в справі збирання українських книжок для Національної академії оборони України.

Національна академія оборони України має у своїй бібліотеці 200,000 книжок, однак лише три відсотки з них – українською мовою. Оскільки виклади ведуться українською мовою, академія потребує книжок з української військової тематики, історії України, українських енциклопедій і творів української клясичної літератури.

Книжки на згадану тематику просимо висилати на адресу ЗУАДК: **United Ukrainian American Relief Committee, 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111.**

Щиро дякуємо за ваші книжкові пожертви, які ЗУАДК постарається негайно доставити на адресу згаданої академії.

ЗУАДК

Над Чикаґо лине пісня про червону калину

„Ой, у лузі червона калина похилилася..." Слова цієї невмирущої пісні викликають патріотичні почуття у кожного, хто сприймає її небайдужим серцем. Птахою злетіла вона недавно над Чикаґо, співали її учні школи українознавства „Рідна Школа" та усі, хто прийшли в цей день вшанувати пам'ять героїв Крут. Всі гуртом, однією родиною „піднімали червону калину" – в пам'ять про безсмертних синів України.

Вже стало традицією в останню суботу січня вшановувати пам'ять тих, що віддали своє життя за „Україну, за її волю, за народ". Стали рядами пластуни, сумівці, учні „Рідної Школи" у Чикаґо. Хвилина мовчання, схилені знамена, почесна варта, вінок героїчних пісень – усе це їм, студентам оборони Києва. На їхніх могилах на Аскольдовій горі багряніють кетяги калини.

Центром цьогорічного відзначення була Пластова станиця у Чикаґо. Естафету сумівці передали Спілці Української Молоді ім. Павлушкова. Станичний А. Дурбак дав команду організаціям і під стійку „струнко" усі заспівали гимн України. Директор школи мґр Надія Л. Хойнацька привітала молодь і закликала її брати приклад зі Студентського та Гайдамацького куренів, які без страху і вагань стали на захист свободи і незалежности України.

„Крутянці – це символ відродження національної гордости і свідомости", – відзначив у своєму виступі голова Відділу УККА Орест Бараник. Станичний А. Дурбак подав історичну довідку про події 1918 року, адже за крутянськими героями стояла українська держава. Коротка концертна програма була надзвичайно змістовно продумана і виконана учнями школи з великим ентузіязмом.

Програму підготувала вчителька Ярослава Проців. На закінчення зведений хор учнів молодших та середніх кляс урочисто виконав маршові українські пісні.

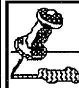
У людей старшого покоління на очах тремтіли сльози гордости за тих наших українців, чий подвиг гідно оцінений внуками, народженими далеко від рідної землі.

„Не хилися, червона калино,
Маєш білий цвіт.
Не журися, славна Україно,
Маєш добрий рід!"

Марія Климчак,
вчителька української мови

Пластуни і сумівці під час вшанування пам'яті героїв Крут

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

15 квітня – концерт камерної музики в Українському інституті Америки (**2 East 79th Street, NYC**). Початок о 8-ій вечора.

◆

15 квітня – загальні річні збори Фундації УВУ в домівці Фундації при 136 Друга Авеню в Нью-Йорку. Початок о 2-ій год.

◆

15 квітня – презентація англомовного перекладу „Історії України-Руси" М. Грушевського в домі НТШ в Нью-Йорку. Початок о 5-ій годині.

◆

15 квітня – вечір вшанування доктора Мирослава Лабуньки з нагоди видання його книжки „Новгородська леґенда про білий клобук" – в галерії УОКЦ в Філядельфії. Початок о 4.30.

◆

16 квітня – доповідь проф. Марти Дичок „Засоби масової інформації в сучасній Україні" в НТШ, Нью-Йорк. Поч. о 2-ій год.

◆

6 травня – XXIII з'їзд Товариства вояків УПА в Домі СУМ при Палісайд авеню в Йонкерсі, Н.Й. Початок о 9-ій ранку.

◆

13 травня – ювілейний бенкет з нагоди 50-ліття Школи українознавства в Дітройті (**Український культурний центр – P.O. Box 5003, Warren, MI 48091**).

◆

14 травня – відзначення 100-ліття чоловічої гімназії в Івано-Франківському. Пожертви приймає проф. Орест Лисинецький (**172 Locust Drive, Union, NJ 07083**).

◆

15 травня – реченець зголошень у Пластові табори і вишколи. Докладна інформація - на рекламних сторінках „Свободи".

◆

20 травня – загальні збори НТШ в Америці в будинку НТШ в Нью-Йорку. Початок роботи секцій о 10-ій годині. Збори почнуться о 1.30 по полудні.

◆

21-23 травня – ювілейний з'їзд українських шкіл табору „Міттенвальд", Німеччина, на Союзівці. Тел. **(914) 626-5641.** Факс **(914) 626-4638.**

◆

22-26 травня – V Конференція з проблем української економіки у Львові. За інформацією звертатися до проф. І.С. Коропецького - тел.: **(215) 517-7389**, факс **(215) 204-8173.**

◆

3 і 4 червня – святкування 75-ліття СУА в Українському Народному Домі (140 Друга Авеню в Нью-Йорку). На святі відбудеться виставка світлин з життя округи, дитячої літератури.

◆

11-16 червня – з'їзд Товариства сеньйорів УНС на Союзівці. Телефон **(914) 626-5641**.

◆

До уваги читачів!

Оголошення в розділі „Що, де, коли?" є додатковим джерелом інформації і вміщуються в цій колонці тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклями (тел. **973-292-9800, дод. 3040).**

З Україною в серці

До 50-річчя Осередку СУМ в Нью-Йорку

Богдан Гаргай

Коли у вересні 1949 року Іван Кобаса, Роман Барановський, Теодор Жовтий, Микола Скасків, Володимир Стойко, Осип Пайончківський, Іван Гірняк та Наталія Яворська заініціювали створення Осередку СУМ в Нью-Йорку, ніхто не мріяв, що зерно запліднитьcя та дасть добрі і рясні плоди. Й ось уже минуло 50 років від того часу, коли група ідейних членів СУМ, відновленого у 1946 році в Авгсбурзі, Німеччина, прибула до Нью-Йорку та заснувала тут Осередок ім. ген. Тараса Чупринки.

20 листопада 1999 року Управа осередку відсвяткувала свій Золотий ювілей. Підготовчий Комітет очолювали голова осередку Іван Макар, Орися Волошин та Ірка Приймак-Ткаченко. Понад 350 осіб взяли участь в ювілейному бенкеті, який відбувся в Українському Народному Домі. У святочно прибраній залі, мистецьки оформленій Мирославом Поповичем, зібрались основоположники та члени осередку, духовенство, представники сусідніх осередків СУМ, українсько-громадських установ Нью-Йорку. Перед бенкетом гості мали можливості згадати старі сумівські часи, оглядаючи архівні знімки із 50-річної діяльности осередку. Фотовиставку приготувала Ірка Приймак-Ткаченко. Після привітального слова голови Осередку Івана Макара на залю вимарширували молодше і старше Юнацтво Відділу СУМ ч. 1 „Канів", під проводом Булавної Христі Бартосевич. Усі присутні заспівали сумівський гимн „Вгору прапори". Програму бенкету вів член КУ СУМ та член Управи осередку Богдан Гаргай. Після молитви, яку провели о. Бернард Панчук, ЧСВВ, і о. Андрій Кулик, ведучий представив гостей головного стола: мгр. Івана Кобасу – основоположника Осередку; Павліну Андрієнко-Данчук – директора Школи Українознавства; мгр. Євгена Гановського – голову Світового Державницького Фронту, з дружиною Дарією; Корнеля Василика – почесного голову Осередку, з дружиною Марією; Юрія Наконечного – голову КУ СУМ в Америці; Генерального консула України в Нью-Йорку Юрія Богаєвського; Олексія Рижкова – депутата Верховної Ради України; Ксеню П'ясецьку – представника Станиці Пласту в Нью-Йорку; Мирослава Шміґеля – голову Об'єднаного комітету УККА в Нью-Йорку з дружиною Надією, та голову Осередку Івана Макара.

Від організацій та установ були: Андрій і Христя Бігун (СУМ, Гошен), Андрій Горбачевський, Андрій Бурчак (СУМ, Йонкерс), Христя Янців (СУМ, Пассейк), Роман Верней (СУМ, Балтимор), Іван Яворський (СУМ, Філядельфія), Марія Лозинська (ГУ ОЖ ОЧСУ), д-р Богдан Михайлів (Пластова Фундація), д-р Петро Ґой (Фундація УВУ), д-р Богдан Кекіш (Федеральна кредитова кооператива „Самопоміч" в Нью-Йорку), мгр. Теодор Воляник (II Відділ ООЧСУ), Людмила Костик (Відділ ОЖ ОЧСУ), Наталія Дума (ОУА „Самопоміч"), Василь Тараско (Український Спортовий Клюб), мгр. Ольга Кекіш (директор Школи українознавства), Лідія Крушельницька (Студія мистецького слова). Також представлено всіх колишніх голів осередку та представників родин тих голів, керівників мистецьких одиниць, які відійшли у вічність, теперішніх провідних членів осередку.

За трибуною – голова Осередку СУМ ім. ген. Тараса Чупринки Іван Макар.

Після вечері головну промову виголосив почесний голова Осередку СУМ Корнель Василик. Він подав історію осередку, відзначивши усіх активних членів. Про 40-річну діяльність Школи українознавства Осередку СУМ говорила директор мгр. Павліна А. Данчук. З усними привітами виступили Генеральний консул Ю. Богаєвський, голова КУ СУМ Ю. Наконеч-

(Закінчення на стор. 21)

Співає сумівський дівочий хор „Пролісок".

Загальні збори Федеральної кредитової кооперативи СУМА в Йонкерсі

В суботу, 18 березня ц. р., в залі дому СУМ відбулися Звичайні річні загальні збори Федеральної кредитової кооперативи СУМА. Відкрив їх голова дирекції Лев Футала, який привітав Владику Василя Лостена, представника постійного представництва України в ООН Володимира Крахмаля, консула України в Нью-Йорку Юрія Шкуренка, представника Централі Українських Кооператив в Америці д-ра Богдана Кекіша, представників українських кооператив Нью-Йорку і Нью-Джерзі та ін.

Звіт про діяльність кооперативи зробив Лев Футала. Наступним звітував скарбник-управитель Ігор Макаренко, який ствердив, що 1999 рік був успішним з точки зору зросту в активах, ощадностях прибутків і позичок. За Кредитову комісію звітував її голова Андрій Бурчак.

Голова Контрольної комісії Іван Оліярчик подав, що комісія працювала згідно з приписами статуту та законами Федеральної кредитової адміністрації для кредитових кооператив.

З нагоди 35-ліття Кредитівки дирекція нагородила довголітніх працівників Марію Шмагай, Анну Коцур і Марію К. Закотирю. З привітаннями виступили Володимир Крохмаль, Юрій Шкуренко, д-р Богдан Кекіш, президент кредитівки „Самопоміч" в Нью-Джерзі мгр. Ярослав Федун, президент Української православної кредитівки Валентин Олійник, голова Ради директорів Українсько-Американської кредитової спілки „Самопоміч" з Нюарку Осип Труш. Від Номінаційної комісії Володимир Козіцький запропонував перевибрати до дирекції Лева Футалу, Ярослава Кіцюка і Андрія Горбачевського. До Кредитової комісії на місце д-ра Андрія Ціховляса обрано Мирона Дашка.

На засіданні дирекції, яке відбулося в четвер, 23 березня, визначено обов'язки: Святослав Н. Коцибала – почесний голова дирекції, Лев Футала – голова, Володимир Козіцький, Ярослав Кіцюк – заступники голови, Ігор Макаренко – скарбник-управитель, Любомир Щур – секретар, Богдан Ковалик – член і внутрішня контроля, Стефан Шульган – мол. член і організаційний референт, Андрій Горбачевський та Іван Оліячик – члени. Кредитова комісія: Андрій Бурчак – голова, Святослав Н. Коцибала – заступник голови, Ярослав Гац – секретар, Стефан Капітула і Мирон Дашко – члени Контрольна комісія: Іван Оліярчик – голова, о. Іван Терлецький – заступник голови, Тиміш Ганкевич – секретар, Василь Лучків – член.

Л. Л.

Владика Василь Лостен промовляє молитву на відкритті зборів.

У залі загальних зборів.

Українська громада в Томс-Ривері

12 лютого 2000 року крайова управа УККА звернулася до української громади в Томс-Ривері з проханням допомогти нашим знедоленим людям у Казахстані. Наша громада, при церкві св. Стефана, хоч і невелика, відгукнулась дуже жертвенно. За ініціятивою І. Буртика та під патронатом відділу УККА в Томс-Ривері ми зібрали чимало одягу, харчів та ліків. Велику поміч дали нам о. Роман Дубицький та о. Августин Молодович, що кожної неділі перед проповіддю пригадували про наших бідних людей у Казахстані. Отець А. Дубицький допомагав звозити пачки до церковної залі, котру відпустив для цієї справи. Організував та проводив цілою збіркою наш відділ УККА, а особисто Іван Ільків, з поміччю Івана Дзери та Василя Чеха. Зібрали разом понад 110 пачок. З кінцем лютого повний контейнер відійшов до Казахстану. З Божою поміччю речі мають дійти до призначених рук, і тут складаємо щиру подяку всім добрим людям, що причинилися до такої успішної збірки.

Другою великою подією в нашій громаді було святкування днів Тараса Шевченка. В неділю, 12 березня, після співаної Богослужби в церковній залі під патронатом Українсько-американського клюбу зібрались члени громади, щоб віддати честь нашому великому поетові, Пророкові України.

Виступ хору на Шевченківському святі.

Відвідини о. А. Молод овича (зліва): І. Ільків та І.Дзера.

І. Ільків упорядковує пачки в Казахстан.

Хор під диригентурою Петра Грицака, заспівав „Ґод блес Америка" та „Заповіт" Шевченка. Важливі дати з життя Шевченка, нагадав українською та англійською мовами Іван Ільків. Змістовну промову про Шевченкові заслуги перед українським народом виголосив англійською мовою Ігор Дворян. Хор відспівав пісню на слова Шевченка „Садок вишневий коло хати", а Роксана Стефура з глибоким відчуттям продеклямувала уривок з поеми „Марія". Опісля наші наймолодші Катруся, Михась та Мелані Стоцко звеличали Шевченка думою „Ой Тарасе". Брати Дворяни дуже гарно продеклямували англійською мовою поему „Н. Маркевичу".

Іван Бортник продеклямував англійською мовою уривок з поеми „Кавказ", пов'язавши цей твір Кобзаря з сьогоднішніми подіями в Чечні. Оля Грицик продеклямувала „Ой умер старий батько", Богдан Бортник – „Учітеся, брати мої", наші наймолодші, Тарас та Андрій Пелікани – „Думи про Шевченка". Вірш Т. Шевченка „Село" гарно прочитала Ризя Сінчак, а „Світить місяць світить ясний" – Оля Яценко.

Палке заключне слово виголосив Петро Грицак. Відспіванням українського гимну закінчено свято. Присутніми на святкуванні були о. Роман Дубицький та Сестри Служебниці. Сцену декорував Петро Грицак, а ведучим програми був Ігор Дворян.

Іван Ільків

Добро неможливе без любови

Акція „Діти дітям" у Рідній Школі Чикаго

Учні 10-ої кляси „Черемош" – „Рідної Школи" в Чикаґо біля готових пачок школярам України.

Учні 10-ої кляси „Прут" – „Рідної Школи" в Чикаґо з директором Н. Л. Хойнацькою

Добро неможливе без любови, любови до ближнього, до життя, до самого себе. І саме добром і любов'ю керуються у своїй роботі вчителі та батьківська управа „Рідної Школи" у Чикаґо. Завдячуючи добрій співпраці з українською католицькою катедрою св. Миколая, ось уже 50 років процвітає над „Рідною Школою" учнівська весна. І як прекрасно, що далеко від України діє школа, де звучить українське слово. Доля кожного з нас пов'язана з американською землею, та нерозривна вона з Україною. Материнською рідною мовою вчаться розмовляти учні в нашій школі, пишуть, читають і думають по українському і про Україну. „Рідна Школа" не стоїть осторонь від тих проблем, які сьогодні переживає школа в Україні. Вже три роки з ініціятиви директора школи мґр. Н. Л. Хойнацької працює служба доброчинности. Через неї проходять усі учні – від дошкілля до 11-ої кляси, під керівництвом своїх опікунів.

Жодної суботи без доброї справи! Комусь добре слово сказали, комусь допомогли, когось захистили – з цього день починається, цим і закінчується. Акція „Діти дітям" є найважливішою справою у вихованні дітей таких почуттів, як добро і милосердя. Наші школярі горді за успіхи українських школярів в навчанні, але знають вони і про складний період, що переживає сьогодні вся Україна.

Кожної суботи складали свої маленькі кишенькові заощадження школярі до скриньки, а коли „виросла" поважна сума, до співпраці долучилися батьки. За зібрані гроші закупили ручки, олівці, зошити та інші шкільні приладдя, яких не вистачає у школах України. Директор школи Н. Л. Хойнацька написала листа в одну з українських шкіл Сєвєродонецька і незадовго отримала подяку за турботу школярів про сестер і братів в Україні.

Учні двох десятих кляс, при допомозі батьків і Управи Т-ва „Рідної Школи" – Віктора Войтихова, Миколи Гриніва, Анни Павлюк, запакували 28 пачок – вагою понад 375 фунтів і відіслали в Луганську область. Дирекція школи долучила ще й 200 долярів на потреби школи. У Сєвєродонецьку зрадіють подарунком, а в зошитах виводитимуть літерами української абетки: „Добро, Бог, Україна".

Марія Климчак

Вшанували пам'ять Романа Шухевича

ФЕНІКС, АРІЗОНА. – 5 березня тут вшановано пам'ять Романа Шухевича. В українській православній церкві о. Іван Кондрасевич відслужив Панахиду, сказавши також коротке слово про героя. Члени парафії внесли амери-канський і український прапори. Потім в залі відділу УККА відбулась академія, яку відкрив Тарас Масний. Гимни України і США виконала Марія Дувіряк. Слово в пам'ять генерала Тараса Чупинки виголосив Я. Олійник. Деклямацією продовжили імпрезу Петро Кізко, юнак Квятків, Микола Теслевич, Марія Дувіряк.

Микола Теслевич

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 12 лютого ц. р., за почином Філядельфійської станиці колишніх вояків УПА громадський комітет з вшанування 50-річчя смерти Головного командира УПА, генерала хор. Романа Шухевича – Тараса Чупринки, який очолили Михайло Ковальчин і Богдан Тодорів, організував урочистості. Владика Володимир Паска відправив Службу Божу у катедрі УКЦ і Панахиду за покій душі Романа Шухевича. Під час церковних відправ співав катедральний хор під орудою пані Сеник.

Урочистості відбулися і в УПЦ св. Покрови, де настоятель о. Михайло Цюмак відправив Службу Божу і Панахиду, співав хор під орудою Петра Ґурського.

Того дня у вечорі в УОКЦ відбулася святкова академія. Урочистості почалися з апелю, яким проводив заступник голови Громадського комітету Іван Міджак. Михайло Ковальчин відкрив академію.

Слово виголосив майор американської армії Петро Содоль.На святі співав чоловічий хор „Прометей" під керівництвом Нестора Кизимишина, виступили Богдан Чаплинський з сольоспівом при фортепіяновому супроводі Роксоляни Гарасимович, бандурист Іван Прашко.

Д-р М. Диміцький

УКРАЇНА І СВІТ

Канадський українець – герой Британської Імперії

Филип Коновал, канадський українець, добровольцем служив капралом у 47-му Канадському піхотному батальйоні під час Першої світової війни та з винятковою мужністю боровся в серпні 1917 року за здобуття 70-го пагорба біля Ленсу у Франції. За відвагу Ф. Коновал був нагороджений Хрестом Вікторії (Victoria Cross), найвищою відзнакою Британської Імперії, 15 жовтня 1917 року в Лондоні королем Юрієм V, котрий сказав: „Твій подвиг є одним із найбільш відважних і героїчних в історії моєї армії. За це прийми мою подяку".

У Торонто створено Фонд імені Филипа Коновала для сприяння у встановленні пам'ятника героєві українцеві в його рідному селі Кутківцях, Хмельницької области в Україні, котре відбудеться 21 серпня 2000 року. Метою є видання інформаційного матеріялу та відновлення пам'яті про славного земляка в Україні, виготовлення пам'ятних відзнак до дати святкування та документального фільму, а також створити інформаційну Вебсторінку в Інтернеті для популяризації Ф. Коновала. Цим буде утверджено вклад українців-військовиків у збройні сили Канади. Розробити академічно-наукові праці в ділянці української та українсько-канадської військової історії. Заснувати стипендії офіцерам-кадетам з України для навчання у Королівському військовому коледжі у Кінгстоні, Онтаріо, Канада.

Щоб здійснити цей проєкт, звертаємося до Вас за фінансовою підтримкою. На пожертви вище 10 дол. висилаємо посвідку для відтягнення від податків. **Filip Konowal Memorial Fund, 326 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A2 Canada.**

Комітет
Фонду ім. Филипа Коновала

Академія оборони потребує українських книжок

Українська делеґація, в якій були представники українців з Австралії і Франції, як також київської „Просвіти" і Ліґи меценатів України, відвідавши Національну академію оборони України (НАОУ) в Києві, звернулася до української спільноти в діяспорі з проханням допомогти згаданій академії українськими книжками.

Національна академія оборони України готує генералів і високих старшин оперативно-стратегічного рівня для служби в Генеральному штабі Збройних Сил України, міністерствах оборони і внутрішніх справ, Комітеті охорони державного кордону.

В академії працює 20 професорів, 122 інструкторів і 6 спеціялістів різних наук. Керівником академії є генерал Віктор Палій. Викладова мова в академії, як також мова спілкування – державна, українська. За невживання державної мови в розмовах офіцери мусять написати реферат з історії українською мовою.

Національна академія оборони України має відносно велику бібліотеку (200,000 книжок), однак в ній лише три відсотки книжок українською мовою.

Академії потрібні книжки: з історії України (М. Грушевський, І. Крип'якевич, О. Оглоблин, І. Тиктор та інші); видання на військову тематику, про козаччину, УНР, УСС, УГА, УПА, УНА, і т. д.; енциклопедії українознавства НТШ і українська клясична література (Т. Шевченко, І. Франко, Л. Українка та інші). Книжки на згадану тематику для Національної академії оборони України просимо висилати на адресу Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (**United Ukrainian American Relief Committee, 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111**).

Висилаючи книжки для Національної академії оборони України, ми допомагаємо в розбудові українських Збройних Сил.

Методій Борецький

Новий журнал – „Новий економіст"

Вийшов перший номер нового журналу під назвою **„Новий економіст"**, що його випустили при кінці 1999 року „Могилянка" і група міжнародних організацій, що об'єдналися ще у 1996 році з метою прискорення господарських реформ і вивчення економічних процесів у Східній Европі, зокрема в Україні.

Висліди цієї співпраці виявилися надзвичайно корисні, одним з них якраз і можна вважати заснування англомовного журналу „Новий економіст", в якому західні читачі можуть знайти багатющий матеріял на тему економічних проблем і успіхів молодих українських економістів.

Редакційну колеґію журналу складають українці, але серед авторів статтей багато неукраїнців. Наприклад, тут вміщено статтю директора програми ЕЕРС в Україні Майкла Блекмана; інтерв'ю на тему бюджету України на 2000 рік, роздуми проф. М. Домбровського, члена польського парламенту, на тему економічних реформ в Україні, як також численні думки студентів-українців, які завдяки саме програмі ЕЕРС могли перебувати в університетах Заходу, передусім США.

Журнал подає багато корисних інформацій для майбутніх адептів економічних наук та банковости в Україні, виданий він взірцево, на доброму папері та з кольоровою обкладинкою. Для зацікавлених подані адреси програми економічних наук у Києво-Могилянській Академії в Києві, як також адреса ЕЕРС в Москві та у Вашінґтоні.

У Вашінґтоні у справі журналу можна звертатися на адресу: EERS, **1350 Connecticut Avenue, NW Suite 1000, Washington, D.C. 20036.** Tel.:**(202) 234-7370**, Fax: **(202) 234-7377.**

О. К.

НОВИНИ УВУ

Німецька держава й надалі підтримуватиме УВУ

Сенат Українського Вільного Університету повідомляє, що Баварське державне міністерство освіти, наукових дослідів і мистецтва затвердило концепцію майбутнього Університету, нові статут та правила й програми студій УВУ. Це означає, що німецька держава й надалі фінансово підтримувати авторитетний український науковий центр у Мюнхені.

Згідно з новим статутом УВУ, що діє на базі баварського закону про вищу школу, перетворюється з Вищої навчальної школи з двома факультетами у Вищу навчальну школу з аспірантською програмою студій та трьома факультетами: Українським – з українською мовою й літературою та журналістикою; Філософічним – з філософією й педагогікою, історією, географією, порівняльним мово-літературознавством, мистецтво-культурознавством та Державних і економічних наук з правом, економікою, суспільними та політичними науками.

Перед Сенатом УВУ стоїть завдання поповнити професорську колеґію молодшими науковими силами, які б перебрали ідею УВУ та продовжували вісімдесятилітню традицію служіння українській науці. Існування університету було б неможливим без моральної підтримки та матеріяльної допомоги українського громадянства. Тому сенат просить продовжувати допомагати єдиному українському університетові поза межами України, чи це через підтримку праці Фундацій УВУ в США, Канаді й Европейському Союзі, чи прямими пожертвами до осідку УВУ в Мюнхені.

Сенат УВУ

Проф. Ганс Ґерхард Штокінґер – почесний доктор УВУ

Професори Р. Бруннер, Л. Рудницький, Г. Ґ. Штокінґер, І. Полулях.
Світлив **О. Рожка**

У середу, 1 березня 2000 року, Український Вільний Університет надав почесний докторат заслуженому німецькому юристові, членові баварського парляменту професорові права Гансові Ґерґарду Штокінґерові. У почесному дипломі зазначено, що проф. Штокінґер „виявився правдивим приятелем УВУ, який допомагав йому численними порадами і заступництвами". З приводу цих й інших заслуг йому вручено найвищий ступень УВУ – доктора права „гоноріс кавза".

У своєму слові д-р Штокінґер підкреслив здатність УВУ витоювати важкі часи й долати великі труднощі. Він звернув особливу увагу на реформи, що їх зроблено під проводом проф. Л. Рудницького, й подав низку порад щодо майбутньої діяльности.

На думку проф. Штокінґера, УВУ відіграватиме важливу ролю в академічній ділянці, як посередник між українським і німецьким університетами, як активний чинник у діялозі між Німеччиною і Україною, що причиниться до тіснішого зближення цих двох народів і до більш органічної інтеґрації України в Европу.

У своєму заключному слові Ректор Рудницький висловив вдоволення довір'ям до нього та УВУ зі сторони баварських властей і подякував проф. Штокінґерові за його позитивне наставлення до УВУ, поради відносно реформ і за конструктивну і відверту критику.

Пресова Служба УВУ

Звернення до колишніх студентів і працівників

Український Вільний Університет відзначатиме у 2001 році 80-річчя свого заснування у Відні. З того приводу готується до друку особливий збірник – „Календар Українського Вільного Університету".

Редакція Календаря УВУ звертається до колишніх студентів та працівників з проханням встановити двосторонні зв'язки. Наша адреса: **Pienzenauerstr,15 81679 Munchen, Deutschland.**

Редакція Календаря УВУ

Хто будує державу?

Столичні часописи, телевізійні і радіопередачі сповнені розповідей про людей, які, перебуваючи на високих державних посадах, досягають усе нових зрушень в державному будівництві. І це добре. Але не варто забувати й того, що процес такого будівництва триває не тільки в столиці, а й в численних українських селах та містах, де живуть (часто в нестатках) активні патріоти – будівничі нового.

Поки є свідомі вчителі і їхні учні – житиме Україна

Про це я думав, сидячи на відкритому підсумковому занятті для вчителів-філологів нашого міста Сміли, яке провела вчителька української мови і літератури, вчитель-методист вищої категорії Валентина Осинська. По суті, це була літературно-краєзнавча конференція, на якій учні Валентини Осинської цікаво і схвильовано розповідали про те, якими були особливості літературного процесу за часів тоталітарного режиму, як тоталітаризм понівечив долі письменників, зокрема і вихідців з Черкащини. А доля їх була страшною: майже всі талановиті майстри слова цього періоду зазнали репресій і були або знищені, або зломлені психологічно.

Валентині Осинській особливо близька ця тема, адже вона – рідна сестра поета-шістдесятника Олекси Різниченка, якого двічі було репресовано за „інакшомислення". „Нашу історію не можна читати без брому", – ці слова Володимира Винниченка могли стати присвятою до шкільної розмови.

В. Осинська – вчитель в школі з російською мовою викладання – прищеплює дітям любов до українського слова, любов до України. Серед її учнів вже є вчителі української мови і літератури, а Оксана Кириченко видала збірку віршів „Олтар любові" і стала дипломанткою конкурсу поетів „Гранослов".

Валентина Осинська багато разів була учасницею обласних літературних конференцій, на яких виступала з доповідями про українізацію в Україні у 20-их роках, про поета-страдника Тодося Осьмачку.

Той, хто любить своє, поважає й чуже. Вчителька проводить інтегровані лекції з української та іншомовної літератури, на яких учні досліджують перехрещення життєвих шляхів письменників різних національностей на Черкащині. Адже тут народилися майстри слова Польщі і Росії, тут творили єврейські письменники. Віднедавна В. Осинська веде факультативний курс „Сліди польської культури на Черкащині", навчає школярів польської мови. Торік вона побувала у Польщі на курсах з польської мови і культури.

Звичайно, що така духовна багата і багатостороння особистість не могла стояти осторонь подій, які відбуваються в Україні. Вона – активна членкиня Руху, „Просвіти". Тож і літературно-краєзнавча конференція, про яку я згадав на початку, стала подією для її учасників.

Як завжди, не обійшлося без хвилюючих несподіванок. Цього разу таким відкриттям стала племінниця поета Михайла Драй-Хмари з Чорнобаївського району Валентина Шаповал, яка теж викладає українську мову у школі. Вона емоційно, на конкретних матеріялах своєї родини розповіла про дядька – видатного філолога і одного з найяскравіших українських поетів 20-их років. На жаль, він також загинув у катівнях НКВД.

З розповіддю про репресованого письменника з Черкас Андрія Химка виступив і я. Адже я знав його особисто. Діти з великою увагою слухали розповідь про письменника, який неодмінно прийде до них зі своїми творами. І мені було тепло на серці – житиме Україна, поки є у нас такі вчителі, як Валентина Осинська, поки є у них вдячні учні. Такі люди будують нову Україну.

Олександер Вівчарик,
м. Сміла, Черкаська область

Хто руйнував старі могили?

З кожним роком з'являються усе нові відомості про злочини КҐБ в колишньому СССР проти населення. До розкриття ще одного з них спричинилися пошуки латиша Віталія Брімемберга, польського професора Анджея Колі та інших. Брімемберґ мав 18 років, коли заарештували його батька Петра. Слід його згинув. Але син намагався дізнатися про долю батька і в останні дні існування КҐБ таки добився в Харкові доступу до таємної справи батька і його побратимів з недолі. Він дізнався, що 12 квітня 1938 року були арештовані в Сибіру і 22 травня розстріляні 125 осіб, звинувачених у створенні „латиської диверсійно-контрреволюційної націоналістичної групи". Серед жертв є не тільки литовські прізвища, а й, наприклад, Іван Вуцин, Станіслав Юхневич, Петро Дзень... Їх „провиною" були молитовні зібрання. З цієї причини слідчі назвали групу „партією святих". Акт звинувачення підписав лейтенант НКВД Волков. Таких страт було безліч в роки великого терору, але при дослідженні саме цієї стало відомо про повернення катів до справи своїх рук через багато років...

„Групу святих" було закопано над урвищем ріки Обі, яка поволі розмивала берег, аж дійшла до поховання. Взимку 1979 року в річці з'явилися людські кості, і місцеве населення стривожилося. Тоді полковник КҐБ Микола Петрученко наказав вислати до трагічного місця річковий буксир-бульдозер, який впродовж двох тижнів, вдень і вночі, розмивав берег, скидаючи до води останки страчених.

Польська експедиція, яка в 1996 році прибула до Харкова, щоб досліди в приміському лісі масові поховання розстріляних тут більшовиками полонених польських офіцерів, була вражена тим, що могила виявилась зруйнованою у недавні роки механічними бурами великої потужности. Харків'янин Віталій Брімемберґ зустрівся з професором Анджеєм Колею і розповів йому про сибірське знищення похованих страчених.

У той же час, в 1992 році, було виявлено велике поховання жертв комуністичного режиму біля Санкт-Петербургу в Росії. Тут було закопано 46 тисяч страчених. Але, на диво, при обстеженні могил виявилося, що якась жорстока сила перемолола останки розстріляних людей. По місту поповзли чутки про велетенську м'ясорубку, яка нібито перемелювала людські тіла після розстрілу. Проте зіставлення подібних випадків в Україні і Сибіру показало, що насправді КҐБ в часи Брежнєва провело ряд акцій з усунення слідів своїх злочинів, із застосуванням спеціяльної землерийної техніки.

Кати першими передбачали загибель „імперії зла".

(З преси)

Що ж це за влада?

Всеукраїнське товариство „Просвіта", Спілка письменників України, Конгрес Української інтелігенції та Національна академія наук України влаштували у Києві 16 жовтня 1999 року Всеукраїнський форум „Українська мова та культура у III тисячолітті". На форумі виступали директор Інституту літератури Національної академії наук М. Жулинський (тепер віце-прем'єр-міністер України), ректор Київського університету В. Скопенко, Святіший Патріярх Філарет, директор Департаменту здійснення мовної політики в Україні О. Требушний, голова видавництва „Смолоскип" О. Зінкевич, голова Спілки письменників України Ю. Мушкетик, директор Київської опери А. Мокренко, голова „Просвіти" П. Мовчан, голова Всеукраїнської Координаційної Ради І. Драч, голова Педагогічного товариства ім. Г. Ващенка А. Погрібний та багато інших. У форумі взяли участь сотні представників з усіх регіонів України.

Нижче подаємо текст виступу голови видавництва „Смолоскип" О. Зінкевича.

На минулому тижні відбулися неабиякі події: футбольна збірна України перемогла збірну Росії, Кличко побив американця, з першого у світі морського космодрому запущено українську ракету „Зеніт". Україна – з восьми країн світу, які будують літаки. І вона збудувала найновіший і найкомфортабельніший літак АН-140, показавши цим свої спроможності. У день Покрови Україна стала тимчасовим членом Ради Безпеки Об'єднаних Націй. Наш народ показує всьому світові свій колосальний потенціял і свій талант. Ми злітаємо до космічних висот, але одночасно в щоденному житті проявляємо непростиму бездарність.

З одного боку ми ніби утверджуємо нашу державність, а з другого – своїми ж руками перетворюємо наш народ у національно безликий масу без власної мови і без власної культури. На наших очах відбувається, при підтримці владних структур і засобів масової інформації, процес „кобзонізації" і „кавенізації" нашої культури.

Для різних приблуд створюються всі умови, щоб вони проголошували з екранів наших телевізорів: „Я с вамі, ребята, пріходіте на мої виступлєнія". Але у нашій державі таких умов не створено ані для Євгена Дудара, ані для Павла Глазового. Антиукраїнські сили посягають на душі наших дітей. Подивіться дитячу програму „Вечірня казка" на державному каналі УТ-1, у якій україномовні ведучі з гарною усмішкою запрошують наших дітей до російських мультиків – так, наче наших, українських, немає. Ще кілька років тому цього у нас не було. І що у цій програмі пропонується українській дитині, майбутньому будівничому нашої держави? Від неї не хочуть багато, хочуть лише, щоб вона стала байдужою до своєї рідної мови і культури, щоб вона стала слухняним громадянином національно безликої держави. І така національно безлика держава, яка сьогодні у нас будується, влаштовує і буде влаштовувати багатьох, хто дорвався до влади.

Недавно ми з дружиною відвідали Закарпаття і Львів. В Ужгороді й Мукачеві у 27 кіосках і на розкладках, які ми оглянули, ми не знайшли ані однієї київської або львівської української газети, зате знашли київські російські часописи: „Комсомольськую правду", „Ізвєстія", „Факти", „Бульвар" і багато інших. Серед 50-60 російських найменувань ми знаходили всього по 2-3 льокальні газети. Нас приголомшив Львів, цей бастіон українського націоналізму і української національної свідомости. У Львові в жодному кіоску ми не знайшли не те що „Літературної України", але й державних газет „Голосу України", „Урядового кур'єра". Тут, де розвивався український націоналізм, ми не знайшли ані націоналістичного „Шляху перемоги", ані націоналістичного „Українського слова". І що з того, що на заході України при владі українські націонал-демократи, коли там під прикриттям синьо-жовтих прапорів триває русифікація нашого народу, процес „кобзонізації" нашої культури, проводиться послідовна, добре оркестрована політика обездуховлення нашого народу.

Я особисто був співучасником двох спроб донести до владних структур інформацію про цей жалюгідний культурний і духовний стан у нашій державі, наївно думаючи, що вони про це не знають. Мене навіть приймали на розмову, уважно вислуховували, гарно посміхалися, співчували, і на цьому все закінчувалося.

Сьогодні я можу сказати з повною відповідальністю, що ні наші прохання, ні наші протести нічого не дадуть доти, доки виконавча і законодавча влада будуть індиферентні до українських національних справ і доки вони сприятимуть поширенню російської мови і культури у нашій державі.

Цю ситуацію ми зможемо змінити лише тоді, коли патріотичні промови на таких форумах, як оцей, ми переміномо на конкретну працю.

І я запитую: ми всі – „Просвіта", Конгрес української інтелігенції і Спілка письменників, українські часописи та видавництва, сотні громадських організацій – невже ми настільки бездарні і недолугі, що неспроможні спільними зусиллями організувати у кожному місті України хоч один кіоск і хоч одну книгарню з українськими виданнями, хоча б такі, як у Києві книгарня „Наукової думки" або у Львові книгарня НТШ? В Ужгороді і Львові немає українських київських газет, тому що їх туди не привозять, але російські туди масово привозять. Хто і чому не привозить в українські міста українські газети і книжки?

Хто ж ця влада і що це за влада, для кого вона і для чого вона?

Якщо ми не закачаємо рукавів, і якщо не візьмемося – не завтра, а вже сьогодні – до конкретної праці, якщо залишимося професійними і вічними нарікайлами, якщо ми нашу бездарність будемо прикривати патріотичними промовами і кличами, тоді всі разом будемо причетні до вбивства української мови, української культури і української духовности у державі, яка зветься українською.

Осип С. Зінкевич

„Перші Стежі" запрошують на зустріч

Пластовий курінь „Перші Стежі" – городище Нью-Йорк запрошує членів й українське громадянство на зустріч, під час якої відбудеться розповідь про поїздку до Святої Землі „Слідами Спасителя". Зустріч відбудеться у п'ятницю, 14 квітня, о 6-ій годині вечора, у Нью-Йорку, в домі НТШ, 63 Четверта авеню, між 9 і 10 вулицями.

Участь беруть Ярослава Рубель і Наталія Соневицька. На відео буде показано фрагменти з життя Ісуса Христа.

Управа куреня „Перші Стежі"

Цей рік – час духовного оновлення

Українці Мишиґену відзначають 2000-ліття

Ювілейний 2000-ий рік – це час духовного оновлення, наближення Христа до людських сердець, згуртування мирян, які хочуть стати у ряди воїнів Христа і добрим, примірним християнським життям бути „світлом для світу", працювати у Христовім Винограднику для нової євангелізації суспільства та об'єднання Церков, щоб здійснилося євангельське „щоб усі було одно".

Програмова комісія запланувала і комітет схвалив наступні імпрези, конференції, доповіді, панелі, духовні відправи:

11 березня: духовна відправа „Що означає бути християнином". Головний доповідач о. Вернард Панчук. В залі церкви св. Йосафата у Воррен, Миш., від год. 2-ої до 5-ої по полудні. На закінчення – Свята Літургія о год. 5 по полудні.

Червень: семінар на тему „День жінки" проводить сестра Марина Бохневич, ЧСВВ. **18 червня:** спільний Молебень на площі церкви св. Йосафата, виставка ікон, доповідь про ікони в 3-ій год. по полудні.

29 листопада: доповідь на тему „Куди прямує сучасне християнство", доповідає о. Бенедикт Ґрошел. На завершення святкувань ювілейного року відбудеться концерт об'єднаних хорів Дітройту і околиць – при кінці листопада 2000 року.

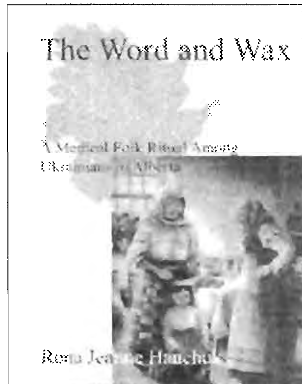
Крім цього, заплановані такі імпрези, доповіді і панелі: „Східня церква і її питомі форми почитання", „День родини", Роля мирян в Церкві", „Стан, проблеми і перспективи Українських Церков в діяспорі", „Програма для молоді".

Імпрези будуть відбуватися в залі культурного осередку церкви св. Йосафата у Воррен, Миш., і в катедрі св. Покрови Української Православної Церкви у Савтфілді.

Василь Колодчин
та Ірина Прийма

„Слово і віск"

Обряди народної медицини серед українців в Альберті

Видавництво Канадського інституту українських студій, Альбертського університету, у кінці минулого 1999 року видало черговий II том у серії української етнології.

У чепурно оформленій 107-сторінковій книжці авторства Рени Джин Ганчук під редакцією Андрія Нагачевського та Богдана Медвідського, відповідального за цілісність видань згаданої серії, у шістьох розділах подано цікаві матеріяли з народних методів лікування, зокрема виливання воску. Виливання воску є частиною багатої народної традиції лікування, привезеної до Альберти іміґрантами- хліборобами з України в 1890-их роках. Ці способи лікування, перевезені іміґрантами на канадську землю, потребували зілля та інших матеріялів, які не були легко доступними в Альберті. Натомість виливання воску можна було вживати багатьи знахарями, маючи тільки воду, бджольний віск і відповідні слова-замовлювання. Обряд виливання воску, котрий пов'язує магічно-релігійні жанри народної медицини, уживали наші іміґранти щоб прогнати страх і лікувати незначні захворювання.

Книжка коштує 14.95 дол., і можна її замовити **в CIUS Press, 352 Athabaska Hall, University of Alberta, Edmonton, Alberta T6G 2E8** або телефонуючи на число **(780) 492-2972**

НА СВЯТІЙ ЗЕМЛІ

З весною і перша ластівка

Товариство українців на Святій Землі має за мету допомогти українцям з усіх куточків світу відвідати святі місця. Екскурсії будуть проводитися українською мовою. Надійшло перше замовлення від Київського товариства „Єдність". Проєкт має назву **„Проща Київ – Єрусалим-2000"**. Близько 160 прочан прибуде теплоходом до Гайфи. На гостей чекають спілкування, молебні, семінари, конференції, лекції. Плянуються зустрічі з українцями, які мешкають в Ізраїлі, іншими товариствами, що мають інтерес до діялогів Україна-Ізраїль.

– На цей перший приїзд ми покладаємо великі сподівання, – говорить голова Товариства Степан Веремчук. – Ми серйозно готуємося до цієї зустрічі. Не хочеться, щоб перший млинець вийшов несмачним. І хоч з коштами у нас скрутно, маємо надію на допомогу заможних людей, які пам'ятають про Україну.

Пізнати ближнього

Незвичайний симпозіюм вирішили провести фахівці з національних взаємин між українським та єврейським народами. Його учасниками можуть бути історики, літератори, люди будь-якої національности і громадянства, обізнані з національними рисами цих двох народів.

Його організатори – товариства єврейсько-українських зв'язків в Ізраїлі та Україні – мають намір провести зустріч в кінці цього року, але бажаючих просять надсилати заявки до Організаційного комітету не пізніше 1 серпня ц. р. за адресою: **Yakiv Suslensky, Ramot P. O. Box 23021, Jerusalem, Israel.**

Це перша спроба провести таку зустріч на міжнародному рівні, як крок до зближення двох народів, до порозуміння для сьогоднішнього і майбутнього.

Світлана Глаз,
кореспондент „Свободи"
Ізраїль

„В США я зустрічався з щирими українцями"

Туманним ранком ширококрилий „Боїнг" вилетів з летовища „Бориспіль", несучи на своєму борту студентів Національного аґрарного університету до Сполучених Штатів Америки. Це були: Олександер Чередайко, Валентин Власенко та я, автор цих рядків. Нас запросив на стажування сільськогосподарський коледж університету штату Айова. Фінансування перелету забезпечило подружжя Степан і Катерина Двояки, які живуть на Фльориді й вже роки підтримують дружні стосунки з НАУ.

Айова зустріла нас привітно. Після першого знайомства почалися важкі, але цікаві будні – робота в проблемних лябораторіях, відвідування лекцій в школі бізнесу, навчання в бібліотеці та комп'ютерних клясах, поїздки на дослідні поля. Особисто я працював у лябораторії дистанційного навчання сільськогосподарського коледжу.

Цікаво було вивчати роботу покищо нової для нас системи здобування знань, спілкуватися з провідними професорами у цій галузі, здобувати практичний досвід, брати участь у формуванні навчального матеріялу. Хочу відзначити приязне ставлення до нас всіх – співробітників, професорів та студентів університету.

Керівники програми робили все можливе, щоб наше перебування було цікавим та насиченим, організували поїздку на „фермерське шов" – велику виставку-продаж сільськогосподарської техніки, посівного матеріялу, нових технологій, відвідування виробничого комплексу фірми „Джон Дір", ознайомили з дослідними лябораторіями фірми „Піонер", яка є одним з активних учасників на ринку генетично зміненого насіння рослин.Кожну вільну від занять та навчання хвилину ми намагалися використовувати якнайкраще. Були цікаві зустрічі та беседи зі студентами, з якими познайомилися на лекціях.

Ми розповідали про наші країни, порівнювали стилі життя, поведінку та уподобання людей. Є серед студентів у США й випускники нашого університету, про адреси яких дізналися в перші ж дні. Почалися дружні зустрічі та телефонні розмови.

Ми здійснили подорожі до Міннеаполісу та Чикаго. Приємно було відвідати українські осередки. Родина Яворських з Міннеаполісу запросила нас до свого будинку після Служби Божої. Тамара та Іван Тищенки надали притулок у мотелі на час перебування в Чикаго. В цьому місті – одна з найчисленніших українських громад в США. Там є навіть українське село – район міста, де гармонійно поєднуються українські традиції та американський спосіб життя.

Ми відчували постійну увагу Степана та Катерини Двояків, які активно сприяють поїздкам українських студентів до США на стажування і навчання. Вони відвідали нас в Еймсі, де розміщений університет штату Айова. Цікавилися умовами проживання та програмою навчання, закупили для нас приблизно на чотириста долярів необхідних підручників.

На запрошення подружжя Двояків, я відвідав їх на Фльориді, де мав одномісячне навчання в Менаті-коледжі у Венісі. Цей місяць я жив у домі Двояків, котрі створили для мене ідеальні обставини для навчання, заопікувалися мною, як рідним, навіть забезпечили автомобілем на час мого в них перебування. Вже з першого дня після навчання в коледжі, я поринув у життя української громади в Норт Порті, що поруч з Веніс.

Під час щоденних зустрічей зі співвітчизниками мене переповнювали почуття поваги до них за збереження мови, традицій, культури та, що найголовніше, любови до своєї далекої Батьківщини серед шаленого ритму життя в США. Адже нелегка доля випала їм – вигнання з рідного краю, втрата нажитого майна, потреба починати життя спочатку серед чужих людей. Важкою працею, самоорганізованістю та з почуттям національної гордости вони досягли вершин благополуччя, виростили дітей та бавлять онуків. Лише один біль не вщухає – Україна. Саме тому з великою увагою перечитують газети „Свобода", „Америка", „Ukrainian Weekly", інтернетівські видання „Вечірній Київ", „Kyiv Post" та веб-сторінки різних інформаційних агенцій, які несуть повідомлення з „великої" України. Саме й тому з великою увагою ведуть розмови й прислухаються до людей, що завітали до них „звідти" й принесли нову вістку.

Збереглася також одна з основних рис українців – щира гостинність. Куди б ми не завітали, нас з радістю вітали господарі. У кожному родинному гнізді можна було побачити українську символіку – картини, статуетки, чи вишивані серветки.

Зліва: Степан Двояк, Микола Саражинський і Катерина Двояк.

Невпинно наближався час повернення. У валізах лежали книги, подаровані родинами Гельбігів, Білинських та Радзикевичів для бібліотеки Національного аграрного університету. Ці видання, де описана героїчна боротьба українського народу за незалежність, я з вдячністю прийняв до бібліотеки нашого університету.

Микола Саражинський,
студент Національного аґрарного університету,
Київ

ОУН РУХУ відстоює Україну в Москві

Останнім часом на електронну адресу редакції "Свободи" надходять інформації з Росії, від Організації Українського Національного Руху (ОУН Руху) м. Москви, частину з яких ми сьогодні подаємо.

Представляємо Організацію Українського Національного Руху м. Москви

Організація Українського Національного Руху м. Москви – впливова громадсько-політична організація серед об'єднань українців та інших національних меншин міста. ОУН Руху зареєстрована в міністерстві юстиції РФ і діє в межах чинних законів. Виникла організація 1 листопада 1989 року, як одна із складових частин українського Народного Руху за перебудову. З 1992 року ОУН Руху виступає, як самостійна, незалежна структура.

Першим Головою Організації був Петро Перепуст. З 1993 року і до сьогодні її очолює Віктор Гуменюк (юрист за фахом). Робочий орган ОУН Руху – Центральний Провід, який складається із голови організації і голів секретаріятів: з питань організаційного будівництва, зовнішньої політики, зв'язків з Україною, ідеології, культури і духовности, молодіжної політики, з юридичних питань.

Основними завданнями ОУН Руху були і залишаються: відродження самостійної національної держави українського народу; відродження української національної свідомости, як шляхетної форми патріотизму, в ім'я збереження національної культури, мови, традицій, християнської моралі; виховання підростаючого покоління в дусі любови до своєї Батьківщини та інші цінності; сприяння розвиткові мови і культури національних меншин, протидія політиці денаціоналізації особи в будь-якій формі; сприяння духовному відродженню української культури, боротьба проти політики русифікації українців у Росії, відродження історичної пам'яті.

Для досягнення та виконання поставлених завдань організація співпрацює з державними, громадськими організаціями, церковними громадами, з установами та підприємствами, видає та розповсюджує українську літературу, організує та проводить концерти, вистави, українське кіно, народні гуляння, спортивні змагання та інші громадсько-корисні заходи; сприяє об'єднанню українських громад Росії в єдину організацію; утворює загально-освітні і дошкільні навчальні заклади, дитячі та юнацькі об'єднання; при необхідності організовує та проводить мітинги, пікети, інші акції протесту та бере участь у відповідних заходах інших національних меншин в Росії.

За час свого існування організація виступила проти виведення ядерної зброї з території України; заснувала, спільно з іншими національними меншинами Москви, Асоціяцію Національних Громад Москви (АНОМ); взяла участь у Першому конґресі українців Росії (23-24 жовтня 1993 р.); провела вперше в Москві у 1994 році церковну конференцію Української Православної Церкви Київського Патріярхату; взяла участь в цілому ряді конференцій, на котрих завжди відстоювались права українства і права національних меншин Росії; щорічно відзначає день народження визначного сина українського народу Тараса Шевченка; виступає у засобах масової інформації; підготувала до друку збірку під назвою "За Українську Державність" та „Календарець українця у Російській Федерації" з вересня 1998 р. видає часопис "Українське життя"; веде листування з державними органами влади Росії щодо повного використання українцями їхніх конституційних прав; провела цілий ряд акцій, що сприяли зменшенню напруження у стосунках між Україною і Росією; 16 січня 1999 р. провела конференцію, присвячену 90-им роковинам з дня народження славного сина українського народу Степана Бандери.

Всі заходи ОУН Руху організовувала і проводила силами своїх членів (на початок 1999 р.– понад 560 осіб) та співчуваючих. Професійний склад – це 90 відс. люди з вищою освітою, різних професій. Організація не мала і не має ніякої фінансово-матеріяльної допомоги з боку російської держави.

Поштова адреса: **Росія, 103009, м. Москва, Леонтіївський провулок 11, корп. 1, пом. ОУН Руху м. Москви**
E-mail: **OUN@mail.cnt.ru**

Віктор Гуменюк,
голова організації.

Головні умови нормалізації російсько-українських взаємин

Історія свідчить, що взаємини між російським і українським народами практично ніколи не були безхмарними. Сьогодні ж, коли український народ уже безпосередньо перейшов до відродження на своїх прабатьківських землях власної, незалежної від Москви національної держави, взаємини між російським і українським народами та їхніми державами загострилися до небезпечного рівня. Російське суспільство та його керівництво, іґноруючи природні закони розвитку людства, намагаються будь-якими засобами, в тому числі й збройними, зберегти свою владу над загарбаними в різні часи землями та їхніми корінними народами. Вони ніяк не хочуть погодитися з тим, що всі народи, а не тільки росіяни, мають рівні права на вільне життя та свою національну незалежну державність. Вони вперто не хочуть змиритися з неминучістю розпаду імперії й втратою свого панування над іншими народами, чим і створюють постійну напруженість у взаєминах з ними. Ця напруженість, враховуючи сусідство російського та українського народів, чисельність та історію розвитку, протягом якої між ними назбиралося багато негативного, створює велику небезпеку не тільки для майбутнього російського та українського народів, а й для майбутнього народів усього евразійського континенту. Подальше загострення цих взаємин може привести до континентальної катастрофи. Тож є сенс розглянути хоча б головні умови, які дозволять взаємини між Росією та Україною нормалізувати, зробити добросусідськими.

1. Міждержавне взаємовизнання суверенности та невтручання у внутрішні справи один одного, визнання існуючих кордонів і відмова від будь-яких територіальних претензій.

На жаль, ця умова, незважаючи на прийняту вже Угоду про дружбу та співробітництво, виконується лише збоку України. Росія ж, підписавши цю угоду, продовжує втручатись у внутрішні справи України, активно підтримуючи антиукраїнські виступи російськомовного населення проти утвердження в Україні незалежної національної Української держави та його вимоги надання російській мові в Україні статусу державної. Через засоби масової інформації вона продовжує ідеологічну війну проти українського суспільства, спрямовану на його розкол і зневіру в можливість створення в Україні незалежної від Росії Української держави. Вдночас Росія продовжує вести проти України жорстку економічну війну, намагаючись підпорядкувати собі всі головні об'єкти української економіки. І нарешті, ось уже який рік зволікає зі затвердженням міждержавних кордонів.

2. Повернення Україні її частки матеріяльних цінностей, створених за роки існування СРСР всіма його республіками й одноосібно привласнених Росією. Адже зрозуміло, що ця несправедливість завжди буде неґативно впливати на взаємини як між народами, так і державами. А тому повинна бути обов'язково усунена.

3. Виведення з території України російських військових і військово-морських збройних формувань.

Присутність цих формувань на території України створює постійну напруженість в українському суспільстві й безпосередньо загрожує незалежності Української держави.

4. Створення паритетних умов забезпечення національно-культурних і духовних потреб громадян українського походження в Росії та громадян російського походження в Україні.

Адже зрозуміло, що без паритету в цих питаннях не може бути й мови про нормальні, тим більш дружні, міждержавні взаємини.

5. Встановлення рівноправного взаємовигідного економічного співробітництва.

6. Відмова від ідеологічної, політичної, економічної та збройної війни один проти одного.

Оце й є ті головні, необхідні та достатні умови, виконання яких Росією та Україною дозволять встановити між російським і українським народами нормальні, добросусідські відносини. На жаль, ці умови вперто не хоче виконувати Росія. Тож час уже росіянам зрозуміти, до чого вони ведуть своїм впертим намаганням зберегти панування над іншими народами. Час, нарешті, усвідомити, що тільки рівноправні взаємини та взаємоповага між народами можуть бути надійним підґрунтям, ґарантом їхнього розвитку та щасливого майбутнього. Пора всім прихильникам відродження Російської імперії як у Росії, так і в Україні зрозуміти, що імперії ніколи не відроджуються. Історія людства не знає таких випадків. І замість постійної виснажливої боротьби за збереження імперії, збереження та відновлення свого панування над іншими народами, погодитися з наданням, без будь-яких попередніх умов, права на власну незалежну державність в межах теперішніх адміністративних кордонів усім народам, які ще входять до складу імперії, та остаточно припинити намагання повернути назад під свою владу ті народи, що вже стали на шлях відродження, на своїх землях, національних незалежних держав.

А щоб зберегти свою національну окремішність та культуру, свою самостійну державність й покласти край одвічним злидням свого життя, росіянам потрібно врешті-решт спрямувати свої зусилля не на загарбницькі війни, а на створення власного добробуту, своїми власними силами, на своїх, а не загарбаних землях. Тільки за цих умов настане мир і злагода в самій Росії, між росіянами та всіма іншими народами. Тільки за цих умов може бути встановлене мирне, добросусідське співробітництво між українським і російським народами.

Віктор Поліщук,
голова Секретаріяту ОУН Руху м. Москви

Чи візьмуть колгоспну землю „червоні барони"?

Фідель Сухоніс

Працюючи на телебаченні, майже щоденно бачу політичні пристрасті, котрі вирують, а то затихають в Україні. Нині на порядку денному – розподіл землі між селянами згідно з Указом Президента.

Справа ця – архискладна. Можна обрахувати скільки землі отримає кожен член колгоспу. Але де? І якої? Це все вирішує, як правило, той же голова правління – „червоний феодал". Людей залякують, особливо пенсіонерів. Не раз трапляється, коли бабця відмовляється від свого паю, бо „тоді колгосп і не поховає". Або боїться, що не дадуть газу чи вугілля.

Мудро приєднався до цієї справи удовенківський Рух. Вони творять комітети підтримки земельної реформи і цим роблять собі значний політичний капітал. Днями був у мене на телепередачі голова Крайового Руху Сергій Конєв та активісти-фермери з області. Головне завдання програми було, щоб люди зрозуміли: вони не самі зі своїми проблемами, боятися не треба, землю таки можна брати, хоч як би не пручалися колгоспні „барони". Радісно було працювати на цій передачі. Бо телефони у студії не вщухали. І це незважаючи на те, що село наше майже не телефонізоване. Дзвонили з усієї області. Наводили кричущі факти беззаконня, просили поради, задавали запитання. Це чи не вперше наше обдурене село постало проти „комуняк"! Адже колиска нації дотепер залишалася оплотом ткаченків і симоненків. Велика сила свого, власного! Почуття господаря осяває затуркані голови.

Я з шанобою розмовляв з Іриною Пеліною з Широківського району, котра була на передачі. Вона разом з чоловіком зібрала двадцять спільників і ще 1994 році вийшла з колгоспу. На її полі палили стерню, голова заборонив комбайнерам працювати на ньому. Витримала, встояла. І нині – попереду в паюванні землі всього господарства. А „червоні феодали" хитрі. Самі вже утворюють (розуміють що їх день минув) фермерські кооперативи, а людей обманюють, що колгоспи ще будуть. Таким чином, хочуть урвати собі побільше землі. На цьому ще буде багато сліз і горя. На жаль...

Але процес таки потроху йде. Нині відповідальна пора – треба вчасно забрати землю, щоб посіяти. І тому люди моляться про пізню весну. Коли земля запарує, буде вже пізно.

На другий день після передачі ще

(Закінчення на стор. 21)

Трішки про розбіжності

Розбіжності у поглядах – явище природне. Скільки людей у світі – стільки й відмінних уподобань. Та існують середники, як от розсудливість і вирозуміння, при допомозі яких порізнені індивідуми, поступившись особистими переконаннями, спрямовуються до одного знаменника. Якщо провідні одиниці певних угруповань ті життєві правила розуміють і ними керуються, то всякі проблеми вони легко розв'язують.

Звичайно, буває, що спроби спрямувати відмінні погляди в одне русло натрапляють на перешкоди. В такому випадку розбіжності підлягають дискусії. Коли ж ніхто з дискутантів не може переконати співбесідників у правильності свого погляду, питання остаточно вирішує голосування. Заради звернення до одного – меншість автоматично схиляється до думки більшости. Так і в політиці. Коли інтереси нації провідники ставлять понад усе, то окремі розбіжності не перешкоджають їм іти в одному напрямі. Та побіч отих здорових середників існують хворобливі амбіції: мовляв, лише моя партія має рацію, а всі інші повинні слухати мене. Певна річ, тут ніяка дискусія не допоможе, бо амбітні партійні діячі публічних полемік бояться, як вогню.

Після проголошення незалежности України оформлялися політичні партії, і це був самозрозумілий процес в демократичній державі. Так воно є й серед інших вільних народів. На жаль, в Україні цей процес вийшов за межі здорового глузду. І „маємо те, що маємо": по кілька республіканських, демократичних, соціялістичних, християнських та інших відомих і невідомих партій.

Націоналістичних – аж чотири. Не легко повірити, що Микола Плав'юк, Слава Стецько. Анатолій Камінський та інші діяспорні провідні націоналісти, які багато років перебували в країнах з демократичним способом життя, не запитали себе: чи потрібно аж чотири ОУН? Чи не штучні ті розбіжності? Патріоти, які в часі визвольної боротьби „не вагалися виконати найнебезпечнішого чину...", на будівничому шляху вагаються – хоча й „...того вимагає добро справи" – об'єднатися в одному політичному середовищі. Може б, і під іншою назвою.

Я націоналіст. Зрозуміло, що моїм бажанням почути у першу чергу злагоду між моїми однодумцями, яке б довело до згуртування чотирьох відламів в одному колі. Але найсильніше мене затурбували міжособиці серед рухівців. Народний Рух України на прикінцевому визвольному шляху відігравав головну ролю. Та й тепер Рух – одна із найсильніших партій, яка спроможна протиставитися лівим блудоходам; від Руху до певної міри залежить – бути вільній Україні чи не бути.

У 1994 році, коли чисельний зріст політичних партій досягнув аж 33, я написав статтю під заголовком „Від 33 відняти перше три", яка була поміщена в „Українському голосі" і „Народній Трибуні" в Луцьку. Але наші політики не тільки не звернули із згубного прямування – вони навіть не зупинилися. І на початку 1999 року прозвучала неймовірна вістка: в Україні зареєстровано... 68-му політичну партію. Свого часу перший Президент України Леонід Кравчук остерігав, що між інших держав „не тільки нас визнають, але й приглядаються до нас". І що бачать? На перших сторінках партійної преси – горді обличчя провідників і провідниць. Їх вже стільки, що неможливо усіх запам'ятати. І з великим завзяттям ведуть Україну в різні боки.

Коли ж, нарешті, провідники наших – знаних та незнаних – політичних середовищ (68!) вилікуються від хворобливих амбіцій і поставлять інтереси нації вище партій та згуртують політичне життя у кількох (3–4–5) партіях з поважним числом членства?!

Степан Новицький,
Оквіл, Онтаріо

Не плазувати перед агресором

Прочитавши статтю мого доброго приятеля з каліфорнійських часів Якова Ємця „Росія, Чечня і „дипломатична гнучкість" Л. Кучми („Свобода", 18 лютого ц. р.), хочу висловити кілька думок з цієї теми.

Автор статті наводить кілька цитат із великої статті Левка Лук'яненка „Війна Росії проти Чечні: наше ставлення" і дає їм свою оцінку: „Тяжко не погодитися з цими думками і висновками знаменитого колишнього дисидента, багаторічного в'язня ҐУЛагу".

А які ж думки і висновки Левка Лук'яненка? А ось які: „Президент України поспішив стати на бік московського уряду, прийнявши його брехливу тезу про те, що, мовляв, взаємини Росії з Чечнею – це внутрішня справа Росії, і що вона, Росія, в межах своєї держави бореться з чеченським тероризмом". І далі: „Аморально з боку України виявляти симпатії до тюрми народів, з якої вона щойно вирвалась".

Мене дивує рішення Я. Ємця: „І все ж я спробую боронити дії Президента незалежної України Леоніда Кучми". Які дії? Ті, що їх засуджує Л. Лук'яненко? Здавалося б, згідно з логікою, що Я. Ємець буде боронити Президента від критики його Л. Лук'яненком. Але ж, ні. Він уже написав, що йому тяжко не погодитися з думками і висновками колишнього дисидента.

То про що ж йдеться? Про ставлення Президента до московського винищення чеченського народу? Ні. Пан Ємець пише далі: „Хоч Президент України і „зайняв бік московського уряду" в Москві, але, повернувшись, затвердив постанову Конституційного суду України, що всі державні установи повинні вживати у діловодстві тільки державну українську мову; навчання від дитячих садочків до університетів провадиться в Україні українською мовою; колгоспи раз і назавжди ліквідуються...".

У мене є запитання: що це все має спільного з тим, що писав Л. Лук'яненко? Виходить, як кажуть, „на городі бузина, а в Києві – дядько". Адже ніхто не критикує Президента Кучму за всі його нові позитивні кроки для добра України.

Річ у тому, що Президент України у той час, коли майже весь цивілізований світ засудив поголовне винищення чеченського народу, в тому числі дітей і жінок, під покришкою „боротьби з тероризмом", виявив не „дипломатичну гнучкість" у цій справі, а звичайнісінькe плазування перед агресором, схваливши його агресію. Що подумає весь західній світ про таке запобігання українського уряду перед московським загарбництвом і перетворенням Чечні на попелище?

У той час, коли далекозорий Левко Лук'яненко писав: „Доки територія цієї загарбницької держави не буде зведена до території власне Московщини, доти в російських шовіністів залишатиметься надія на відновлення імперії, отже доти й існуватиме загроза українській державності", Я. Ємець пише про „потребу тривалого миру з сусідньою Російською Федерацією".

Чи ж Лук'яненко пропонує війну з Росією? Чи аж так неможливо, що без війни і кровопролиття Росія таки буде колись зведена до території власне Московщини? А щоб мати тривалий мир з сусідньою державою, чи треба обов'язково плазувати перед нею?

Чи не міг Президент Л. Кучма вжити справжню дипломатичну гнучкість і висловити свої думки в Москві щодо Чечні так, щоб і тривалий мир мати з Росією, і затримати свою гідність Президента держави, для якого щось таки означає свобода людини і держави – будь-якої, в тому числі й чеченської?

Д-р Іван Овечко,
професор-емерит
університету Північного Кольорадо

Опір тоталітаризмові в українській літературі 1920-их років

Василь Пахаренко

Протягом 20-их років у мистецьких колах наростав опір офіціозному соцреалізмові. Особливо показова у цьому пляні трансформація ідеології П. Тичини. Він у 1917 році, певне, найглибше відчув, активніше, палкіше від усіх тогочасних молодих письменників привітав українську революцію. Як вияв гармонії, здійснення Господньої волі сприймає поет той золотий потік, що збирається *„під прапори, під соняшні ще й сині"*:

Горять, горять свободою
Вчорашні раби,
Бо вчули: „Встань з природою!" –
Звук янгола труби.

Водночас Тичина з тривогою відчуває незахищеність, жіночність народжуваної свободи і палко закликає земляків: *„Гей, разом станемо на ворога ми, браття. Хто зрадить неньку Україну, прокляття тим, прокляття!"*. Оця дитинно-світла радість, цей піднесено-патетичний мажор захлинається зразу ж після початку російсько-більшовицької окупації.

Уже на похороні перших жертв Каїна поет з воїстину пророчою геніяльністю прозріває долю нашої нації у XX столітті:

На Аскольдовій могилі
Український цвіт! –
По кривавій по дорозі
Нам іти у світ.

Страхітливим, пекельним болем відгукнулося в поетовому серці розчавлення чужинською брутальною силою нашого пориву до волі. В одному з віршів через сприймання самих же хліборобів відтворено трагедію українського селянства під більшовицькою займанщиною:

– Нужда! – вони говорять.
(А місто в прапорах...)
– Сама нужда та злидні, –
Й коли вже їм кінець?

Закінчується вірш разючим образом. Слухаючи оповідь селян, *„на стінах тихо плачуть Шевченко і Франко"* – не про таке визволення мріяли, не до такого вели ці *„мучні українці"*. В іншому творі селянка-мати у сльозах, у розпуці каже синові, що вже став комуністом: *„Ну ріжте, ну бийте, в гроб удавіть мене з дрібними дітьми, нехай я вже буду вашим коліном придушена, наче ота Україна"*.

У цей час (1919-20 рр.) Тичина сам гарячково шукає якоїсь нової духовної опори, силкується знайти її в більшовиках, повірити їхнім світлим деклараціям, а не чорним ділам: що повінчають вони голоту з землею, дадуть їсти й пити, як тільки народ допоможе їм „капіталістів бити", що вони творять новий псалом залізу – нову гармонію.

Поет намагається навіть позичити у комуністів наркотика, котрим ті заспокоюють власну совість: *„Ну що ж з того, що всесвіт кров залляла? Майбутні встануть покоління – єднання тіл і душ"*. Але імпресіоністично спостережлива, „глибокозора", чула на людський біль поетова душа зразу ж безжально розвіює солодкий чад самообману: *„Велика ідея потребує жертв. Але хіба то є жертва, коли звір звіра їсть?"*. Для Тичини революція – це звільнення людини, перетворення її на гармонійну частку космічного оркестру. Таку революцію він сприйняв і уславив. Але те, що більшовики називають революцією, стан, при якому *„людина, що казала: убивати гріх! – на ранок з простреленою головою"*, – прийняти не може, бо *„грати Скрябіна тюремним наглядачам – це ще не є революція"*. Таким чином, поет відкидає всі сторони суспільного конфлікту, позаяк усі вони вдаються до насильства (помножують дисгармонію): *„Орел, Тризубець, Серп і Молот... І кожен виступає як своє. Своє ж рушниця в нас убила"*. Поет переконує себе в повній безвиході становища і підкоряється переможцеві: *„Хіба й собі поцілувать пантофлю Папи?"*. Сказано – зроблено. Відтоді з кожним наступним роком, особливо від початку 30-их, Тичина чим одвертіше, улесливіше, тим примітивніше, мистецьки незграбніше виконує поетичні замовлення компартійного папи, безжально нівечить свій унікальний стиль, вганяючи його в соцреалістичне кліше: „Відповідь землякам", „Ленін", „Партія веде" (і це написано апокаліптичного 1933!), „Пісня трактористки", „Пісня про Кірова", „Фелікс Дзержинський", „Пісня про Сталіна". Аж до численних варіяцій на кшталт:

На дитячу щедру долю
Ллється мов із повних чаш.
Любимо тебе ми, Сталін,
Рідний батьку наш!

При всьому тому, на відміну від більшости колег, що пішли його шляхом, Тичина, треба гадати, ніколи не втрачав відчуття реальности, переживав той апокаліпсис, у який загнали Україну займанці. Інколи нестерпний біль вихлюпувався на папір: *„Я задихаюся, я гину"; „Я покажу всю фальш, всю цвіль партійноборчих породіль. А братні зуби, дружній зиск, гнучка політика, як віск. Коли б були*

(Закінчення на стор. 17)

Втеча на Захід

Наприкінці Другої світової війни перед нами постало питання – залишатися вдома, на рідній землі, чи втікати на чужину? Якщо залишимось, то з приходом московських банд поженуть, як і усіх, на першу лінію фронту. А чужину я вже трохи знав, майже два роки там будучи. По довгих ваганнях ми почали готуватися до втечі. Два брати моєї дружини, які вирішили також втікати, зробили над возом дах із бляхи, яку зняли з комори. У мандрівці ні ми, ні наші речі ні дрібки не замокли, було сухим зерно, яке ми взяли зі собою і обмінювали дорогою на харчі.

24 липня 1944 року ми з тяжким серцем таки вирішили їхати. Мама дружини радила: „Не пускайтеся діти далеко, хіба де поза Турку". А ми „пустилися" аж на другий бік світу. Виїхали зі Самбора в напрямі на Старий Самбір, на Турку. Десь через 8 км нам зламалося колесо. Щастя, що у нас було запасне. Та одне нещастя викликає друге. Дорога, якою ми їхали, була перевантажена німецьким військом. Одні їхали на захід, інші – на схід. А тут нам лопнуло колесо і ми спинили цілий рух на дорозі. Німці нервували, бо ми заблькували дорогу, а їм спішно. Тоді один старшина гукнув вояків, щоб допомогли нам віз зіпхнути до рова. Помінявши колесо, з тяжкою бідою виїхали з рова, заїхали до одного села, де вже жили бойки, там переспали ніч, виміняли мішок жита на овес для коней і, поснідавши, поїхали далі. Врешті ми опинилися в Турці, там зустріли багато наших людей зі Самбора та інших місцевостей Галичини, які чекали на дозвіл німців їхати на другу сторону, до Карпатської України, окупованої мадярами.

Був великий розгардіяш, всі перлися вперед, і мало не сталося трагедії, коли наш знайомий М. Плахтій хотів їхати, а його спинив німецький вояк і наставив на нього револьвер. Тільки завдяки кмітливості дружини Плахтія – Варки закінчилося добре, бо вона вхопила німця за руку. Дорогою військова німецька влада взяла нас під свою опіку і видавала нам дещо з харчів і паші для коней.

Заїхали до села недалеко Кошиць і там, над рікою, на широкій площі, перебули до кінця серпня 1944 року. Німці забрали у нас коні і вози, за які потім, в Німеччині, заплатили. 31 серпня нас усіх завантажили в Кошицях до вагонів і повезли до Німеччини. Та їзда подекуди була ліпшою від їзди возом, але мала також свої злі сторони. Їдучи возом, ми, де хотіли, ставали і варили їсти, а в потягу не було часу навіть заварити воду на каву. Переїздили ми через Братиславу, Будапешт. В Австрії заїхали до Штрасгофу, коло Відня, де нам дали робітничі книжки. У Штрасгофі та навколишніх таборах обслуга складалася майже виключно із москалів, які використовували усі можливості, щоб дошкуляти нам. Нас, 200 осіб, завезли до містечка, де ми мали працювати у цукроварні, але спершу ми збирали картоплю на полі. Врешті почалася праця на цукроварні. Мені припала дуже погана, нічна робота. Ще з одним старшим чоловіком ми наповнювали дрібним вугіллям збірники, на даху фабрики. Мій спільник – українець з Києва старшого віку – був слабкий, і увесь тягар спадав на мене. Найгірше, що була вже пізна осінь і падали дощі. Усе було мокре, і я сушив одяг біля гарячої труби. Мій спільник тим часом спав. Велике щастя, що німці на спіймали нас на такому „саботажі".

Сезон цукроваріння тривав вісім місяців, після чого ми дістали працю в селі. Тут ми на п'ятому році війни святкували Різдво. Моя дружина варила борщ і кутю, а сусідка-чешка придивлялася і загадувала, чи то буде пійло для поросят і зерно для курей? Коли ж усе було готове і за нашим звичаєм ми почастували сусідів, то чешка знову прийшла з проханням дати ще тієї смачної їжі. А треба ж сказати, що ми не мали до куті справжнього меду, а користалися німецьким – штучним. Тієї зими ми рубали ліс. Працювали в групі вісім українців, а також полонені італійці. За сокири бралися тільки в присутності наглядача, а коли він десь відходив, італійці лягали в сніг і починали співати, а ми слухали. Іноді над нами, мов білі гуси, з'являлися американські літаки. В середині квітня 1945 року управитель дав нам вози і коней. Ми рушили у дальше невідоме. За місячний придл сигарет виміняли мішок пшениці, яку розмололи і вживали на харч в дорозі. Поїхали в бік Баварії.

Невдовзі зустріли американських вояків. Далі побачили табір, але зупинилися обіч нього і вчинили дуже правильно, бо вночі до табору прибули совєтські авта і людей почали вивозити звідти. Лише коли про це насильство дізналися в УНРА, примусове вивезення припинили. Але ми вже були біля Мюнхену, де нам Сибір не загрожував.

Богдан Лівчак,
Філядельфія

Опір тоталітаризмові...

(Закінчення зі стор. 16)

це генерали, ми б знали, що робить. А в тім то й річ, що це кати одноклясової..."; *„Та де ж той серп нам, молот і лани?"*. Проте це траплялося вкрай рідко, хіба ще в писаній усе життя поемі „Сковорода" та в деяких щоденних нотатках. Найчастіше ж самоцензура примушувала душу страждати мовчки. Безсумнівно, поет завше залишався свідомий того, що служить розпинателям свого народу, і це усвідомлення немилосердно спалювало талант – здатність вчувати музику космічного оркестру.

Специфічне явище – **духовний опір неоклясиків**. Як відомо, вони виходили з того, що вічне мистецтво має бути незалежним, дещо відстороненим від скороминущих виявів повсякденного життя, орієнтувалися на клясичні мистецькі зразки, значну увагу приділяли строго досконалій традиційній формі, віддавали перевагу споглядальним філософським мотивам, у всьому намагалися відшукати вияви універсальних законів буття. Ця ідеологія та породжена нею творча практика, зрозуміло, становили абсолютну протилежність до соцреалістичних поробок, нещадно висвітлювали штучність, примітивність, утилітарно-пропаґандистську заданість останніх. Навіть за відстороненості щодо суспільного довкілля неоклясики уже об'єктивно, з огляду на високий ступінь таланту та освіченості, опинилися в центрі інтеліґентсько-елітарної опозиції більшовицькому режимові та мистецтву, ним нав'язаному. Переконливо засвідчує це хоча б постійна увага компартійних критиків до творчости неоклясиків. Навіть у найліберальніші 20-ті їх пересічно іменували епігонами української буржуазної інтеліґенції (В. Блакитний), звинувачували в „буржуазному мереженні речей, якомога далекших від революційної дійсности" (В. Коряк). У роки ж „великого перелому" до них намертво прикріпили наличку „махрові націоналісти", „зоологічні вороги радянської влади" (Л. Підгайний, А. Хвиля).

Одначе, попри філософсько-культурологічну заглибленість, неоклясики цілком здавали собі справу у маштабах сучасної національної катастрофи України і безстрашно бралися за її художній аналіз.

Приміром, у сонеті М. Зерова „Обри" постає панорама, разливо точна картина грабунку, винищення українського села новітніми варварами-завойовниками:

І в селах плач. Герої саґ і рун,
Воскресли знов аварин, ґот і гун,
Орава посіпацька, гадь хоробра...
Сільської ситости останній трен, –
Усюди лемент – крик дулібських жен
Під батогом зневажливого обра.

Зразу ж по оприлюдненні викликав гучний скандал, а відтак фатально позначився на долі автора сонет М. Драй-Хмари „Лебеді" (1928 р.). У ньому поет символічно задеклярував становище тогочасної літератури, а також місце у ній, місію неоклясиків: насідається мороз, шерхне плесо озера, над його берегами мліють верболози, давно приборкані (упокорені режимом-зимою митці), і лише горді лебеді – *„ґроно п'ятірне нездоланих співців"* – крильми ламають крижані лани, для них не страшні зими погрози, їхній переможний спів *„розбиває лід одчаю і зневіри"*.

Протест супроти тиранії, погляд на поневолення особистости (насамперед духовне) як на вершину сатанинства стає одним з провідних мотивів творчости неоклясиків (цикл П. Филиповича „Тарас Шевченко"; „Перед грозою", „Медвідь-Гора", „По кліті ковалній..." М. Драй-Хмари; „Київ з лівого берега", „То був щасливий десятилітній сон...", „Як хочу я щасливих днів..." М. Зерова).

Своєрідним прийомом демітологізації стають у п'ятірного ґрона **переклади клясичних поетів**. За допомогою цього прийому вдавалося, називаючи речі своїми іменами, уникати (до певного часу) лабетів цензури, а також розглядати більшовицький режим в одному ряду з варварськими деспотіями попередніх епох („До римлян" Горація у перекладі Зерова, „Жалобний марш на смерть Землі" Лафарґа у перекладі Драй-Хмари, перекладена Филиповичем політична сатира Беранже, Барб'є тощо). Прозорі аналогії посилювали переконаність: за об'єктивним законом історії будь-яка тоталітарна потуга скороминуща, вона несподівано слабне і щезає в ганьбі, як лютий царбик з біблійної легенди, котрого „розгніваний нарід" „зробив тушею для страв („Навуходоносор" Беранже в інтерпретації Филиповича).

Чим задушливішою стає політична атмосфера, тим прозорішим інакомовлення, тривожнішими інтонації, похмурішими образні конструкції неоклясиків. Гірким присудом цілому більшовицькому режимові, хорові його мистецьких слуг, а з іншого боку, самоепітафією „нескорених співців" стали рядки Зерова:

Навколо нас – кати і кустодії,
Синедріон, і кесар, і претор.
Це долі нашої смутний узор,
Це нам пересторогу півень піє,
Для нас на дворищі багаття тліє
І слуг гуде архієрейських хор.
І темний ряд євангельських історій
Звучить як низка тонких алегорій
Про наші підлі і скупі часи.

Справді серйозна (до речі, несподівана) небезпека нависла над соцреалістичним мистецтвом, коли проти його постулятів навесні 1925 року повстали самі **пролетарські письменники**, причому найталановитіші, найавторитетніші з них.

Це були ті 20-30-літні представники молодшої ґенерації, що у 1918-20 рр. з українського табору через ідейний місток УКП (б) перейшли на бік більшовицького режиму, влилися в комплектовану саме „першими хоробрими" армію пролетарських митців. Здавалося, цю молодь вдалося цілковито і то напрочуд легко поставити під тотальний контроль партії, до мозку кісток опроміннити ленінською ідеологією. Згадати хоч би універсал 1921 року групи „Жовтень" (М. Хвильовий, В. Сосюра, М. Йогансен), з зухвало-екзальтовими гаслами: *„Спалюємо весь гній феодальної й буржуазної моралі"*, *„пориваємо всі зв'язки, заперечуємо всі дотеперішні традиції"*, *„почуваємо себе тільки часткою всесвітньої душі поза межами держав і націй"*. З часом „пролетарські початківці" стали законопідданими членами канонічного „Гарту" (дехто – „Плугу").

Повстання супроти соцреалізму, отой феномен „Розстріляного відродження" заініціював, теоретично обґрунтував і практично очолив М. Хвильовий. Долею, творчістю, ідейними злетами й падінням він став напрочуд точним символом своєї доби. Тому осягнути світобачення опозиціонерів, цілу мистецьку атмосферу 20-их років – значить передовсім осмислити, систематизувати духовні шукання М. Хвильового.

Протибільшовицький фолкльор найбезпосередніше, найадекватніше (наскільки то можливо) художньо віддзеркалив повсякденну дійсність, що засвідчив справжнє ставлення народу (передовсім селянства) до більшовицького режиму:

Ой ти, Ленін-шкуродер,
Що ти з нас зробив тепер:
Банда стала панувати,
А на Сибір – батько й мати;
або:
Не журися, Гапко,
Що ми комуністи:
Мужики робитимуть,
А ми будем їсти.

Таким чином, уже до 1927 року в літературі УСРР з'являються вагомі альтернативні концепції соціялістичного реалізму, вичерпно розкриваються його генеза, суть, основні риси, мета. Той же самий процес відбувається в літературі Західньої України та діяспори. Але опинившись у комуністичній дійсності, підрадянські письменники набагато швидше помітили за машкарою непів, українізацій, лібералізацій танатичний лик більшовицького режиму та насаджуваного ним мистецтва. Значна ж частина українських письменників, інтеліґентів у вільному світі прозріють лише після Голодомору та початку масових репресій (1933–34 рр.).

І ще одна, на перший погляд, парадоксальна закономірність: позарадянська література вигравала прямотою викривального патосу, одвертістю заклично-месницьких мотивів.

Підрадянська ж література з відомих причин тут пасувала, проте необхідність поспіль вдаватися до езопівської мови, алегоричности посилювала рівень символобачення, а отже, дозволяла набагато глибше розкрити суть, духовні підоснови досліджуваних явищ, зводила до мінімуму публіцистичну декларативність, демонструючи натомість майстерний, власне художній підхід.

СПРАВИ ЦЕРКВИ

Богословська академія у 2005 році стане університетом

Перші випускники з кардиналом Мирославом Іваном Любачівським, главою Української Греко-Католицької Церкви.

28 листопада 1998 року у Львові здійснилася мрія, котру плекали цілих 70 років: Богословська академія Української Греко-Католицької Церкви визнана як вищий богословський заклад, який готує спеціялістів, надаючи їм ступінь бакалавра богослов'я.

Перше прохання про визнання було подано до Папського престолу 20 грудня 1928 року засновником цієї ж академії Митрополитом Андреєм Шептицьким.

Історичні події уповільнили розгляд цього питання, а 1944 році Академія була заборонена совєтським режимом, ректор Йосиф Сліпий, наступник Шептицького на Львівському митрополичому престолі, ув'язнений і засланий у Сибір. У 1991 році, коли в Україну прийшла воля і була проголошена незалежність, стало можливим повернення до Львова нового глави Греко-Католицької Церкви, кардинала Мирослава Івана Любачівського. Його діяльність була спрямована також на те, щоб відновити Богословську академію. Сьогодні академія є однією з найкращих інституцій, що сприяють відродженню Греко-Католицької Церкви на батьківщині. Актуальні завдання академії полягають в необхідності продовжувати розвиток богословських і філософських наук та інших дисциплін, пов'язаних з ними; дати можливість теології зайняти гідне місце навчальної дисципліни серед наук, формувати і готувати кваліфікованих теологів, сприяти проведенню конкретних наукових досліджень на основі джерел східнього богослов'я та в історично-юридичній сфері з точки зору діялогу між християнами Сходу. З цією метою була налагоджена плідна співпраця з іншими університетськими інституціями. Академія має ряд інститутів, що організовують і спрямовують її культурне життя. Інститут історії Церкви – під керівництвом проф. Бориса Ґудзяка, Інститут неолатиністики – під керівництвом проф. Мирослава Трофимука, Інститут богословської термінології та перекладів – під керівництвом проф. Михайла Петровича, Інститут релігії та суспільства – під керівництвом Мирослава Мариновича, Інститут родини та подружнього життя – під керівництвом Юрія Підлісного, Катехитично-педагогічний інститут – під керівництвом сестри Луїзи Цюпи та Інститут італійської мови та культури – під керівництвом архимандрита проф. Джованні Скарабеллі.

Перехід академії в Український католицький університет передбачається здійснити до 2005 року. Тим часом було придбано великий комплекс споруд, який ще вимагає реставрації, призначений для майбутнього осідку головного корпусу. Насущною проблемою є підготовка майбутніх викладачів.

Академія вже розгортає власну видавничу діяльність, має також бібліотеку на 35,000 примірників та зібрання періодичних видань. Для потреб студентів існує також комп'ютерний центр.

Проводяться також літня англомовна школа, пасторальна школа, курси італійської мови, курси підвищення кваліфікації для священиків, богословська школа. Налагоджено плідну співпрацю з Колегією Української Автокефальної Православної Церкви у Харкові. Академія виконує функцію Вищого інституту релігійних наук, проводячи серію курсів з університетського навчального циклу. У 1998–1999 роках вона налічувала 381 студента на 5 курсах, з яких 172 миряни та духовні особи – у львівському відділенні та 209 кандидатів на священство – у Рудненському відділенні.

Цього року випущено 34 студенти з титулом бакалавра теології, а на 43 конкурсні місця при вступі на філософсько-богословський факультет на 1999–2000 навчальний рік було подано близько 140 заяв.

Джованні Скарабеллі

(З газети „Осерваторе Романо", Ватикан. Скорочений переклад з італійської).

Бесіда в парафії св. Андрія

В парафії св. Андрія Метрополітального Вашінґтону 6 лютого відбулася бесіда про стан нашого церковно-релігійного життя. Виступаючі не погодилися з підпорядкуванням нашої УПЦ в США Константинопольському Патріярхові. Тепер наша Церква стала лише дієцезією грецької Церкви, а найвищим урядом нашої Церкви став Патріярх і Синод Константинопольської Церкви в Туреччині.

Під чужим омофором наша Церква відмовилась від євхаристійного єднання з церковнослужителями наших національних церков в Україні, а натомість єднається з російською Церквою.

Разом з втратою незалежности втрачено соборноправність Церкви і впроваджено чужий нам синодальний („ієрархічний") устрій. Як наслідок угоди з константинопольською патріярхією, ієрархи УПЦ вихолощують українськість з нашої Церкви та замінюють її світовим православ'ям, що неодмінно піддасть нашу Церкву під чим раз міцніші впливи Російської Церкви. Шкідливі наслідки такого зближення вже проявилися, коли ієрархи УПЦ засудили Америку за бомбардування Косова, а не зауважують варварських звірств Росії в Чечні. Така поведінка є на догоду тільки Росії. Після цього приєднання Канцелярія релігійного виховання запланувала протидіяти світській діяльності в недільних школах, тобто усунути всякі згадки про історію України, національні свята і традиції.

Промовці відзначили намагання ієрархії УПЦ заволодіти церквою в Юніондейлі, заохочення молоді до місійної роботи в Африці, на Алясці, а не в Україні.

Разом з тим промовці закликали не залишати Бавнд-Бруку, бо він є наш. Ми всі разом його творили і фінансували. Він є пантеоном, де спочивають наші рідні та кращі сини і дочки нашого народу, які боролися за вільну Україну і за свою національну Церкву. Лише повернення нашій Церкві її незалежности і соборноправности зупинить сьогоднішню кризу та поставить Церкву на шлях оздоровлення.

Микола Барнай,
учасник бесіди

Скільки патріярхів в Україні?

Часопис „Свобода" 3 березня ц. р. повідомив про смерть Патріярха Димитрія. Глава держави Леонід Кучма висловив щирі співчуття архиєреям і духовенству та вірним Української Автокефальної Православної Церкви з приводу смерти Патріярха Київського і всієї України Димитрія.

Далі читаю: „Патріярх Філарет збирав вірних навколо Київського Патріярхату". Мені незрозуміло, хто був Патріярхом УАПЦ – св. п. Димитрій чи Філарет?

Крім того, в Україні багато православних українців підлягають під Московського Патріярха Алексія, українські католики визнають Патріярхом Любачівського. Дай Боже, щоб українці-православні, як і українці-католики об'єднались в одну Самостійну Християнську Церкву України і підлягали одному Патріярхові України з осідком у столиці України – Києві.

Осип Бандеровський,
Астон, Па

***Від редакції:** Хоча шановний Осип Бандеровський ще не зовсім зорієнтований у зверхниках церковних структур України, проте його заклик до християнської єдности видається слушним.*

Андрій Войнаровський - поезія вигадки і проза життя

Андрій Войнаровський – скорботна постать в українській історії, якій поема страченого декабриста Кіндрата Рилєєва надала особливого ореолу... Войнаровський супроводжував свого дядька Івана Мазепу на чужину після поразки під Полтавою, був при його останніх хвилинах. Рилєєв передає монолог Войнаровського:

Героєві останню шану
Віддати я вже ледве зміг.
У той же день мене неждано
Хвороба повалила з ніг.
Я був над берегом могили,
Та повернулося життя.
Воскресли знов у тілі сили,
І знов почав терпіти я.
Коли набридло вже в Бендерах,
Я кинув їх і полетів
Далеко, до чужих країв,
Забути туги темний берег.
Та надаремно! Доля зла
За мною невідступно йшла
Як дух ворожий. На скитанні
Мене схопили вороги –
І опинився на засланні
Я серед вічної тайги.

Самотні страждання Войнаровського в якутській тайзі розрадила поява його нещасної дружини.

Нежданo бачу: жінка йде,
Старою свиткою прикрита,
По снігу з дровами бреде,
Журбою й працею прибита.

В лісовій хатині подружжя якийсь час жило в любові й злагоді, але хвороба забрала милу дружину, а сам Войнаровський зустрів свій останній день над її могилою...

Вигнанець тихий і безсильний
Сидить при подрузі своїй
У непорушності німій,
З безрухим поглядом пустинним:
Як мармур, світиться чоло,
І з недалекої долини
Уже мерця до половини
Пухнатим снігом замело.

Який трагічний і прекрасний міт! Проте є небезпека, що цікаві до історії можуть сприйняти його як правду, як сталося з легендою про синів Гонти, нібито зарізаними ним серед Умані: поетична вигадка була сприйнята як факт!

Про перебування Андрія Войнаровського в Бендерах детальніше дізнався наприкінці минулого століття член-співробітник Київської комісії з розгляду давніх фактів Н. В. Молчанівський, який у державному архіві Стокгольму віднайшов ряд документів, що стосувалися історії України. Частину їх або повідомлення про них він ще за життя опублікував в журналі „Кіевская старина" (1899 р.), деякі копії передав львівському Товариству імени Шевченка, перейшли папери від вдови ученого й до Археографічної комісії Всеукраїнської академії наук. Десять документів Археографічна комісія помістила в третьому томі „Українського археографічного збірника" за 1930 рік (публікація В. Кордта). Окрім того, знахідки Молчанівського видрукувані у 1908 році книжкою „Акты Шведскаго Государственного Архива, относящіеся къ исторіи Малороссіи (1649-1660 гг.)", яка є шостим томом третьої частини „Архива Юго-Западной России" Комісії для розгляду давніх актів у Києві.

З публікації Археографічної комісії дізнаємось, що шведський король Карл XII заборгував Андрієві Войнаровському (сюди причислено й борг короля Мазепі) близько мільйона шведських корон і написав з цього приводу 17 серпня 1713 року письмове зобов'язання, але уряд Швеції гроші не виплачував й дружина Войнаровського звернулася 25 квітня 1715 року до Карла XII з листом, що вона живе у Брацлаві і потребує грошей, бо московський уряд конфіскував маєтки Войнаровського в Україні. Згодом Ганна Войнаровська особисто поїхала до Швеції й поновила свої нагадування. 28 лютого 1718 року Карл XII видав їй нове зобов'язання. 18 червня 1719 року Войнаровська дякувала шведській королеві (Карл XII помер 11 грудня 1718 року) за виплачені гроші. Уряд Швеції вирішив, що виплачуватиме їй щороку 4 тисячі срібних талерів, але сама Войнаровська вважала цю суму недостатньою, вимагала повної сплати великого боргу. Така виплата була непосильною для шведської держави, й 4 травня 1724 року було утворено спеціяльну комісію, яка мала уладнати справи з Войнаровською. Після тривалих переговорів остання 6 березня 1725 року зреклася на користь держави 600 тисяч талерів при умові, що їй впродовж шести років виплатять 200 тисяч талерів, 20 тисяч віддадуть негайно, нададуть маєток Тіннельсе й не переслідуватимуть за перехід з родиною у католицтво. Ці вимоги було виконано негайно.

Замок Тіннельсе на березі Меларського озера відомий з XIII століття як володіння шведських єпископів, а 1527 року перейшов у володіння уряду і королівського дому. 22 грудня 1724 року маєток передано Ганні Войнаровській на цілковиту власність. Ще один будинок Войнаровська придбала у Стокгольмі, а в Тіннельсе продала мідну бляху даху, що завдало будові шкоди, але Ганна тим не журилася й продала маєток королю Фрідріху I, а той подарував замок своїм позашлюбним дітям, графам фон-Гессенштайн, і старший з них у 1779 році продав його комерції радникові С. Б. Геббе. Ганна ж у сорокових роках назавжди покинула Швецію. Андрій Войнаровський в цей час помер у Сибіру.

Звідки ж він мав такі великі кошти на позички королю? Отут варто звернутися до знайденого Н. В. Молчанівським „Донесіння про смерть гетьмана Мазепи й про долю майна, що від нього залишилося", яке, очевидно, написав шведський військовий комісар фон-Сольдан, відряджений у Бендери шведським королем до Мазепи на прохання останнього саме для того, щоб припильнувати скарби гетьмана. Мазепа зрадів приїздові фон-Сольдана й просив його мати на увазі дві бочки із золотими червінцями, що стояли перед його ліжком, дві присідельних сакви („кешені") з коштовностями, заховані під подушкою, і скриньку. Андрій Войнаровський, син сестри гетьмана, жив в одній з кімнат того ж будинку й теж був вдоволений приїздом комісара.

Минуло кілька днів, й вночі Мазепа помер. Власник будинку, турок, повідомив про це турецького суддю й той послав чотирьох турків, щоб знести все майно покійного до його кімнати й двері запечатати. Турки при нагоді перенесли й те, що було в покої Войнаровського, бо таким був закон. Останній був цим дуже обурений і звернувся до фон-Сольдана. Той для певности додав до турецької печатки ще й свою. Андрія заспокоїли, що печатки будуть зняті, коли з'ясується, хто є спадкоємцем гетьмана.

Вранці відчинили міську браму, фон-Сольдан поїхав у шведський табір й повідомив короля про нічні події. Карл через свого посланця умовив коменданта міста зняти печатки й усе майно віддати Войнаровському, який негайно забрав коштовності до свого приміщення. Тут озвалися невдоволені козаки, бо Андрій забрав не тільки червінці, а й усі військові клейноди та регалії, які мали перейти до нового гетьмана. До того ж, Мазепа не залишив заповіту щодо своїх скарбів. Козацька старшина вимагала, щоб Войнаровський замінив покійного гетьмана, але Андрій не хотів влади, тільки грошей.

Щоб з'ясувати справу конфлікту, король призначив комісію у складі генерала Понятовського, радників Г. Г. фон-Міллера і фон-Когена та камергера Клінгеншерна. Комісія засідала кілька днів й визнала, що майно Мазепи має належати Войнаровському, а гетьманом він не мусить бути. Тоді козаки обрали на гетьмана Пилипа Орлика, який теж відмовлявся, бо не мав коштів на утримання війська. Але король умовив Орлика, а Войнаровський пообіцяв йому 3 тисячі червінців за прийняття посади.

До спадщини Войнаровського, пише фон-Сольдан, причислено й 60 тисяч райхсталерів, які Мазепа позичив королю під вексель ще в Україні, під Полтавою. Фон-Сольдан вважає, що то були гроші з спільної козацької скарбниці. Пилип Орлик клопотався в Лунді й Стокгольмі, щоб ті 60 тисяч, помилково віднесених до спадщини Войнаровського, були виплачені козакам, потім погоджувався вже й на 10 тисяч. На закінчення своєї записки фон-Сольдан пише, що конфлікту можна було б уникнути, якби Войнаровський прийняв булаву по Мазепі й погодився допомагати козакам. Цього не сталося, й Войнаровський більшість коштовностей вивіз до Венеції.

З листа Орлика до короля видно, що Войнаровський успадкував у Бендерах 180 тисяч червінців, більш як на 200 тисяч райхсталерів коштовностей, діямантове перо вартістю у 20 тисяч талерів, коштовні шаблі, серед яких тільки одна, усипана діямантами, коштувала 10 тисяч райхсталерів, 1600 нових соболів, срібний сервіз гетьмана Самойловича й багато іншого. „Щоб нічого не витрачати з усього цього на спільне благо, себто на старшину й військо, він одмовивсь був од гетьманства й штовхнув мене у безодню", – писав про Андрія Войнаровського новий гетьман.

Пилип Орлик повернувся з Карлом XII до Швеції й жив у постійній скруті, бо отримував від короля тільки 13 тисяч срібних талерів на рік й мав з того утримувати козацьку старшину й урядовців. Коли ж до Швеції приїхала Ганна Войнаровська й почала допоминатися за борги, то й ті 60 тисяч козацьких грошей влічила до загальної суми. Орлик нагадував королю, що ці гроші не були привезені до Бендер, а позичені йому ще в Україні, тож їх помилково влічили до спадщини. Але король нічого не відповів гетьманові...

Коли Карл XII помер, Орлик звернувся до королеви Ульрики з листом, в якому докладно описав, як саме було позичено гроші з козацької скарбниці. У листі він постійно посилається на військового комісара фон-Сольдана як свідка й знавця подій...

Андрій Войнаровський недовго користався скарбами Мазепи: 12 жовтня 1716 року, пише В. Кордт, його заарештували в Гамбургу на вимогу тамтешнього російського резидента. Він був засланий до Якутська.

Кіндрат Рилєєв зробив щедрий поетичний дарунок Андрієві Войнаровському, проза життя якого була іншою... А втім, у Бендерах він мав свій шанс – тримав в руках козацькі клейноди, мав гроші на нове військо, але не озвалися в його серці ще не написані рядки Кіндрата Рилєєва:

Для України мушу я
Ще жити – їй любов моя...

Левко Хмельковський

У цій розповіді використані:
1. Кіндрат Рилєєв – „Войнаровський. Історична поема". Переклад Святослава Гординського, Клівленд-Торонто, 1970.
2. „Український археографічний збірник", т. III, Київ, 1930, стор. 43–52 – копії з приватного архіву Лева Коленського (США).

Книжка до книжки – і буде бібліотека духовної літератури

Бібліотека духовної літератури в Луцьку ставить собі за мету формувати духовність громадян України на засадах християнського гуманізму, терпимости та відкритости до інших думок шляхом просвітянської діяльности. Бо в Україні, яку довгі роки душила тоталітарна комуністична система, рівень духовної культури громадян, на превеликий жаль, досі залишається низьким.

Проєкт „Поліфонія мудрости", керівником якого є Олесь Андрійчук, колишній стипендіянт допомогового фонду українських студентів „Смолоскипу", передбачає створення Бібліотеки духовної літератури, щоб дати можливість читачам різних конфесій України, студентам вищих навчальних та духовно-освітніх закладів, викладачам та інтелігенції глибше ознайомитися зі способами ефективного застосування християнських засад у практичному житті українського суспільства. До складу керівників програми „Поліфонія мудрости" увійшли професійні редактори, журналісти, юрист, відомий місіонер священнослужитель УПЦ КП Олег Ведмеденко, начальник редакційно-видавничого відділу „Вежа" при Волинському державному університеті ім. Лесі Українки Віктор Грабенюк та ін. Партнерами Бібліотеки духовної літератури є університет ім. Лесі Українки, Міжрегіональна академія управління персоналом, Львівська Богословська Академія, Інститут історії Церкви, Волинська обласна наукова бібліотека, Наукове товариство ім. мит. Полікарпа, видавництва „Основи", „Воскресіння", „Свічадо", „Місіонер", „Ініціял" та „Стрім"; часописи „Джерело життя", „Агенція релігійної інформації" та ін.

Керівники Бібліотеки духовної літератури звертаються зі щирим проханням допомогти їм книжками, журналами та газетами в галузі Богослов'ї, філософії, релігієзнавства, культури та ін., висилаючи на адресу: **Україна, 43000, місто Луцьк, вулиця Суворова, 5, Бібліотека Духовної Літератури, Олесь Андрійчук.**

Грошові пожертви на діяльність бібліотеки приймає Фундація ім. Івана Багряного, яка звільнена від податку. Її адреса: **Bahriany Foundation, Inc. 811 S. Roosevelt Ave. Arlington Heights, IL 60005.**

Ол. Сергієнко

ЗВІДУСІЛЬ

Збільшилось виробництво сталі у світі

Світове виробництво сталі досягло в лютому 64.8 млн. тонн, що на 13.2 відсотка більше, ніж того самого місяця минулого року, повідомив Міжнародний інститут заліза та сталі. Виробництво сталі у країнах колишнього СРСР збільшилося на 27.5 відсотка, сягнувши 7.4 млн. тонн, а Росія та Україна продовжують отримувати зиск від поліпшення експортних можливостей.

Транспортний коридор з Балтики до Чорного моря

Польща та Україна хочуть створити транспортний коридор, який з'єднає Балтику з Чорним морем. У спільному підприємстві візьмуть участь порти Ґданськ та Одеса, а також залізниці польська ПКП і українська Південно-Західна. Вантажі, доставлені Чорним морем до Одеського порту, дійдуть до порту в Ґданську. З Ґданську залізницею – до портів у Гамбурґу або Роттердаму, а звідти трансатлантичними маршрутами - за океан. Тепер вантажі з Одеського порту транспортуються набагато довшими маршрутами через Босфор, Середземне море та Біскайську затоку.

Готель на орбіті

Росія відмовилась від наміру знищити космічну станцію „Мір". За новим проєктом її пристосують для перебування багатих туристів. Щойно на станцію прибули російські космонавти, які мають оглянути космічну машину і визначити обсяг робіт з її переобладнання. „Мір" за роки існування облетів Землю 77 тисяч разів, мав 1600 аварій. Станція важить 130 тонн, має 40 метрів довжини і складається з шести модулів.

Франція підтримає Квебек у будь-якому виборі

Під час відвідин до Парижу Люсієна Бушара, прем'єра канадської провінції Квебек, офіційні чинники французького уряду запевнили його, що Франція підтримає Квебек незважаючи на те, який політичний шлях він вибере – незалежність чи дальшу федерацію з Канадою. Катерина Колонна, речниця французького президента Жака Ширака, беручи до уваги 7.4 млн. мешканців цієї колишньої французької колонії, заявила, що „вибір залежатиме виключно від Квебеку".

З прапорами України – на обидва полюси

Триває полярна експедиція „Україна – полюс 2000", учасники якої – професійні парашутисти і журналісти – мають завдання встановити державні прапори України на Північному полюсі і в Антарктиді. Спеціальний літак Ан-28 доставить експедицію на крижину біля Антарктиди, а парашутисти стрибатимуть з літака безпосередньо на полюс. Експедиція коштує 300 тисяч доларів, які походять з коштів спонзорів і учасників.

Протестую!

З приводу заяви д-ра Яра Славутича у „Свободі" за 17 березня 2000 року

31 грудня 1997 року в листі до всіх членів організації Українських письменників „Слово" тодішня голова ОУП Лідія Палій сповістила про саморозпуск об'єднання і рішення ліквідаційної комісії видати фондом ОУП збірник „Слова", ч. 14. Д-р Славутич не був у складі ліквідаційної комісії, але, як редактор збірника, дав підназву „Хрестоматія української літератури в діяспорі".

У зверненні до всіх членів „Слова" д-р Славутич просив прислати свої найкращі твори до 1 березня 1998 року. 7 лютого я надіслала свою вибірку. У відповідь на це д-р Славутич запропонував прислати ще більше матеріялів, і я це зробила. По тому справа „заморозилась" на два роки, аж поки ось у „Свободі", в „Листі до співавторів" д-р Славутич повідомив, що з причин недоброго здоров'я він передав редакторство д-рові Мирославові Шкандрієві з такою „невеличкою" зміною: збірник буде включати твори українських письменників тільки Канади, і назва буде змінена на „Хрестоматія з української літератури в Канаді".

Вважаю таку самовільну постанову порушенням ухвали Ліквідаційної комісії. Після закінчення відбору творів редактори не мають права, словами д-ра Славутича, „не брати до уваги" письменників – членів ОУП „Слово" з Америки, Австралії і Західньої Европи, ігноруючи їхню велику роботу у виборі матеріялів, складання біо- та бібліографії і т. ін. Таке вилучення письменників , (а деяких з них не менш, а може й більш важливі, ніж ті, що мешкали і мешкають в Канаді), порушує правила статуту і письменницької етики. Воно мусить бути змінене в достойний і справедливий спосіб. ОУП „Слово" була організацією всіх письменників західньої діяспори, а не тільки тих, що мешкають у Канаді.

Ганна Черінь,
член ОУП „Слово", Фльорида

Дякую за увагу і допомогу

28 січня в „Свободі" було надруковано статтю „Чому народжуються каліки?", в якій наведено мого листа про хворого синочка. Було й наше фото. На мою біду відгукнулися люди, які подали нам допомогу. Я хочу подякувати за це Українській євангельській церкві в Юніоні, а також Володимирі Сливоцькій з Нью-Йорку, Ользі і Михайлові Танським з Арізони, Марії і Северинові Злачовським з Мишиґену, І. Клівак з Конектикату. Дякую вам, добрі люди, будьте завжди здорові, щасливі, не знайте горя. Дякую також автору статті Левкові Хмельковському і усій редакції „Свободи" за увагу до людського горя.

Надія Кудревич з сином Ігорем
вул. Галицька, 83/2
м. Бучач, Тернопільської області

Вороги вміють маскуватися

Я білорус, але з великою цікавістю читаю „Свободу", яка як тижневик стала значно кращою, ніж в часи щоденного видання. Хочу написати кілька думок, звернутих до української громади. Загалом ця громада дуже сильна своєю політичною згуртованістю, що засвідчує історія Івана Дем'янюка, якого відстояли від переслідувань саме об'єднані українські сили. Але було б помилкою вважати за українця кожного, хто називає себе українцем і говорить українською мовою. Вороги України теж вміють мовою маскуватися.

У наш час бастіоном самостійності, християнської віри та антикомунізму є Галичина, а схід України, Білорусь і Росія – звичайнісінькі совєтські республіки, де демократія є фікцією. Це знають комуністи, які створюють безліч штучних партій, щоб не допустити об'єднання своїх супротивників. Вони діють і через Церкву. Таким проявом антиукраїнської стратегії я вважаю перехід УПЦ в США під покровительство Константинополя. Адже московський і константинопольський патріярхи разом п'ють горілку, обнімаються і цілуються. Чого від них чекати? От коли б українська церква за океаном була спроможна прилучити до себе „карпаторосів" та українців, які тепер перебувають в лоні Американської Православної Автокефальної Церкви (колишня російська митрополія), а ще поєднатися з Російською Православною Церквою Закордоном, то тоді був би сенс йти під Стамбул як поважній силі. Але УПЦ нікого до себе не приєднає, тому цей крок не служить Україні.

В усякому разі не варто уявляти собі, що ми живемо в XVI столітті, коли церковні владики відігравали поважну ролю в політиці. У час електроніки, високої освіченості ніхто вже не вважає себе покірним слугою владик, та й деякі владики своєю поведінкою псують репутацію ієрархів.

Вазагалі настав час більш тісного співжиття православних і католиків, бо різниця стала мало відчутною. Не варто українцям гнатися віддзу за 25 зайцями. Передовсім треба добитися, щоб Україна стала справді самостійною і антикомуністичною, а якими мовами говоритимуть її громадяни, якщо вони солідарні, поволі з'ясується. На закінчення скажу, що хотів би купити книжку про українського генерала Тараса Чупринку, а тому подаю свою адресу: **605-2 Str., Trenton, NJ 08611-3301.**

Константин Якуб,
Трентон, Н.Дж.

Сумно і соромно за наших політиків

На сторінках „Свободи" появилася стаття Івана Овечка під заголовком „Сумно і соромно за наш народ". Спочатку статті автор передбачає, що багатьом читачам не сподобається заголовок цієї статті. До них приєднуюся й я. Шановного Івана Овечка, з ким свого часу ми „різалися" на сторінках преси протилежними думками, я дуже поважаю і вважаю великим патріотом.

До певної міри він має рацію, якщо дивитися на події поверхово. Бо й справді, стільки століть пережити у важкій неволі, особливо за останніх 73 роки, коли жорстокий окупант намагався знищити український народ як націю? Неймовірно, що за провідника компартійки Симоненка віддало голоси аж 37 відсотків виборців.

Але соромитися за наш народ аж ніяк не можна. Бо референдум у 1991 році виявив, що наш народ, переживши кількастолітнє поневолення, не зломився, і проголосував за самостійність України. Значить народ наш і надалі сповнений думок самостійницького спрямування. Звичайно, жорстокий час зробив своє. Хоча національну свідомість не викорінено, але певної частини її – приглушено. А допомагали тому прошарку народу зневіритись у самостійницьких силах три чинники: нестатки й непорядки в крані, підшепти ворожої аґентури, свої – гірш чужого! – провідні політики самостійницького спрямування, які натворили аж 90 партій, і цим вчинком до певної міри принизили значення самостійности України.

Моя порада шановному Іванові Овечкові – спрямувати патріотично-самостійницьке усвідомлююче вістря свого пера проти політиканів і викорінювати з них хворуамбіційну антидержавницьку настанову.

Провідники цих карликових партійок сприйняли Шевченкове повчання у своїй „обробці": „Мені однаково, буде Україна вільною, чи ні, та не однаково, якщо я не буду провідником партії". Тому „...кожний думає про себе, а не про загальне добро України", як сам автор статті стверджує.

Ось на такому тлі подій перейнакшую на „Сумно і соромно за наших провідних політиків!" заголовок статті.

Степан Новицький,
Оквіл, Онтаріо

Просимо в Бережани!

Бережани славляться високою культурою і аристократизмом, видатними і талановитими людьми. Свідченням цього є надбання громадян міста в галузі літератури, архітектури, ремесел. Це край Маркіяна Шашкевича, Богдана Лепкого, Андрія Чайковського, Михайла Мороза, Олени Кульчицької, Володимира Савчака, Аполонарія Осадци і багатьох інших відомих творчих людей.

В 2000 році Бережани святкуватимуть своє 625-річчя та 470 років надання Маґдебурзького права. Створено Організаційний комітет, до якого ввійшли декани Української Греко-Католицької Церкви та Української Автокефальної Православної Церкви оо. Іван Хрептик і Микола Зорений, депутати міської Ради та поважні громадяни міста. Вирішили спорудити в ознаменування 200-річчя Різдва Христового пам'ятний знак.

Запрошую всіх вихідців з Бережанщини взяти участь у святкуванні Дня міста, яке відбудеться 24–27 серпня.

С. Гурський,
голова міста Бережани

НАД БУДЕННЕ

„Ну що б, здавалося, слова...“

Прочитав я у „Свободі“ добрі думки про різницю між поняттями Русь і Росія, і про те, що всі ми, згідно з нашою давньою самоназвою, – русини. Усі ми також певні, що українці як нація психологічно відрізняються від росіян, хоч далеко не кожен з нас може докладно з'ясувати, в чому ж ті різниці полягають.

Ще важливіше виясновати це не для нас самих, а для росіян, які вперто вважають, нібито наша мова в такій мірі близька до російської, що є нічим іншим, як її „нарєчієм“. От і хотілося б прочитати в нашому тижневику щось цікаве і переконливе на цю важливу тему.

Павло Басараб,
Індіяна

Мабуть, наш читач з Індіяни буде здивований, коли ми відразу скажемо, що найбільша різниця між нами і росіянами лежить саме у царині мови. Бо щодо психологічних особливостей, то під шаленим асиміляційним тиском совєтського тоталітаризму виникла гнітюча подібність не лише між теперішніми українцями і росіянами, але й от закавказці, казахи, узбеки, навіть прибалти, як свідчить литовський філософ А. Юозайтіс, ментально не відрізняються від них – тому й виникла така зневажлива самоназва для виплеканої протибожним і протинаціональним режимом „породи“ людей – совки.

Одначе у цих двох нібито близьких мовах, українській і російській, збереглися глибокі специфічні відмінності, які віддзеркалюють абсолютно різні типи світовідчуття і світорозуміння. І саме мова неспростовно засвідчує, що про „спільну колиску“ аж ніяк не йдеться – українці і росіяни рухалися різними шляхами життя, мали різні духовні історії.

Тепер виникла окрема наука, яка вивчає так звані соціонічні типи, тобто форми організації психіки окремої людини, соціяльної групи, нації. Ця наука так і називається: соціоніка. У Київському університеті ім. Т. Шевченка вже декілька років діє соціонічна лябораторія, яку очолює д-р Ігор Каганець. Деякі його публікації беспосередньо стосуються одвічного зв'язку між мовою, мисленням і духом народу. Вчений дуже цікаво досліджує етимологію певних російських і українських слів. Ось кілька прикладів.

Українське слово **виховати** означає заховати від зла, російське ж слово з цим з самим значенням, **воспітать,** – значить „пітать“, тобто годувати, вигодувати.

Українське **лікарня** – від лікувати, давати здоров'я. Російське – **больніца,** де людина зазнавє болю, страждає.

Українське слово **весілля** походить від „веселитися“, „радіти“, російське слово **свадьба** – від „сватаrися“.

Українське **освіта** – від слів „світло“, „просвітлення“, російське **образованіє** – це формування за взірцем, за якимсь образом і подобою.

Українське **шанувальник** походить від слів „пошана“, „повага“. Російське **поклоннік** – від слів „поклонєніє“, тобто „схиляння“.

Українське **подружжя** – від „дружба“, „приязнь“. Російське **супругі** – від слів „спрягати“, „запрягати“.

Українське **шлюб** – від „любити“, „кохати“. Російське **брак** – від „брати“ або від „забраковувати“.

Аналізуючи різниці між українською і російською етнопсихіками, спеціялісти в ділянці соціоніки приходять до висновку, що ці етнопсихіки – „квазітотожні“, тобто зовнішньо подібні, однак принципово протилежні за внутрішніми системами цінностей. Типова українська душа орієнтована на світ етики, людських взаємин, моральности, симпатій, на образ Божий. Українці сприймають світ як духовну цілісність.

Російська ж психіка „спеціялізується“ на темних аспектах людської душі, тому російська мова, зокрема російська художня література, така багата на лексику примусу, підкорення, агресії – всього того, що для українців є глибоко чужим.

Ось промовистий факт: росіяни мають слово **питка,** тобто катування. Українці для цього значення мусіли позичити з латини: **тортури.** Росіяни, скоряючись нахилам власної душі, кажуть: **подавляющеє большинство** (що пригнічує, придавлює), а ми – **переважна більшість.** Росіяни кажуть **союзнік,** від слова **узи,** звідси: соузнік, спів'язень. Ми ж кажемо – **спільник,** від „з-піл“, „з-половини“, тобто „рівноправний“.

В цьому сенсі д-р І. Каганець вдало порівнює слова українського релігійного гимну:

Боже Великий, Єдиний,
Нам Україну храни,
Волі і Світу промінням
Ти її осіни.
Світлом Науки і Знання
Нас усіх просвіти!

і російського:

Боже, Царя храні!
Крєпкій, дєржавний
Царь православний
Царствуй на славу,
На славу нам,
На страх враґам!

Як бачимо, у поданих прикладах нема ніякої антиросійської упереджености, просто первісні значення багатьох слів об'єктивно свідчать про глибинні різниці між українською і російською мовами, українською і російською етнопсихіками.

Петро Часто

З Україною ...

(Закінчення зі стор. 10)

ний, К. Пясецька – від Пласту, та М. Шміґель, голова Ради директорів „Самопомочі“. З нагоди Золотого ювілею від кредитівки він вручив на потреби осередку княжий дар (5 тисяч долярів).

Після привітів відбулась мистецька програма у виконанні Юнацтва СУМ, яку підготовили Іванка Заяць і Оксана Харук-Боднар – головні виховниці осередку. Опісля із кількома піснями виступили Оксана Харук-Боднар із своїм чоловіком Теодором, при фортепіяновому супроводі Соні Шерег-Леxіцької. Заключною точкою мистецької програми був виступ дівочого хору „Пролісок“, який відспівав ряд пісень під керівництвом Андрія Стасіва. (Хор „Пролісок“ існує вже п'ять років. З нагоди 50-річчя Осередку СУМ випустив свою першу платівку, яку можна набути в осередку). Кульмінаційною частиною бенкету було вручення Грамот Подяки визначним членам осередку та організаціям, які своєю працею та моральною і фінансовою допомогою сприяли розвиткові СУМ. Посмертно ними відзначено: Ізидора Рицара, Петра Шанайду, проф. Івана Юрченка, маестра Михайла Черешньовського, Степана Демчишина, хореографа Олега Ґензу, Володимира Костика, Василя Лавра, Григорія Цебрія, Богданну Сидор-Чарторийську, маестра Романа Степаняка, Івана Суся, Софію Когут. Грамоти дістали: Федеральна кредитова кооператива „Самопоміч“, 2-ий Відділ ООЧСУ, Відділ ОЖ ОЧСУ, Іван Кобаса, Мирослав Шміґель, Корнель Василик, Михайло Фурда, Марійка Барна-Гаргай, Іван Лещук, Юрій Микитин,Марійка Решитник, Дарка Бабська, Іван Макар, Мирон Корнага, Теодор Боднар, Марія П'ятка, Василь Харук, Микола Гайдич, Павло Данилів, Дарія Ґенза, Ґеня Кузьмович-Блага, Богдан Гаргай, Марійка Пенджола, Ліда Микитин, Іванка Заяць, Роза Сорока, Марія Василик, Людмила Костик, Текля Гнатишин.

З нагоди Золотого ювілею Осередок СУМ видав чепурну ювілейну книжку та пропам'ятну відзнаку, які кожний учасник бенкету одержав при вході на залю. За це належиться скласти щиру подяку редакційному складові та подр. І. Приймак – за мистецьке виконання ювілейної відзнаки.

На закінчення бенкету голова Осередку СУМ ім. ген. Тараса Чупринки Іван Макар сердечно подякував Ювілейному комітетові, всім гостям, учасникам мистецької програми, учасникам бенкету та всім тим, які морально та матеріяльно допомагають осередкові виконувати свою відповідальну працю – виховання української молоді в любові до Бога і України! Після відспівання „Сумівських вогнів“ учасники бенкету мали можливість провести весело свій час на забаві, на якій грала оркестра „Світанок“.

Чи візьмуть...

(Закінчення зі стор. 15)

люди молять про пізню весну. Коли земля запарує, буде вже пізно.

На другий день після передачі ще багато людей телефонувало до телевізійної студії. А по обіді мені кажуть: „До вас тут якась бабця прийшла“. Це була жінка років за 70. Перехрестила мене, а тоді з старенької торби дістає коровай домашньої випічки:

– Вчора дивилися, синку, твою передачу по телевізору. Покійна мати завжди мені казала: будеш, Наталю, землю мати – будеш щасливою. Я того не дочекалася, то хоч діти.

Як тут пояснити бабці, що моя роля в цьому другорядна? Поцілував коровай, подякував. Отак у житті буває. Але маю тепер надію, що село наше постане, коли люди про землю мріють.

Фідель Сухоніс – письменник
м. Дніпропетровське

ЗВІДУСІЛЬ

Яка пенсія в Єльцина?

Колишньому президентові Росії Борисові Єльцину вручено пенсійне посвідчення. Його місячна пенсія становитиме 11,250 рублів (близько 400 долярів), що майже у 20 разів перевищує середній розмір пенсії громадянина Росії з таким же трудовим стажем. Окрім того, за декретом нового президента В. Путіна, його попередник з родиною мають безкоштовне медичне забезпечення, охорону, а Єльцин до кінця життя користуватиметься своєю резиденцією.

Рада Европи досі нікого не виключала

За всю свою 51-річну історію Рада Европи не виключила жодного члена, навіть Грецію, яку критикували за порушення прав людини військовим режимом у 1970-ті роки. Кілька років тому, однак, Парляментська Асамблея близько підійшла до рекомендації виключення України, оскільки остання не виконала зобов'язання скасувати смертну кару.

В Румунії стався землетрус

6 квітня на території Румунії стався землетрус з інтенсивністю близько 5 балів за шкалою Ріхтера. Епіцентер землетрусу був у районі гір Вранча. Його інтенсивність на території України становила в Ізмаїлі до 4 балів, в Одесі – до 3.5, у Чернівцях – 3.5, в Івано-Франківську – близько 3, у Хмельницькому – 3.5, Житомирі – 3, Львові – 3. Згідно з даними, жертв і постраждалих, а також руйнувань немає.

М. Олбрайт знову відвідає Україну

Сподіваючись заохотити економічні реформи, секретар Державного департаменту США Меделин Олбрайт проведе переговори в Києві з керівниками України 20-21 квітня на зворотньому шляху з поїздки до Середньої Азії. Це будуть її другі відвидини України. Перший раз вона була у березні 1998 року. Джеймс Рубін, речник Державного департаменту, сказав, що М. Олбрайт підтвердить сильну підтримку амбіційної програми реформ українського уряду з боку США.

Україна зацікавлена торгівлею з В'єтнамом

Україна і В'єтнам зацікавлені торгувати без посередників, – зазначив Президент України Леонід Кучма на спільній прес-конференції з Президентом Соціалістичної Республіки В'єтнам Чан Дик Ліонгом. Як вважає глава української держави, це питання має бути обговорено і “конкретно вирішено” під час засідання українсько-в'єтнамської торговельно-економічної комісії у травні 2000 року.

Китай експортує найбільше металу з України

Китай став найбільшим споживачем продукції, яку протягом останніх 4 років експортує Відкрите акціонерне товариство “Запоріжсталь”. За підсумками минулого року він купив 36 відсотків металу від загального експорту комбінату.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Світлана Солов'яненко:

"В цей ранок Анатолій прокинувся, як ніколи, щасливий"

Анатолій Солов'яненко в редакції „Свободи", 1999 рік

Вони двоє, чимось схожі зовнішньо і внутрішньо люди, разом прожили красиве і духовно багате сімейне життя. Нині справедливо Світлана Дмитрівна розділяє усе прожите і пережите на світле „до" і важке та невизначене „після". Яким був її Герцоґ на сцені – шляхетний, педантичний, вишуканий, неперевершений (усе, що може бути найкращого в людині, містилося в ньому) –таким був і поза нею. Світовий успіх, авторитет і слава ніколи не псували його: завжди був скромний, простий і щирий. Усе життя закоханий у рідну землю, тішився нею і прославляв її у світах. Примножував і збагачував визнання своєї Вітчизни, ніколи не зрадив її (хоч не один раз йому пропонували реальні "золоті гори" у багатьох країнах). Ніяк не міг зрозуміти, чому в останні роки життя його, тенора зі світовим іменем, який перебуває в ідеальний вокальній формі, держава не використовувала для себе. Він так і залишився осторонь. Ненависть і заздрість недругів все більше ранила його добре серце, яке в одну мить не витримало того бруду, брехні і змирилося з фатальністю долі. Похорон і буяння свіжих квітів від душі у будь-яку пору року на його могилі у підстоличному містечку Козині засвідчили ту щиру любов і пошану, яку мав український соловейко серед простонароддя.

Ось уже півроку (який швидкоплинний час!) Анатолія Солов'яненка немає серед нас. Я ціную сильний дух його дружини – цієї мужньої жінки, вірної подруги і соратниці незабутнього тенора, яка погодилася і відважилася зі сльозами на очах на своє перше відверте інтерв'ю після непоправної втрати. Першою газетою, якій довірилася Світлана Дмитрівна, став "Експрес".

– Всевишній нагородив вашого чоловіка не лише голосом дивовижної краси, але й влучним прізвищем. Нині не можна уявити, щоб воно могло бути іншим: у ньому весь Солов'яненко з його способом життя, і навіть апостроф не випадковий...

–Це гарне прізвище Анатолій отримав від своїх батьків, прадідів невипадково, адже в їхній сім'ї усі співали. Його тато мав рідкісної краси голос, але все життя він пропрацював у шахті. Дуже гарно співала й мати. Прізвище в цю сім'ю з давніх давен, завдяки співучості, прийшло як прізвисько і переросло в істину. Коли Анатолій співав у 1977–78 роках в "Метрополітен-опера", "Нью-Йорк таймс" опублікувала велику статтю про нього, де було наголошено: "Він має спеціальне ім'я "Солов'яненко", це йому дуже пасує". Так воно і було.

Тоді успіх чоловіка був надзвичайний. Я сама була свідком цього під час першої нашої великої закордонної подорожі разом. Сидячи в "Золотій підкові" – знаменитій ложі "Метрополітан-опера" – я відчувала всім серцем, що він досягнув найвищого, про що лише міг мріяти оперний співак. "Метрополітан" ніколи не запрошував кого-небудь.

– Я все життя мріяв бодай раз побачити виступ Анатолія Солов'яненка у найелітніших і найпрестижніших залях світу і відчути ту радість, любов і повагу, з якою сприймали повсюдно українського соловейка.

– Анатолія знають у багатьох державах світу. Це підтвердилося в найважчі хвилини. Коли його не стало, на нашу домашню адресу довший час надходили телеграми-співчуття з найрізноманітніших і навіть незвичних країн. Нині навіть важко просто так перелічити ті залі і ті виступи у різних куточках світу, де його зустрічали з теплотою і любов'ю, як національного героя. І тоді, в "Метрополітан", і не один раз в Італії велися такі розмови, чому Анатолій не хоче залишитися і мати все, чого тільки забажає. Але поняття Батьківщини для Анатолія було святим, нею він жив, їй він вірою, і правдою служив у світах. Саме завдяки цьому звучали українські пісні в його серці, в душі, і в голові. Анатолій досконало знав літературну італійську мову, йому навіть в цьому інколи заздрили самі італійці. Цією мовою він виконував чудові пісні. Але коли він співав українською мовою – це завжди був такий успіх, слухачів вражала і западала глибоко в душу ця шовкова, солов'їна мова.

– Коли вперше побачили Анатолія Борисовича?

– Ми з ним жили разом в Донецьку. Я закінчила школу з медаллю, але тоді треба було два роки відпрацювати, щоб заслужити можливість вступу до вузу. Я прийшла на катедру нарисної геометрії політехнічного інституту працювати лаборантом. Анатолієві було тоді вже під тридцять і він викладав на катедрі після закінчення рідного вузу (між іншим, Солов'яненко закінчив навчання з дипломом з відзнакою за спеціяльністю конструктора гірничих машин і мав направлення до Москви в аспірантуру). За направленням він не поїхав, зізнався ректорові, що хоче співати, на що той відповів: "А відколи політехнічний став філіялом консерваторії?". Усі знали, що Солов'яненко співає, без нього не обходилися студентські вечори, займався він в Олександра Коробейченка десять років. Я вперше побачила Толю на одному із студентських вечорів, голос його вразив. Пройшло десь півтора року, ми познайомилися ближче. Він завжди був зосереджений, пунктуальний, обов'язковий. Це різко відрізняло його від інших. Ми жили в одному напрямку, часто зустрічалися після роботи. Але моя приятелька Людмила сказала, що хоче познайомитися з Солов'яненком. Я влаштувала цю зустріч. Вони деякий час зустрічалися, в них нічого не склалося. Людмила мені сказала, що з боку Анатолія ніякої зацікавлености до неї немає. І несподівано 8 березня Анатолій приніс мені на катедру маленький букетик квітів. Я була здивована. З одного боку у нас з ним нічого такого не було, що б давало мені мені якісь можливості чогось чекати від нього, а з іншого – було неймовірно приємно. Тоді ж мені було призначено перше побачення. Це було 8 березня 1962 року. З того часу ми почали з ним зустрічатися.

– Яка різниця у віці між вами?

– Одинадцять років.

– Ви себе коли-небудь могли уявити панею Солов'яненко?

– Я заздрю сама собі, що зустріла такого прекрасного чоловіка – найвищого ґатунку.

– Вас не лякала його надмірна правильність?

– Він ніколи себе не нав'язував, ні свого способу життя. Але при ньому не можна було бути іншою, бо він сам все робив. Тобі не подобається там щось, ніяких проблем. Я могла сказати, що нині не хочу прибирати квартиру. Він спокійно брав і все робив сам. Тоді мені було соромно і ставала йому допомагати.

– А як він запропонував руку і серце?

– Восени він поїхав до Італії в Мілан на стажування в "Ля Скаля" і пробув там півроку. Писав багато і в подробицях. Досі зберігаю ці неповторні задушевні листи. Кожен рядок був сповнений любови, пошани. Він дуже сумував. І перед від'їздом додому написав: "Коли я повернуся, хочу одружитися з тобою. Я не хочу думати, що, може, хтось інший тобі зустрінеться чи може так статися, що я тебе загублю". Одружувалися ми 24 червня 1963 року в Донецьку. Все було дуже скромно. Гостями були його педагог з дружиною, батькова сестра з чоловіком, мій брат з дружиною, наші батьки. В той час ніхто не робив таких пишних весіль. Але ми прожили щасливе життя.

– Він був однолюбом?

– І я також! Це відзначали всі. Коли він повернувся з Італії, йому дали ймення "шахтарський Герцоґ". Про нього писало багато газет світу, навіть і мої фотографії з'явилися в італійських журналах. Вже через рік після стажування Анатолій став лавреатом Міжнародного конкурсу "Неаполі Контра Тутті" ("Неаполь проти всіх"). Неаполь кидав усім столицям світу своєю піснею "Sole mio" виклик, яка ж пісня найкраща і хто найкращий виконавець. Анатолій з чужоземців став найкращим, поруч з Маріо Дель Монако і Клаудіо Вілла. Ми були запрошені на Різдвяні свята в ґастрольне турне по всьому світу. Але я не змогла поїхати. У нас тоді ще не було дітей і не було кого "закласти" тут, зі служби мене не відпустили. Анатолій звертався в різні інстанції, але йому делікатно відмовляли. Але пізніше, маючи впевненість у моєму чоловікові і нашій сім'ї, нас відпускали вже разом.

– Чоловік першою дитиною хотів сина?

– Про це ми не говорили. Мабуть, нічого так просто в житті не буває. Анатолій у 1967 році поїхав до Канади на виставку "Експо-67". Я вагітною з Києва поїхала до Донецька. Наш первісток мав народитися в середині серпня. У мене день народження 14 серпня і так приблизно плянувалося народження нашого Андрійка. Анатолій дзвонив постійно, це було нормою – з будь-якої точки світу, не шкодував ні часу, ні грошей. Такого не могло бути, щоб не довідатися, як ми там без нього – для нього це було найперше. Анатолій прилетів з Монтреалю в ніч з 28 на 29 серпня, а я о 4 годині ранку народила йому сина Андрія. І от тепер наш старший син, якому 33 роки, у Канаді. Він закінчив англомовний факультет Київського університету і полетів здобувати там другу освіту. Я якось пов'язую це з тим, що батько перед народженням готував вже місце для нього.

– Через скільки народився молодший Анатолій?

– Через тринадцять років.

– Хто давав імена дітям?

– Хоч я пропонувала свої варіянти, обох дітей назвав Анатолій.

– Ви не ревнували чоловіка до шанувальниць його таланту?

– Ви знаєте, тенора повинні любити жінки. Якщо цього немає, то говорить, що ця людина не вміє впливати і передати через голос почуття своїх героїв. Я думаю, що це щастя – мати завжди стільки жінок навкруги себе. І молоді, й літні жінки писали йому відверті листи. Стільки у цьому було свідомої краси. Мало писали про закоханість, більше писали про ті відчуття, які зароджуються, слухаючи такий голос. Саме прихильників його таланту було багато. Приємно, що його оцінювали. Але це була необхідність, щоб саме такого ґатунку співаки представляли собою найвищий світовий рівень музичного мистецтва.

– Якісь особисті симпатії до Анатолія Борисовича мали Шелест, Щербицький, Кравчук?

– Я знаю, що вони його поважали. Та й Анатолій в них ніколи нічого не просив – ні авта, ні квартири, ні дачі. Йому все це пропонували самі, знаючи, що це необхідність для співака такого рівня.

– Чи міг чоловік заспівати в компанії, за столом, при чарці?

– Він цього ніколи не робив. Особливо коли це було за столом, про таке не могло бути і мови. Анатолій з великою повагою ставився до мистецтва і вважав, що за чаркою – це не спів.

– Маючи такий Божий дар, не можна було не вірити в Бога?

– Анатолій дуже любив духовну музику. Але ніколи сам не співав її. Сказати, що він був людиною невіруючою, не можу – усі свої вчинки звіряв з найвищими гуманними постулатами. Я не думаю, щоб він колись міг би зробити щось таке, за що було б соромно.

– Якими святами у вас були Різдво і Великдень?

– Це прекрасні свята, які давали змогу побути усім нам разом. Саме ці свята були дуже сімейними, інтимними. Та й з його ґастрольним графіком перебування вдома було найбільшим святом. Були роки такі насичені, що він був більше не вдома, а в часи творчого простою він страшенно страждав. Тоді говорив мені: "Я ще можу щось зробити, можу стільки ще прекрасного дати людям. А я повинен мовчати. Як це може бути? "

Гроші ніколи не були головним у

(Закінчення на стор. 23)

Любите музику? Зверніть увагу на фонд ім. Лятошинського

Ім'я Бориса Лятошинського зв'язане з визначним творчим досягненням українського музичного мистецтва. Більш як за півстоліття своєї композиторської діяльности Лятошинський написав багато талановитих творів у різних жанрах. В його доробку – дві опери, п'ять симфоній, чотири симфонічні поеми, три увертюри, чотири оркестрові сюїти, фортепіяновий концерт, велика кількість камерних творів, дві кантати, музика до театральних вистав і кінофільмів. Музику Лятошинського можна пізнати з перших тактів. Інтернаціональні риси її органічно синтезуються з кольоритом українського мелосу, а згодом насичуються елементами загальнослов'янського музичного фолкльору. Його думка сувора і стримана, коли композитор вдається до важливих філософських узагальнень. Його почуття палкі й безпосередні в моменти душевної відвертости.

Музиці Лятошинського властиві героїка, піднесена патетика, емоційна насиченість. Її відзначає високий професійний рівень, глибока філософська зосередженість, могутнє симфонічне дихання. В узагальнених, але неповторно-своєрідних формах в ній відбилися найбільш характерні риси мислення й почування народу. Ось чому „творчість Лятошинського, цього великого майстра нашого часу, є своєрідним показником рівня культури нашої країни". (Віктор Самохвалов, професор Київської консерваторії). В 1998 році за ініціятивою професора Олега Криси, його дружини піяністки Тетяни Чекіної та української діяспори був створений фонд ім. Бориса Лятошинського. Його завдання – записи і розповсюдження творів Б. Лятошинського, а також інших українських мистців, надання стипендій українським студентам для навчання в американських університетах. В співдружності з компанією TNC (Troppe Note/Cambria) та його президентом композитором і дириґентом, лавреатом Шевченківської премії Вірком Балеєм був виданий перший CD з записами камерно-інструментальних творів Б. Лятошинського (скрипкова соната, два фортепіянові тріо, виконавці: Олег Криса – скрипка, Тетяна Чекіна – фортепіяно, Наталія Хома – віолончель). Зазначимо, що виконавці награди цей диск безкоштовно. При підтримці новоствореного фонду записано диск з творів Моцарта (скрипковий концерт №4, Симфонія-концертанта для скрипки та альта з оркестром, виконавці: Олег Криса – скрипка-альт, Петро Криса – скрипка, Литовський камерний оркестр, дириґент – Саулюс Сондецкіс). Найближчим часом плянується випуск CD зі скрипковими концертами Скорика, Губаренка та Штогаренка (виконавці: Олег Криса, Державний симфонічний оркестр України, дириґент – Володимир Кожухар). Протягом 2000 року плянується також випуск CD з сонатами для скрипки та фортепіяна українських авторів – Березовського, Коляди, Скорика та Балея (виконавці: О. Криса – скрипка, Т. Чекіна, М. Скорик, В. Балей –фортепіяно).

Як бачимо, діяльність фонду дуже активна, різноманітна і спрямована на максимальну пропаганду українського мистецтва в західньому світі. Безперечно, ця діяльність була б неможлива без пожертв. Ми щиро вдячні всім жертводавцям за їхню щедрість і сподіваємося на дальшу підтримку фонду ім. В. Лятошинського в його благородній справі пропаганди і популяризації українського мистецтва.

Внески на фонд ім. Б. Лятошинського просимо вплачувати до: **Rochester Ukrainian Federal Credit Union, 824 Ridge Road East, Rochester, New York 14621-1782, USA.** Чеки виписувати на Lyatoshynsky Fund Acct. № 108856-000.

Заходом фонду відбудеться в Торонто презентація компакт-диску (CD) із записом камерних творів Бориса Лятошинського. Презентація з виступом скрипаля Олега Криси і піяністки Тетяни Чекіни відбудеться в неділю, 16 квітня 2000 року, о год. 3:00 по полудні в залі Канадсько-Української мистецької фундації, при 2118a Bloor St. W. Відтак кава і солодке. Вступ – 15 дол.

Роман Куціль,
голова фонду ім. Б. Лятошинського

ТЕМУ ПІДКАЗАВ АЛЬМАНАХ-2000

Любили нашу пісню, а співали для чужої цариці

Альманах УНС на 2000 рік, як і попередній, надзвичайно цікавий своїм багатогранним матеріялом. Зупинюся тільки на одній із статтей, та це зовсім не означає, що всі інші менш вартісні. Вирізняю її тому, що про особу, яку згадується тут лише побіжно, читав в іншій повнішій публікації. Родинне ім'я її добре знане в українській історії. Це – Розумовські.

Та почну з початку. Мова тут про вміщену в Альманасі -2000 надзвичайно цінну статтю Григорія Нудьги „Українська пісня над усією плянетою". Автор статті завдав собі немало труду, щоб так солідно дослідити тему. З цього блискучого дослідження довідуємося, що нашу народну пісенну творчість оцінювали й чужі композитори на чолі з великим Людвіком фон Бетговеном (1770-1827), вплітаючи у свої композиції українські мелодії.

Ось чому буває, що коли ми слухаємо чужу музику, раптом вухо вловлює нашу рідну мелодію. Були також менш і більш вдалі засвоєння українського сюжету іншими мовами, а було й так, що використовували лише українську мелодію. Сам чув, коли одного разу на телебаченні показували документальні фільмові кадри з Другої світової війни, на одній текстильній фабриці в Англії дівчата-робітниці приспівували „My darling daugher" на мелодію „Ой, не ходи Грицю". Щоправда, сюжет був інший.

Григорій Нудьга згадує, що Людвік фон Бетговен був у приязних взаєминах з послом Росії у Відні Андрієм Розумовським – „неабияким аматором української пісні, в будинку якого чув і вивчив не одну пісню „козацького народу". А посол А. Розумовський був сином гетьмана України Кирила Розумовського.

В історичній розвідці проф. Василя Микитася „Вінценосні розпутниці" (Київ, „Український письменник", 1993) я прочитав про цікаву історію роду Розумовських, корінне прізвище яких було „Розум". До владарювання цариці Єлизавети, дочки царя Петра І, цей рід нічим не вирізнявся: Григорій Розум був небагатим реєстровим козаком та мав двох синів: Олексія та молодшого Кирила – майбутнього й останнього гетьмана України. Олексій мав чудовий голос, чим звернув на себе увагу українського дідича пол. Федора Вишневського, що стояв близько до царського двору, і при сприянні цього дідича Олексій влаштувався співаком у придворній капелі цариці Єлизавети. Варто додати, що в цій капелі співав студент Григорій Сковорода, майбутній український мислитель.

Двадцятилітній гарний Олексій впав в око цариці Єлизавети, вона покинула своїх дотеперішніх коханців і пішла за Олексієм, з яким повінчалася в 1742 році. Однак чоловік цариці не мав права престолоспадкоємства.

Олексій з часом спровадив до Петербургу свого старшого брата Кирила з хутора Лемеші, Козелецького повіту, що на Чернігівщині. Цих двох селюків треба було спершу, як пише проф. Василь Микитась, „одшліфувати", отже Кирило поїхав до Німеччини вчитися. Згодом цариця Єлизавета надала братам Розумовським титул „графа", обдаровуючи їх маєтностями й всякими привілеями. На маргінесі варто згадати, що Єлизавета була великою марнотратницею. Вона так розтринькувала державну скарбницю, що по своїй смерти в 1762 році залишила 15 тисяч (!) суконь і 5 тисяч (!) черевиків.

Після Єлизавети на царський трон засів некомпетентний Петро III, якого дуже скоро його жінка-німка при допомозі своїх фаворитів, усунула й стала царицею Росії, знаною в історії, як Катерина II, а для російських великодержавників-імперіялістів – „Велика".

Кирила Розумовського ще за володіння цариці Єлизавети і на її пропозицію в 1750 році козацька старшина обрала гетьманом України. Цариця Катерина II ненавиділа українську Гетьманщину й намовила гетьмана Розумовського зрезиґнувати. Він це й зробив, а за його покору вона винагородила його довічною гетьманською пенсією й великими маєтностями. Сина Андрія також щедро обдарувала, надала йому титул „графа" і призначила своїм послом у Відні. Власне тут композитор Людвік фон Бетговен і познайомився з ним.

Тут варто також додати, що Катерина II, ця найбільша розпусниця XVIII ст., невдовзі після скасування Гетьманщини, вирішила зруйнувати Запорозьку Січ. Це її доручення виконав генерал П. Текелі в червні 1775 року. Рядове козацтво хотіло боронити свою Січ, та кошовий Петро Калнишевський і запорозький козацький архимандрит заборонили їм, кажучи: „У москалів і козаків одна кров, і грішно її проливати.

Володимир Колюбінський,
Фініксвіл, Па.

Від редакції: *Ми раді, що Альманах УНСоюзу на 2000 рік зацікавив уважних до української історії читачів, дав їм поштовх до глибших роздумів і власних пошуків.*

Користуючись такою доброю нагодою, нагадаємо нашим передплатникам, які ще не розрахувалися за Альманах-2000, зробити це найближчим часом.

"В цей ранок...

(Закінчення зі стор. 22)

його житті. Але якщо співом під фонограми естрадні співаки заробляють десятки тисяч долярів, то ціна Солов'яненка мала бути також належною. Якийсь час у нього була мізерна ставка. І він вважав це за образу. Але він віддав Ленінську премію, віддавав багато грошей людям, Церкві. За останні роки з кожних гастролей якусь частку грошей він віддавав на будівництво церкви в Козині.

– Невже у нього було якесь передчуття неминучого?

– Ні, я не думаю, що у нього було якесь передчуття. Але він завжди готувався до того, що життя йде до свого закінчення. Не раз констатував: "Якщо тільки перестану співати, помру відразу". Сталося так, що він був у прекрасній вокальній і фізичній формі, раптово помер. Він страждав від того, що мало співає. А у формі був просто фантастичній.

Був прекрасний, чудовий день і його настрій підхопив мене. Я помітила, що Анатолій – щаслива людина. У такому ж бадьорому настрої приїхав на дачу, пішов з друзями на річку, покупався. Потім попросив маму зготувати обід. Піднявся на другий поверх. Мама не могла піднятися догори, у неї хворі ноги. Вона декілька разів покликала, але ніхто не відгукувався. Подумала, що десь вийшов. О пів на сьому прийшов товариш, з яким були на річці. Піднявся на другий поверх і побачив Анатолія, який сидів неживий на краєчку ліжка і тримав у руці пляшечку корвалолу. Помер він між третьою і четвертою годинами 29 липня.

– У нас чиновники отримують тисячі гривень пенсії і мало хто вірить, що Солов'яненко отримував лише чесно зароблених 74 гривні. То хто ж більше зробив для України?

– За кілька років до смерти Анатолія Президент Італії нагородив його Хрестом Командора – найвищою державною нагородою країни. Італійці навіть не могли подумати про його мізерну пенсію. Ми завжди жили скромно, настільки, наскільки дозволяли наші можливості. У нас було те, що потрібно людині, – сімейне щастя.

– Як сприйняв світ смерть нашого соловейка?

– Навіть важко назвати усіх його друзів зі всього світу, з якими він спілкувався і які не могли повірити у цю трагедію.

– Чому поховали генія у Козині, а не на найпрестижнішому Байковому кладовищі?

– Офіціоз для Анатолія був ганебним. І коли він помер, я, знаючи те, що його дуже любили селяни в Козині, що він був закоханий в ці місця, любив туди приїжджати, у містечко під Києвом, знаходив там якусь відраду, щось мені зверху сказало, що ховати треба у Козині.

– Чого ще не встиглося зробити?

– Він хотів ще багато заспівати. Найобразливіше, що не записано на відео жодної вистави. Він стільки разів звертався до режисерів телебачення, але безрезультатно. За свої кошти ми записали чотири компакт–диски, і авдіоальбом. Але це замало. Зараз я реєструю Фонд увічнення пам'яті Анатолія Солов"яненка з метою збору його творчої спадщини. Збираюся до Москви, може, там збереглося більше...

Михайло Маслій

НОВЕ ІМ'Я В ПОЕЗІЇ

„Борись зі злом, твори добро"

З приємною легкістю на серці пропонуємо нашим читачам декілька віршів з книжки поезій киянина Віктора Бурбели „Кредо" – вона бо цілком пройнята духом нового часу, в якому Україна і світове українство вже не розділені „залізною завісою", а зливаються в єдину духовну цілісність, хоч, річ природна, і зберігають зумовлені історичними обставинами якісь свої особливості, специфічні ознаки. Люди вільно їздять по світі, міґрують, дехто надовго, а дехто – й назавжди осідає далеко від рідних порогів, але в сутності все продовжує мати вічні людські виміри – прощання і розлуки, ностальгія, радість повернення, і невтолима потреба нових і нових мандрівок... Колись безмежний і зрозумілий світ став маленьким, але втратив давню ясність, й у ньому так легко загубитися, якщо людина ще не знайшла своє остаточне життєве кредо. Для себе поет визначає його так:

Борись зі злом, твори добро, допоки
Ненавидіть спроможний і любить.

Творчість Віктора Бурбели, як усяка справжня поезія, глибоко особистісна і чуттєва, спонукана враженнями, хоч чимало віршів несуть на собі слід не лише чуттєво пережитого, але й передуманого. Воно так і має бути, якщо взяти до уваги, що автор настроєвих і мудрих віршів – науковий працівник Інституту літератури ім Т. Г. Шевченка Національної академії наук України, дослідник складних проблем літературознавства.

Оремим розділом у збірці „Кредо" подані поетичні враження про Америку, де поет-вчений нещодавно досліджував матеріяли, що стосуються життя і творчости Володимира Винниченка. Самозрозуміло, органічно у цьому циклі присутня тема української Америки, яку автор відкрив для себе з великим подивом і пієтетом. Чимало віршів присвячено конкретним особистостям, з якими поета несподівано звела доля на американській землі. Крім них, нашого читача безумовно зацікавить і схвилює уривок з дуже вартісної поеми Віктора Бурбели „Шевченко в Яготині" – про нерозділену любов княжни Варвари Рєпніної до юного українського генія.

Коли хтось з читачів виявить бажання придбати цю книжку, подаємо адресу:
Halyna Van Ravenhorst, 1785 Hyacinth Ave., St. Paul, MN, 55119

Прощання

Анні Бойчук

Гул літака чомусь такий тужливий,
А за вікном –
міський ландшафт, як рай!
Прощай, Нью-Йорк мій,
рукотворне диво.
Й ти, Ріго-парк мій затишний, прощай!
Десь там, в отім блакитному серпанку,
Будинок Ваш залишився і – Ви.
І я дивлюсь, вдивляюсь до останку
В міських кварталів рівні острови.
Шукаю обриси будов, на нього схожі,
Сплетінь знайомих вулиць і доріг,
Які у вдячній пам'яті зберіг, –
Та чомусь їх побачити не можу...
Прощай же, мій провулочку садів,
Моя оселе, затишна і мила,
Де стільки з вами ми проговорили
Й де стільки я над книжками сидів!
Ньюйоркська вуличка –
уперш така святкова:
Всі земляки мої сюди зійшлись!
І скрізь лунає рідна наша мова,
І вишиванки українські скрізь.
Іду, немов... через якесь століття:
На всіх стільцях, прилавках – рушники.
Ікон, картин мистецьких розмаїття,
Вкраїнські страви – на усі смаки!
Там троїсті музики вигравають,
Тут хор дзвенить акордом голосів.
Опріч батьків – веселих діток зграї,
Що теж у вишиваночках усі.
Дивлюсь і ... згадую мій рідний Київ,
Хрещатика людський
нестримний плин,
Де слово рідне серця не зігріє,
Заховане під скло німих вітрин.
Де „что" і „как" вільготно владарюють,
Пронизують усе життя міське
Й де лиш одне бажання ледь тамуєш:
Лайнутись „на понятном языке"...

Українським еміґрантам США

Я бачу – й досі є між вами бідні:
Не всі в грошах купаються й у США.
Але болять вам наші чвари й злидні.
Ятриться ними зболена душа.
Й ніхто із вас не вірить в Божу манку,
В чужинський щирий вияв „доброти"
І прагне щиро – прагне до останку! –
Хоч якось, чимось нам допомогти.
Винагорода ж вам – на всіх єдина,
Яку спроможний видати народ:
Соборна й незалежна Україна! –
Й не треба більших вам винагород...

Шевченко в Яготині

IV Сповідь Варвари

... Як тільки той кріпак вернувся,
Шевченко вмить відкрив листа.
Читав, і враз немов спіткнувся:
Збліднів так – матінко свята!
Я зрозуміла все одразу
Й до нього підійшла в ту ж мить
Й почула про оту образу,
Хоч і не міг він говорить
Від сліз...
О, як то страшно бачить
І безпорадність відчувать,
Коли людина мужня плаче,
Яку, до того ж... покохать
Судилось... Біль його і гнів
Я гостро так тоді відчула,
Що жалість серце перетнула.
Та... не знайшла я гідних слів
Й до нього кинулась із жалем
І пригорнула до грудей,
Обійняла й поцілувала
Його у руку... А з очей
В самої враз, мов перед Богом,
Полився сліз палких вогонь...
Й відчула – цілувала б ноги,
Аби утішити його.
Й збагнула – вперш тоді, до щему, –
Що все б для нього віддала,
Що в серці сонному моєму
Кохання квітка розцвіла...
О Боже мій, мій Боже милий!
Скажи, єдиний мій, чому
Не дав мені відваги й сили
Сказати в пориві йому:
– Шевченку мій! Я Вас... кохаю.
Вас, небо зоряне моє, –
За щастя, що у Вас знайшла я,
За все, чим Ви були і є!
Ви – світ поезії коханий,
Ви – німб людської доброти
І сам... святий і осіяний!
Як хочу я, щоб Ви завжди
Були таким, як серцем бачу, –
Святої правди сіячем,
Що люд, убогий і незрячий,
Заступить праведним мечем.
Як хочу я, щоб зерна волі,
Які Ви сієте, зросли
І Вас, рожденного в неволі,
До сонця Слави вознесли, –
І щоб те сталось... через мене.
(О, ця лукава хитрість „я" –
Непереможна й незбагненна,
Яку не знищити ніяк!).
Для Вас я... вивчу мову Вашу,
Щоб нею Вам сказать: „Люблю",
І милуватись тим, що завше
Так душу тішило мою, –
Поезій Ваших дивоцвітом...
Кохала б Вас до забуття
Й молилася б – допоки жити,
За Вас... на Вас, моє життя!
Невже цього для Вас замало,
Для Вас, що снилось цілий вік
Й кого так щиро покохала –
Відкрито, гаряче, навік?
Чому на все – лиш чую: „Сестро",
Й лиш бачу стриманість саму?
Чому любов ніяк не скресне
У серці Вашому... Чому?!

***

Є поза Вашим містом водоспад
З потоком, що і влітку не здолати,
Де через хвиль нестримний перекат
Кохану переносив Гайявата.
Різцем чарівним зупинилась мить,
Розсунувши далеких літ завісу,
І, мовби щойно вийшовши із лісу,
Вже в бронзі – він з коханою стоїть.
...Хвала тому, хто дивний монумент
Воздвиг літературному герою!
А ми, ще й досі, і живих імен
Таких творінь не здатні удостоїть...

***

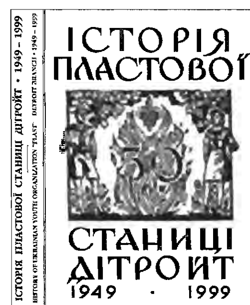
Вода прозора й чиста, мов кришталь,
У лісовому озері Ґлен Спею.
Гойдається на нім небес тонка вуаль,
Підсвічена вечірньою зорею.
Шугають жваві зграйки окунів,
На наших, українських
вельми схожих.
Такі ж, як в нас, камінчики на дні –
Мов дивиться, узяти просить кожен!
Такі ж похилі верби край води,
Така ж – його спокійних плес утома.
Одне не так: нуклідної біди
Немає тут, яка повсюди – вдома!
Тому й вода – чистішою від скла
Здається в диво-озері Ґлен-Спею.
...Дивлюсь, а серце розпачем вола –
За скривдженою рідною землею...

США – Київ

НОВІ ВИДАННЯ

„Давніми слідами – у нове сторіччя"

Ніде цей пластовий клич, проголошений у минулому році, не має такого значення, як у ювілейному виданні з нагоди 50-річчя Українського Пласту в Дітройті. Цим виданням пластуни Дітройту, а зокрема його редактори можуть справді гордитися. Зміст цієї історії про пластунів Дітройту вийнятково вичерпний і повний, а сама книга видана з величезною дбайливістю і точністю, якій може заздрити не один історик. 350 сторінок великого журнального формату, на пре-

гарному папері та ще у твердій обкладинці – все це вказує на особливу увагу видавців із головним редактором пл. сен. Любомиром Гевком на чолі. Сотні високої якости світлин із 50-річної діяльности цієї пластової станиці, що була джерелом розцвітання Пласту в США, точні списки усіх, що приклали свою руку до росту пластової організації, дбайливе пояснення скорочень для необізнаних з пластовою термінологією читачів – все це зробило книгу неоціненним джерелом інформації.

Особливо цікавий розділ „Пластуни у громадській праці", де можемо читати довгий ряд прізвищ пластунів з Дітройту, що відіграли або ще відіграють важливу ролю в нашому громадському і професійному житті. У цьому спискові знаходимо 86 прізвищ, а кожне із них віддане своєю працею в Пласті та громаді. Точна хроніка діяльности Пластової Станиці Дітройту на майже повних сорока сторінках книги не менш вартісна, як інші джерельні матеріяли, які знаходимо в книзі.Тут великою поміччю був станичний архів, з якого можна було черпати усі статистичні дані, списки та інший матеріял. Другим джерелом інформацій став журнал „Вісті із Станиці", що появляється періодично від 1954 року, принаймні раз у рік. До повноти інформацій причинилися також приватні архіви пластунів, в першу чергу С. і І. Королів. Вони належали до редколеґії, в якій були ще С. Феденко, В.. Гнатчук, В. Колодчин, Юрій Козак і Л. Кизима.

Книгу, яку приємно взяти в руки, можна купити за 30 дол. плюс 5 дол. за посилку, пишучи на адресу головного редактора: **L. Hew ko, 10393 Whippletree Ln. Clark ston, MI 48348. e-mail:lohewko c@aol.com.**

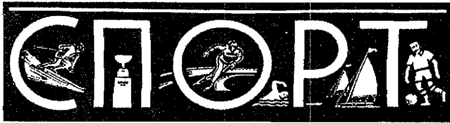
О. Кузьмович

Члени редколеґії: Любомир Гевко, Стефа Король, Степан Феденко, Василь Колодчин.

Ще раз про книжку Ф. Садовського "Окрушини"

У зв'язку із запитами читачів після опублікування в „Свободі" (31 березня ц.р.) рецензії на книжку Фелікса Садовського "Окрушини" про умови її придбання, уточнюємо, що, крім наведеної в газеті фірми „Домаекспорт", можна звертатися безпосередньо до автора телефоном **(201) 933-8304.**

В ДІЯСПОРІ

Загальні збори УСО "Тризуб" у Філядельфії

В неділю, 19 березня ц. р., відбулись 50-ті річні загальні збори спортового товариства „Тризуб", яке святкуватиме цього року своє 50-ліття. Збори відкрив голова І. Чижович, який попросив д-ра о. І. Білянича, капеляна „Тризуба", провести молитву. Опісля голова вручив почесні грамоти членам „Тризуба" Б. Сірому, Я. Козакові і М. Юрчаку. Присутні заслухали звіти ділових референтів управи „Тризуба".

Скарбник А. Гаврилів доповів про фінансове діловодство осередку. Про фінансові справи звітував референт І. Німчук. У „Тризубі" діють 14 футбольних дружин – 9 хлоп'ячих, 4 дівочих та одна репрезентативна дорослих футболістів. Всі вони займають чільні місця у своїх лігах.

Правда, не всі ліґи гуртують виключно українських спортовців, але ті наші футбольні дружини, в яких грає багато неукраїнців, виступають як „Юкреніен Нешинел" і прославляють добре українське ім'я серед американців. Особливо відома наша репрезентативна одинадцятка, яка завжди займає перші місця у своїй реґіональній лізі. Її менаджером є М. Юрчак. Треба згадати і про інших референтів спортових ланок „Тризуба" – О. Лесюка, Ю. Савчака, З. Чайківського, Т. Міджака, Е. Зиблікевича, Б. Аннюка, Д. Новаківського.

Особливо цікавим був звіт заступника голови Я. Козака, якого співробітники називають шанобливо „будівельним генералом „Тризубівки". Завданням Ярка є щоденний нагляд над перебудовою „Тризубівки". Йому допомагають В. Сімків, М. Качанюк, С. Абрам, М. Пришляк, Г. Долинський, Г. Гарматій, Г. Походжай, Т. Козак та сусід „Тризубівки" Тед Кольп, а останньо до них ще підключився і А. Музика. Проте ще необхідні додаткові фонди на викінчення будинку всередині і придбання потрібного обладнання. З цієї причини голова І. Чижович і Я. Козак звернулись до учасників зборів з проханням зложити на ту ціль пожертви. Їхній заклик приніс бажаний успіх. Присутні задеклярували на покриття коштів 18 тисяч долярів.

Приємною несподіванкою на зборах була заява управи Філядельфійської Округи УНСоюзу, яка виділила на перебудову „Тризубівки" безвідсоткову позику в сумі 10 тисяч долярів для остаточного її завершення, що має настати перед відкриттям Української Олімпіяди на початку липня. Велику фінансову допомогу на перебудову подала філядельфійська кредитівка „Самопоміч", яка подвоїла суму-пожертву своїх членів на перебудову. Допомога кредитівки перевищує 55 тисяч долярів.

Заслужені члени „Тризуба", нагороджені почесними грамотами. Зліва: інж. Богдан Сірий, Михайло Юрчак і мґр. Ярослав Козак. Другий справа – голова „Тризуба" інж. Ігор Чижович.

С. Ярема запропонував уділити уступаючій управі „Тризуба" абсолюторію з признанням і подякою за їхню совісну працю для нашого заслуженого спортового осередку. Відтак голова Номінаційної комісії О. Лесюк відчитав листу нової Управи УСО „Тризуб", яка залишилась в такому ж складі, як і попередня. Головою знову обрано інж. Ігоря Чижовича.

Новообраний голова подякував жертводавцям за їхні датки, а відтак з'ясував пляни праці „Тризуба" під час цього ювілейного року. Все буде, сказав він, зосереджене на Українській діяспорній олімпіяді.

Д-р Олександер Білик

Футбол

УСК Нью-Йорк – „Айнтрахт", С.К. – 1:0
УСК Нью-Йорк – „Іберія" Ф.К. – 1:1

Розпочалися ігри другої половини футбольного сезону Космополітальної ліґи Нью-Йорку. Обидві дружини УСК-у – перша і резервова, що змагаються у чемпіонаті другої дивізії, провели по дві гри, в яких перша здобула три точки, резервна – чотири. В зустрічі з німецьким „Айнтрахтом" футболісти обох дружин грали гостро й завзято, бажаючи зміцнити свої позиції.

Енергійно й чітко грали ланки оборони а, особливо, воротарі. Єдиного ґоля в цій зустрічі здобув чільний гравець нападу УСК-у Тазі, який таким чином запевнив перемогу нашої дружини.

В чергових змаганнях з „Іберією" вже на початку зустрічі відзначився закарпатець Наданос, який ефектно забив ґоль. Після цього ґоля еспанці наростили темп гри, завдяки чому перейняли ініціятиву і зрівняли вислід – 1:1. Після цих змагань наша дружина в показнику табелі ігор між десятьма клюбами займає п'яте місце.

Склад дружини: **Опуте, Вовк, Коваленко, Дейлі, Корі, Дуракович, Бані, Арабія, Наданос, Маріс, Гантс, Йоффе.** Провідник і тренер – **Стефан Коваленко.**

Резервова дружина УСК-у після двох перемог над резервістами „Айнтрахту" і „Іберії" зайняла в табелі ігор чільну позицію і стала потенційним кандидатом у чемпіони резервової дивізії.

УСВТ „Ч. Січ" – Шор Гарікейнс, СК – 4:1
УСВТ „Ч. Січ" – Гіспано-Амерікенс – 1:1

Цими двома змаганнями перша дружина УСВТ „Ч. Січ", започаткувала весняне коло ігор чемпіонату пів-професійної „Еліт" дивізії Ґарден Стейт Сакер Ліґи Нью-Джерзі. В першій зустрічі, що пройшла на виїзді в м. Лінкрофті з місцевим клюбом Шор Гурікейнс, „січовики" мали значну технічну перевагу, завдяки якій наш напад проводив гарні акції, що їх вдало завершували кращі снайпери дружини. Вже на 10 хвилині Олександер Бабушкін відкрив рахунок для „Ч. Січі". Наприкінці першої половини гри Ростислав Длябаль з подачі Гриця Сергіїва – Ігоря Чешка підніс рахунок до 2:0.

В другій половині зустрічі українські футболісти мали перевагу в грі, завдяки якій Длябаль з подачі Ковальчика здобув свого другого ґоля (3:0). В одній із контратак господарі зуміли здобути ґоля, що став для них єдиним в цій грі. В кінцевій фазі цієї зустрічі Марсель Ковальчик з подачі Бабушкіна остаточно встановив вислід дня – 4:1.

В чергових змаганнях в неділю, 2 квітня ц. р., наша дружина провела на площі Керсі в Юніоні зустріч з лідером дивізії – Гіспано-Амерікенс. На жаль, цього разу гру, що мала пройти на вищому рівні, зіпсував головний суддя (теж еспанського походження). Впродовж першої половини гра проходила нервово, гості часто порушували правила, на що суддя не звертав уваги. На 70-ій хвилині Длябаль здобув для „Ч. Січі" ведення – 1:0. Наближався кінець гри, коли в одній з останніх контратак оборонець „Ч. Січі" успішно відбив м'яч, суддя без причини призначив карний стріл, з якого гості вирівняли вислід – 1:1. Склад „Ч. Січі": **Михайло Гойчка, Данило Протас, Ігор Чешко, Ярослав Твардовський, Степан Колодій, Андрій Панас, Йосиф Довідчак, Марсель Ковальчик, Марко Вацлавський-Лянґе, Стефан Новак, Гриць Сергіїв, Роман Головінський, Ярослав Вислоцький, Олександер Бабушкін, Владислав Єровинкин, Євген Ґулевич. Д. Соколяк** – тренер, **Я. Твардовський** – провідник.

В Музеї спортивної слави України є відділ УСЦАК

З ініціятиви члена проводу Національного олімпійського комітету України Володимира Кулика і за домовленістю з головою УСЦАК М. Стебельським в Музеї спортивної слави України, що міститься на стадіоні „Олімпійський" в Києві, влаштовано відділ „Діяспора–УСЦАК" (Українська спортова централя Америки і Канади). В цій справі від УСЦАК був висланий наприкінці минулого року до усіх українських спортових осередків-членів УСЦАК обіжник, в якому було з'ясовано важливість справи і закликано присилати до УСЦАК експонати (видання, прапорці, грамоти, медалі, інші спортові реліквії), які в лютому були доставлені до цього музею. На жаль, не усі наші спортові осередки відреаґували належним чином і тепер вони не представлені в цьому відділі. Володимир Кулик пише: „З радістю і великою вдячністю прийняли з рук члена Управи УСЦАК В. Тарасюка спортові реліквії української діяспори. Всі кошти також передані директорові музею Аллі Хоменко на оформлення виставкового вікна.

В. Кулик інформує, що указом Президента України ліквідовано, відповідно до адміністративної реформи в Україні, Державний комітет з фізичної культури і спорту, а утворено Державний комітет молодіжної політики, спорту і туризму України. Головою комітету призначено Івана Федоренка, який і далі залишився Президентом НОК України. В складі комітету буде три відділи – молоді, спорту і туризму.

Управа УСЦАК продовжує тісну співпрацю з НОК України, провідними спортовими діячами України. УСЦАК закликає прихильників спортової України не забувати про Фонд відродження спорту в Україні, з якого можна підтримувати вище згадані важливі проєкти. Пожертви можна висилати на адресу: **630 Sanford Ave., Newark, NJ, 07106**

***

Після 5-місячної перерви відновлюю мою співпрацю в спортовій сторінці „Свободи". Оцим маю шану знову привітати численних читачів спортової сторінки з надією, що вона задоволить їх. Шановних співробітників, кореспондентів прошу надсилати матеріяли про спортові події в своїх осередках на мою, відому вам адресу. Мій тел. **(908) 688-8323**.

Омелян Твардовський

В УКРАЇНІ

Гокей

9 квітня відбувся фінальний матч чемпіонату України з гокею на льоду між чемпіоном Східньо-Европейської Ліґи "Беркутом" (Київ) і "Соколом" (Київ). "Беркут" переміг з рахунком 3:1 і став чемпіоном України.

Боротьба

Відбулися відбіркові змагання з клясичної боротьби XXVII Олімпіяди. Переможними в турнірі вважалися місця від 1 до 7-го із зарахуванням трьох кращих місць у п'яти попередніх турнірах. Українські борці зайняли чільні місця в двох вагових категоріях: вагою 54 кг - четверте місце (45.5 пунктів), вагою 58 кг – п'яте місце (54.6 пунктів).

Баскетбол

Команда БК "Київ" виграла з рахунком 103-85 у команди "Калев" (Таллін) 8 квітня в Києві і вийшла у півфінал Північно-Европейської Ліґи. Тепер основні суперники БК "Києва" – ЦСКА (Москва), "Летувос-Ритас" (Литва) та "Жальгіріс" (Вільнюс). Півфінальні матчі пройдуть у Вільнюсі, Литва, 15-16 квітня.

Шкільництво Перемишля і Торонто: співпраця триває

Неля Наконечна, Марійка Туцька, Мирослава Онух і Василь Кобеляк під час зустрічі в Торонто.

У неділю, 6 лютого цього року, в залі торонтського Пласту відбулася зустріч із директоркою Марійкою Туцькою, яка очолює комплекс українських шкіл в Перемишлі – народну школу ім. М. Шашкевича, гімназію і ліцей. М. Туцька приїхала до Торонто на запрошення Інституту професійного розвитку вчителів, а кошти перебування покрило об'єднання українців „Закерзоння" в Торонто. Це вже друга подібна зустріч. В 1997 році на запрошення ОУ „Закерзоння" приїхав до Торонто редактор „Нашого слова" і вчитель українських шкіл в Перемишлі Богдан Гук. Його подорож оплатило Земляцтво „Перемищина" в Торонто. У 1998 році до Торонто і США приїжджали перемиські бандуристки зі своїми гостинними виступами. Цим колективом провадить вчителька української школи д-р Оля Попович.

Перші паростки зближення і співпраці закладали мистецькі колективи у 80-их роках. Першим в Торонто виступав хор „Журавлі", третина виконавців якого – з Перемишля. А відтак народний ансамбль „Лемковина", молодіжний співочий колектив з Перемишля та знані „Ослав'яни", що на Сяніччині. Торонтська українська громада пам'ятає колишнього голову ГУ УСКТ Євгена Кохана, голову ГУ ОУП д-ра Юрія Рейта, послів до польського сейму Володимира Мокрого та Мирослава Чеха. Пам'ятає також великого подвижника і визначного дослідника української мартирології в Польщі, автора цінних наукових книжок, з яких однією є „Акція Вісла" Євгена Місила, пам'ятає Катерину Сіроцьку, п. Балій, проф. Степана Заброварного і мгр. Михайла Козака та інших.

На зустріч з М. Туцькою прибули її товариші і товаришки з часів середньої школи у Лігниці та студій у Кракові. Перед офіційним початком зустрічі всі мали можливість познайомитися з комплексом українських шкіл в Перемишлі за допомогою надзвичайно багатої виставки фотознімок і відеоплівки. Крім того, було чимало тематичних книг, серед яких були окремі книжечки про школу, а деякі – авторства М. Туцької.

Вечір відкрив голова ОУ „Закерзоння" Богдан Шевчик. М. Туцька почала свою розповідь від історії перемиської „Шашкевичівки".

За її словами, над цією історією варто зупинитися, бо в наступному році припадає ювілей Пробудителя Галицької України о. Маркіяна Шашкевича – патрона українських шкіл в Перемишлі.

До перемиської „Шашкевичівки" йшли українські діти, щоб зачерпнути знань про себе і для себе, йшли вони від 1911 року аж до закінчення Другої світової війни. Школу закрито, а наших людей насильно переселено – одних в Радянську Україну, а інших – на колишні німецькі території, котрі Польща дістала після Ялтинської конференції.

Після наполегливих старань з трудом вдалося в 1991 році відродити українське шкільництво в Перемишлі. Школа постала разом із відродженням Української незалежної держави і стала своєрідним символом українського шкільництва в Польщі. Хоч існують українські школи в Лігниці, Білому Борі, Ґурові Ілавецькому і в Бартошицях, Перемиська школа має основи. Вона виросла на стійких, здорових історичних традиціях, яких від віків з набожністю дотримувалися наші славні предки.

Українська гімназія в Перемишлі, що заснована була в 1895 році визначним громадським діячем, письменником і педагогом Григорієм Цеглинським (1855-1912), розславила на весь світ своє місто. Коли над Перемишлем кружляли чорні непривітні і понурі хмари, учні цієї гімназії і її вчителі під крилами Земляцтва „Перемищина" в Америці, видали проти фальсифікаторів нашої історії книгу „Перемишль Західній Бастіон України" за редакцією Богдана Зайкевича, що становить найбільше культурне досягення вихідців з цієї землі. Цей монументальний твір допоміг українській науці захистити нашу присутність над Сяном. Зібрану пам'ять про перемищину проф. Степан Заброварний, при допомозі перемиських вчителів і учнів, помножив новими виданнями. Згадати хоч би „Перемишль від найдавніших віків", „Перемиські дзвони" тощо.

В Перемишлі має свій осідок Перемисько-Варшавська митрополія УГКЦ, яку очолює митрополит Іван Мартиняк. Діє чотири українські церкви, з чого дві – Греко-Католицького обряду, а дві – православні. В Перемишлі живе і діє знаний о. митр. Степан Дзюбина, колишній вікарій греко-католицької церкви в Польщі, автор книг „І стверди діло рук наших" та „Проповіді". Тут надзвичайно інтенсивно розвинуте культурно-освітнє життя, часто підсилюване добрими колективами з України. Відбуваються на високому рівні наукові конференції.

Перемишль розташований на пограниччі між Україною і Польщею, мешканці цього міста мають змогу оглядати телевізійні програми зі Львова і Києва, читати українську пресу і слухати радіо- програми. З'ясовуючи велике значення розташування цього міста, можна ствердити, що всі ці факти мають позитивний вплив на оформлення думки нашої молоді, спрямовуючи її до українського зацікавлення.

Чимало уваги М. Туцька приділила конференціям, які проводяться для підвищення кваліфікації вчителів. Школа в Перемишлі, в якій зараз навчається 270 учнів, є школою нашої любови. Існують культурно-освітні гуртки, спортивний гурток „Сяніцька Чайка". М. Туцька очолює Головну управу Товариства українських педагогів в Польщі, що має свій осідок в Перемишлі. В цьому місті має також свій осідок Українське лікарське товариство, яке очолює д-р Лідія Колянчук.

На зустрічі витворилася дуже мила атмосфера і навіть після офіційної частини тривали цікаві розмови.

Ярослав Стех,
Торонто, Канада

Присутні уважно слухали Марійку Туцьку.

Кохання не витримало зради і неволі

Минуло багато років, але історія однієї молодої жінки, з якою я зустрічалась в тюремних таборах, і досі не виходить з моєї голови. Як писав Т. Шевченко: „Неначе цвяшок в серце вбитий оцю Марину я ношу". Отак і мені Ольга...

Це був печорський табір, а в ньому – лікарня для засуджених. Після смерти Сталіна. Медичних працівників і тяжкохворих з неї перевезли в лікарню на станцію Хановей. Корінне населення тут ненці. Хановей в перекладі з їхньої мови – Долина смерти. Там був лікарем Іван Петрович, а йому допомагала медсестра Ольга. Вона покохала Івана Петровича. Іван Петрович вироку не мав, був засланцем. Мав десь за тридцять п'ять літ. Й от він кинув оком на молоденьку медсестру Катю, скоро вони порозумілися і оформили шлюб. Хтось сказав Ользі, що він одружився. Вона плакала і кричала: „Івасику, Івасику, що ж ти наробив!". Її перевели в іншу лікарню, а на її місце прийшла Катя. Іван Петрович не поривав зв'язків з Ольгою, зустрічався з нею. Вона виганяла його, плакала, але він приходив. Про це дізнавалася Катя, і нервувала.

В лікарні я познайомилась з Ольгою. Вона була красунею – струнка, тоненька, каштанове хвилясте волосся, голубі очі, біле ніжне лице і чарівна усмішка. Катя поскаржилась начальникові відділення на Ольгу і попросила, щоб суперницю відправили кудись подалі. Ольга опинилася аж під Воркутою, на далекій Півночі. Її зарахували в одну з бригад, які прокладали до Воркути дорогу. Бригадирами призначались колишні злодії. Бригада за них виконувала норму, а вони грали в карти. Невдовзі Ольга написала Івану Петровичу, щоб він її вирвав звідти. Іван Петрович попросив лікарів Воркути, щоб її прислали в наше відділення. Там дали їй довідку, що вона небезпечно хвора і потребує негайного лікування. А в цей час Катя лежала в пологовому будинку. Приїхала Ольга і її прийняли на місце Каті. Начальник відділення попередив головного лікаря: „Якщо вона справді хвора, то приймайте, а якщо ні, то поїде назад у Воркуту. Хоч усі хотіли, щоб вона зосталася, бо усім вона дуже подобалася. Ольга дуже боялася, щоб її не відіслали назад. Дізнавшись про попередження начальника, вона випила значно більшу дозу якихось ліків і знепритомніла. Хтось сповістив про це Івана Петровича. І він вночі пішки прийшов в лікарню, але Ольга вмерла. Це викликало в лікарні загальне приголомшення і жаль. Молода, гарна , а такий кінець. Іван Петрович дав дівчатам грошей, купили білого шовку на плаття, труну обтягли чорною матерією. Вона лежала в труні, як королівна. Хороники Ольгу – всі плакали.

Померлих в таборах хоронили в одній ямі, без труни. На могилі ставили кілок, до якого прибивали дощечки з іменами покійних. Дощі, вітер стирали цей напис, згодом дощечка зривалась і зникало все. Але потім прийшло розпорядження з Москви – хоронити померлих в трунах. Отже, Ользі пощастило...

Паша Ємець,
Лос-Анджелес, Каліфорнія

Ганна Черінь

Традиції

Якби ви, люди, жити вчились,
Та ще в могилу не дивились,
Ми б обійшлись без Панахид.
А замість того в бінґо грали б,
І на веселі карнавали
З'являвся б кожний домосид.

Але які б ми мали біди,
Якби довідались сусіди,
Що ми газардні картярі!
Що не шануємо обрядів,
Плетемо сплетні шовкопрядів...
А Бог все бачить те вгорі!

Отож, тримаймося традицій!
Хто не тримається – той нициий,
Той осоромить власний дім.
Щоб не патякали сусіди,
Ходімо всі на Панахиди,
На завтра бінґо відкладім.

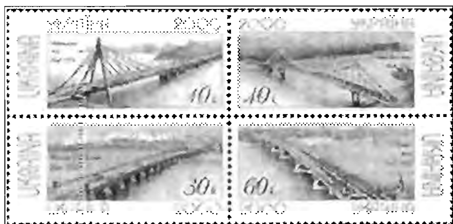
16 жовтня 1999 р.

ФІЛАТЕЛІЯ

Розділ веде голова Львівського обласного товариства філателістів Олександер Жарівський

Київські мости

Наприкінці січня українська пошта потішила філателістів новою серією марок „Мости", які випущені у виді квартблька. Їх автор М. Лашкевич зобразила на поштових мініятюрах чотири київські мости. Марки видруковано офсетним способом на крейдованому папері, з люмінесцентними ознаками. Наклад 200 тисяч примірників.

Гетьман із задатками економіста

В лютому введено в обіг нову марку зі серії „Гетьмани України", яка присвячена постаті миргородського полковника Данила Апостола (1654–1734), який гетьманував від 1727 року. Людина освічена, визначний воєноначальник часів гетьманування І. Скоропадського, Данило Апостол виявився і вмілим державником.

Обмежений Московщиною в стосунках з іншими державами, гетьман зосередив свою діяльність на внутрішніх справах. Зайнявшись організацією державного скарбу, Апостол чи не першим серед українських гетьманів встановив точний бюджет державних видатків. За його гетьманування було змінено судочинство, реального піднесення зазнала торгівля.

Це вже дев'ята марка із серії „Гетьмани України", виготовлена за проєктом відомого художника Юрія Логвина. Друк офсетний на крейдованому папері, з люмінесцентними ознаками.

ПОРАДИ ГОРОДНИКАМ

Золоте яблуко

Золоте яблуко – так називають французи помідор. В Америці приблизно 20 мільйонів родин вирощують ці овочі навіть у густо заселених містах – на бальконах, у ящиках перед вікнами.

Еспанські конкістадори у 1520 році привезли помідор з Південної Америки до Севіллі. Звідтіля він розповсюдився по берегах Середземного моря. Сьогодні в Італії немає страви, приготовленої без помідора. В Америці їюго почали вирощувати у 1600 році. З 1940 року помідори стали важливою частиною американської кухні. Тепер в Америці торгівля ними приносить 5 мільярдів долярів доходу щороку.

Щоб усі помідори на полях червоніли одночасно, їх обробляють етиловим газом і збирають за один день. Більшість людей поміщує зелені овочі на вікнах, до сонця, щоб доспіли. Це помилка. Помідори доспівають вночі, в темноті. Щоб прискорити їх дозрівання, треба помістити овочі у торбину з паперу, або завернути в газету і покласти у темне приміщення. Для вирощування гарних помідорів аґрономи радять вибирати невеликі саджанці з темнозеленими неушкодженими листочками. Земля повинна бути достатньо удобрена, пухка. Саджениці треба садити глибоко в землю, лишаючи тільки 10–12 см на поверхні, на достатній віддалі один від одного. Сонячне освітлення має бути 8–10 годин щодня. Поливати за потребою, щоденно, в ранній порі. Через надмірну кількість добрив можуть в'янути листки та квіти рослини. Щоб поминути атаки шкідників, треба садити квіти-чорнобривці між рослинами помідора. Крім того, чорнобривці приваблюють бжіл для запилення. Напевне не всі знають про лікувальні властивості помідорів при запаленні простати. Особисто я саджу помідори з молодих літ, і кращого задоволення не знаю. Їх смак аж ніяк не зрівняти з крамничними чи купленими на базарі. Вирощування своїх помідорів дає психічне відпруження від буденних турбот.

Едвард Кухар

ЦІКАВО

Закоханий в авта

50-річний англієць Ален Белл - справжній автоманіяк: він міняє машини, як рукавички, - кожні вісім днів. За 34 роки, що минули з часу придбання першого чотириколісного агрегата - старенького "Форда" за 25 фунтів стерлінгів, любитель техніки змінив по черзі 1.500 автомобілів, витративши на своє захоплення 1.5 мільйона фунтів стерлінгів.

"Послужний" список жителя Південного Йорка може вразити будь-якого заповзятого автомобіліста. Ален сидів за кермом вісімдесяти "Морріців", п'ятдесяти "Фордів", п'ятдесяти "Бюїків", вісімнадцяти "Роллс-Ройсів", вісімнадцяти спортивних "Мерседесів" і "Ягуарів". Є в його колекції і сімейство авт простіших: пікапи, трейлери і фургони. Ален Белл сам визнає, що з 16 років захоплюється автомобілями. Деякі з них непостійний любитель техніки збував буквально через день після купівлі.

Однак нині постарілий "герой-автоконханець" вирішив спрямувати пристрасть у рентабельне русло. Досить витрачати гроші на авта, час почати робити гроші, сказав він. Своє останнє придбання - шикарний 10-місний "Лінкольн-Континентал" за 30 тисяч фунтів стерлінгів - Ален хоче використати для весіль і святкових кортежів.

Здоровий сон в обіймах ...спрута

Найшвидше засинання і здоровий сон забезпечують матраци, подушки і ковдри, виготовлені на основі екологічно чистого нетканого матеріялу "Спрут". Цю новинку, що стала альтернативою поролону, створено Миколаївською виробничо-торговельною фірмою "Велам" завдяки підтримці держави - кредиту Держіннофонду. Нетканий матеріал, на матрацах з якого нічний сон триває майже на годину довше, удостоєно почесної національної громадської нагороди - відзнаки "Найвища проба". За багатофункціональністю об'ємний, пружний матеріял "Спрут" не має аналогів. Повітря в його об'ємі складає до 50 відсотків. Його можна використати не тільки для виробництва матраців, подушок і ковдр, але й для виготовлення спеціяльного одягу, як фільтруючий, теплоізолюючий і звукопоглинаючий вогнетривкий матеріал.

Папуги відправили за ґрати господаря

За знущання над... папугами суд у польському місті Лодзі засудив обвинуваченого до 6 місяців позбавлення волі. Такий кінець історії з екзотичними птахами, що трапилася два роки тому. Порушника було затримано на польсько-чеському кордоні. За заднім сидінням його автомашини митники виявили прихований вантаж - 57 папуг, захованих у картонні коробки і паперові пакети. Три з них сконали, а інші були в напівнепритомному стані. Медекспертиза підтвердила, що птахи загинули від нестачі повітря.

Обвинувачений стверджував, що купив папуг для подальшого вирощування, а смерть трьох птахів настала від переляку. Суд врахував щирий жаль контрабандиста і заступництво за нього сусідів, які говорили про велику любов засудженого до живої природи. За завдану їй шкоду його зобов'язали також заплатити штраф у розмірі 100 злотих (25 доларів) на користь товариства охорони тварин.

Без авт на вулицях

Дещо незвично почався нещодавно один з вихідних днів у другому за кількістю мешканців місті Італії - Мілянi. Прокинувшись вранці, його жителі... не побачили на вулиці автомобілів. Так місцева влада спільно з міністерством охорони навколишнього середовища країни вирішила привернути увагу громадськости до проблеми забруднення навколишнього середовища у промисловому центрі півночі Італії та поліпшити його атмосферу. Рух автомобілів тут було заборонено на 12 годин - з 8-ої ранку до 20-ої вечора. Вулицями міста рухалися, окрім пішоходів, лише трамваї та автобуси, на які цього дня лягло подвійне навантаження, а також численні велосипедисти, які насолоджувалися вільними автострадами.

Цей захід, який отримав назву "Екологічна неділя", в цілому дістав схвалення в країні. Доказом цього, за повідомленнями місцевої преси, стало, зокрема, те що тепер на державному рівні опрацьовується можливість проведення подібних заходів у ряді інших великих міст Італії, не виключаючи і її столиці - Риму.

Олія організмові не шкодить

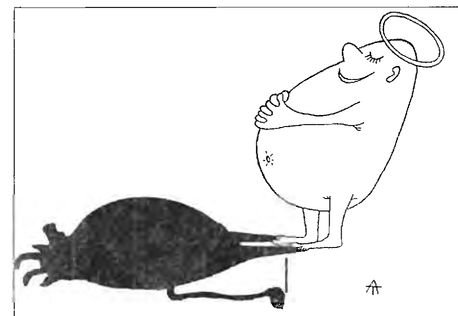
Відмова від вживання в їжу олії створює серйозні проблеми для здоров'я людини. Як встановили турецькі медики, у людей, які частково відмовилися від неї, шкіра починає швидше старіти, самі вони стають агресивнішими і їх постійно лихоманить. А найжахливіше чекає на тих, хто взагалі не вживає олії: у них порушується біологічна структура клітин.

Ще один цікавий висновок лікарів, як повідомляє турецька газета "Міллієт", зводиться до того, що зменшення вживання олії призводить до порушення процесу обміну речовин.

Найкориснішими видами олії є натуральні: оливкова, горіхова і риб'ячий жир. Вітаміни Е і Д сприяють зміцненню імунної системи, запобігають серцевим і раковим захворюванням. Сказане, у той же час, аж ніяк не означає, що олією потрібно зловживати. Медики також не радять вживати в їжу штучні олії.

Цейлонський чай на березі... Балтики

У сотень жителів литовського міста Клайпеди в ці дні - гаряча пора: на пляжах Курської коси, на берегах Балтійського моря, триває "збирання" врожаю... ароматного цейлонського чаю. Наприкінці січня на Балтиці лютував ураган. Коли до Клайпеди залишалося приблизно 12 морських миль, величезна хвиля змила в море 27 контейнерів з палуби сухогруза "Оствінд", що ходить під прапором Антиґуа і Барбуда. Судно з Гамбурга в порти Клайпеди і Калінінграда (РФ) везло комерційні і добродійні вантажі. Морські хвилі викинули на берег три контейнери, завантажені блоками сигарет "Вест". А до вечора того ж дня на пляжі поблизу Клайпеди "з'явився" величезний контейнер вагою в 70 тонн. З контейнера випадали пакетики з ароматним цейлонським чаєм. Наступного дня ще три "чайних" контейнери "з'явилися" в пісках пляжу. Люди кинулися збирати безплатний "урожай" цейлонського чаю. Прикордонна поліція взяла під охорону контейнери, оскільки в них можуть бути й інші вантажі. Однак чай людям збирати дозволили. Є вже і перший рекордсмен: один молодий мешканець Клайпеди зібрав чотири мішки цейлонского чаю.

Бувальщина

Один чоловік побачив гурт дітей, серед яких сиділо цуценя.

– Що ви робите? – запитав він.

– Ми домовились брехати. Хто найкраще збреше, тому дістанеться цуценя.

– Як вам не соромно! – обурився чоловік. – У вашому віці я й гадки не мав брехати!

– То візьміть цуценя собі, ви виграли, – сказали діти.

ХРИСТОС ВОСКРЕС! *ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!*

1-ий УКРАЇНСЬКИЙ Федеральний Щадничий Банк

„ПЕВНІСТЬ“

передає найщиріші вітання та побажання

Веселих і Щасливих Свят Христового Воскресіння

Ієрархам, Духовенству та Вірним Українських Церков, Проводам і Членам Українських Товариств, Організацій та Установ, Працівникам і Членам Банку „Певність“ та Всім Українцям на Рідній Землі і на Поселеннях

1-st Security Federal Savings Bank
936 N. Western Ave., Chicago IL 60622
Tel.: (773) 772-4500

філії:

7918 Busleton Ave., Philadelphia, PA • 5670 Milwaukee Ave., Chicago, IL • 820 N. Western Ave., Chicago, IL • 2166 Plum Grove Rd., Rolling Meadows, IL

ХРИСТОС ВОСКРЕС! *ВОСКРЕСЛА УКРАЇНА!*

ІЗ СВІТЛИМ ПРАЗНИКОМ

Воскресіння Христового!
Веселих Свят!

СВОЇЙ РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ

— бажають —

д-р Богдан і Богданна Худьо
з донями Міріям і Ромою

Христос Воскрес!

бажаємо

ВСІМ НАШИМ ПРИЯТЕЛЯМ І ЗНАЙОМИМ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ, ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

ЛЮБА І РОМАН ГАЛІБЕЙ

Христос Воскрес!
Веселих і Щасливих Свят
Христового Воскресіння

родині, приятелям і працівникам фірми „NATA, INC.“

бажає власник

ПЕТРО САНДУЛЯК

KARPATY TRAVEL
120 Runnymede Road, Toronto
Ontario, Canada M6S 2Y3
Tel.: (416) 791-9105
1-800-265-7189
e-mail:nsemszys@aol.com

Веселих Свят
Христового Воскресіння

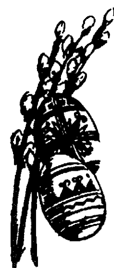

бажає всім

КЛІЄНТАМ фірми
„КАРПАТИ“ у Торонто

МИКОЛА СЕМЧИШИН
з родиною

Пам'ятайте, – як посилати чи літати то через КАРПАТИ!

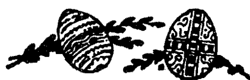
ХРИСТОС ВОСКРЕС!

З РАДІСНИМ СВЯТОМ
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

найкращі побажання пересилають

ЯРОСЛАВА і МИКОЛА
АВРАМЧУКИ з родиною

Кергонксон, Ню Йорк, квітень 2000 р.

КЛІЄНТАМ, УКРАЇНСЬКИМ І ВЕТЕРАНСЬКИМ ОРГАНІЗАЦІЯМ

РАДІСНИХ І
ЩАСЛИВИХ СВЯТ
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

— бажає —

ЙОСИФ КУПЧАК з родиною

власник

JOSEPH MEAT MARKET

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ • Tel.: (732) 442-4660

Selfreliance UA *Federal Credit Union*

Самопоміч УА *Кредитова Спілка*

Вельмишановним членам
та всій українській громаді

щирі побажання радісних і щасливих свят

Христос Воскрес!

Ви і Кредитівка - Яка чудова спілка!

Newark, NJ (973) 373-7839 · www.selfreliance.org · Parsippany, NJ (973) 451-0200

ЩИРІ ПОБАЖАННЯ
З НАГОДИ ПРАЗНИКА
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

КЛІЄНТАМ, ДРУЗЯМ
та ЗНАЙОМИМ

засилає

LVIV EXPRESS SERVICES
OKSANA INTERNATIONAL

1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036
(908) 925-0717

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА ГРОМАД БОЖИХ В ЮНІОНІ, Н. ДЖ.

щиро вітає усіх читачів „СВОБОДИ"

зі СВІТЛИМ СВЯТОМ ВОСКРЕСІННЯ ГОСПОДНЬОГО

Ми безмежно раді, що згідно з Божою волею Євангелія шириться в Україні і все більше людей навертається до християнської віри.

Христос не тільки дарує нам спасіння, а й наставляє на шлях тих християнських чеснот, які переважно були втрачені за часи атеїстичного режиму. З визнанням ми бачимо, що тижневик „Свобода" всіляко сприяє поверненню українського народу до віри батьків.

Наша Церква теж бере участь у відродженні духовности України. Ми маємо щотижневу радіопередачу з Києва для усієї України, утримуємо ряд місіонерів і сиріт, надсилаємо багато пачок потребуючим.

Щосереди в нашій Церкві можна отримати харчі. Ми раді бачити у себе наших земляків як на Великдень, так і кожної неділі.

Адреса Церкви: 2208 Stanley Terrace, Union, NJ 07083.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ПАВЛО ХОДНЕВИЧ
пастор

РАДІСНИХ СВЯТ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

РОДИНІ,ПРИЯТЕЛЯМ та ЗНАЙОМИМ

-бажають-

МАРІЯ і ПАВЛО ФУҐА

ЗІ СВЯТАМИ ВОСКРЕСІННЯ ГОСПОДНЬОГО

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ, БАГАТО РАДОСТИ, СОНЦЯ Й УСПІХІВ СВОЇМ ЧЛЕНАМ, ПРИЯТЕЛЯМ, СИМПАТИКАМ та ДРУЖНІМ КЛЮБАМ

складає

УПРА[illegible] КАРПАТСЬКОГО ЛЕЩІ[illegible]АРСЬКОГО КЛЮБУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

—бажає—

РОДИНА НАСЕВИЧІВ

N. E. Corner Franklin & Brown Sts.

109 E. Tabor Road

Philadelphia, PA
DA 9-1844

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Найкращі вітання і сердечні побажання зі світлим празником

ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ

-бажають-

СВОЇМ ЧЛЕНАМ І ЦІЛІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ

ДИРЕКЦІЯ І ПРАЦІВНИКИ

УКРАЇНСЬКОЇ ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ

„САМОПОМОЧІ" У МИШИҐЕН

26791 Ryan Road, Warren, Michigan 48091

Tel.: (810) 756-3300 • Fax (810) 756-4316

(800) 694-1163

Веселих Свят

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

—бажає—

ПЕТРО КУПЕР

власник фірми

B & B MEAT PRODUCTS

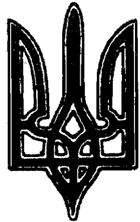
168 Bedford Avenue

Tel.: (718) 388-2811

Brooklyn, N.Y

УКРАЇНСЬКА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

UKRAINIAN CREDIT UNION

ХРИСТОС ВОСКРЕС – ВОСКРЕСЛА УКРАЇНА!

*У Світлий День Христового Воскресіння
найщиріші побажання
добра, любови і благодійности
передає Духовенству Українських Церков
Українському Народові і Вам, дорогі члени*

УКРАЇНСЬКА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В МІННЕАПОЛІСІ

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ ПОШУКУЄ ЧЛЕНІВ, ВЛАСНИКІВ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ГРАМОТ, ЯКИМ НАЛЕЖАТЬСЯ

ЗВОРОТИ ВИВІНУВАЛЬНИХ СУМ (ENDOWMENTS)

За інформаціями просимо звертатися до секретаря відділу, або до головної Канцелярії

Відділ	Ім'я та прізвище	Число грамоти	Дата дозрівання	Сума	Спадкоємець
320	P Z TELUK	J090484	11/28/1996	3,000.00	PARENTS WALTER & IWANNA
321	J M EVASEW	A171651	04/28/1996	500.00	PARENTS JOSEPH & PHYLIS
321	N M LISOWSKI	A171904	06/28/1996	2,000.00	SISTER SOPHIE NADWODNY
323	MELICA D JACKOB	J090861	03/28/1995	34.00	GRANDMOTHER ANNEMARIE BIJAN
325	T HRYNKIW	A170103	09/28/1995	1,000.00	MOTHER ANNA
327	ANDRIJ MAC	J092879	01/28/1999	1,000.00	FATHER ROMAN D.
327	ANNA MAC	A178086	01/28/1999	1,000.00	HUSBAND ROMAN
331	JOYSAN A ANTONICJUK	J093658	12/28/1999	136.00	FATHER ALEXANDER
331	CHARLES SCHMIRSKY	A174198	06/28/1997	2,000.00	WIFE ANN M.
334	J A MC NAB	J085574	05/28/1992	1,000.00	FATHER JOHN A.
334	J A MC NAB	J088362	06/28/1994	1,000.00	FATHER JOHN A.
337	KAIWAN J HANKEWYCZ	J093461	10/28/1999	960.00	FATHER JURIJ
339	CHARLES D BAILEY	A171485	03/28/1996	117.00	BROTHER LEONARD & FRIEND MICHAEL LU
343	M PETERS	A159206	01/28/1992	1,000.00	FATHER NICHOLAS $500. FUNERAL $ 500
343	S ROSIGNOL	A173098	12/28/1996	1,000.00	NIECE RENEE DE MYDA
345	ALLA PRAWDIUK	A176899	05/28/1998	247.00	HUSBAND PAWLO
349	OREST M KRAJNIK	J094903	11/28/1999	1,000.00	FATHER GEORGE OR MOTHER JAROSLAWA
349	A L MACK	J093283	07/28/1995	1,000.00	PARENTS MARIE & RICHARD
349	JACKLYN M REMBELLES	J095693	05/28/1998	1,000.00	AUNT CATHERINE STEFANYSHYN REILLY
349	TERESA A REMBELLES	J092962	02/28/1999	1,000.00	MOTHER TECKLA
350	IRENE H KODA	A175417	11/28/1997	3,000.00	FATHER SIMON
352	ROBERT I BLEILER	J090034	05/28/1996	11.00	FATHER ROBERT WM.
352	NADIA L FERREA	J095815	02/28/2000	1,000.00	GODMOTHER LUBOW W.LESYK
353	R D HRON	J090219	08/28/1996	500.00	PARENTS TAMARA & IHOR
353	ELIZZABETH ULAN	J092145	04/28/1995	282.00	PARENTS THOMAS F. & HELEN E.
356	ROBERT J SYNSTAD	J090901	03/28/1997	9.00	MOTHER IRENE
356	THEODOR A SYNSTAD	J090899	03/28/1997	13.00	MOTHER IRENE
358	GENE W BOYCHUK MD	A142979	06/28/1997	5,000.00	THE UNION COMMERCE BANK OF CLEVELAN
358	LUBA ROSUL	A175375	11/28/1997	50.00	FATHER IWAN OR MOTHER ORYSIA
360	CHRYSTYNA E DUSHENKO	J094272	11/28/1998	1,000.00	PARENTS MYCHAJLO & MARIA
361	LARISSA TOMASELLI	A165785	01/28/1994	35.00	HUSBAND VINCENTY F
364	MARILYN HECHT	A140659	08/28/1999	654.00	SON JAMES ARTHUR $1000
364	DOUGLAS L ROBORECKI	J084643	08/28/1991	960.00	PARENTS OLGA & JOHN
367	TEKLA BELEJ	A180067	02/28/2000	1,000.00	
367	MARY CEHLANYK	A179373	10/28/1999	358.00	FATHER FEDIR
367	PENELOPE D KING	A172072	07/28/1996	312.00	MOTHER EUDOKIA GILMORE
367	MELISA A TIFANY	J094491	02/28/1999	667.00	GRANDMOTHER HELENA SEMENIW
368	NICOLE BERGMAN	A992002	02/28/1998	500.00	MOTHER MARY JANE
368	NICOLE A BERGMAN	J092319	05/28/1998	1,000.00	MOTHER MARY JANE
368	W B HOMENUK	J093037	03/28/1999	976.00	PARENTS ANGEL & WILLIAM A.
368	A M MAKSYMOWICH	A172885	11/28/1996	1,000.00	PARENTS TED & ANNA $500 EACH
371	KATHY AWDYKOVYCH	A176695	01/28/1996	254.00	MOTHER MARIA
371	OKSANA A KUZMAK	A178555	04/28/1999	964.00	DAUGHTER ROKSALANA
371	MILKO LASIY	A178254	02/28/1999	1,000.00	WIFE ELIZABETH
371	MARC P LEWYCKY	J094492	02/28/1999	1,000.00	PARENTS ANTHONY V.& LYDIA A.
371	WOLODYMYR PITIO	A178684	05/28/1999	1,000.00	PARENTS OREST AND SOPHIA
371	DONNA ZAHNER	J096361	08/28/1994	255.00	GRANDMOTHER NATALE SAWCZYN
371	MICHELLE ZAHNER	J096362	08/28/1999	149.00	GRANDMOTHER NATALE SAWCZYN
374	L STRUZ	A161611	11/28/1992	1,500.00	SISTER OKSANA STRUZ
377	MICHAEL TARAS ZELEM	J095216	12/28/2080	1,000.00	FATHER DANIEL
379	CARL E BOS	A179402	10/28/1999	214.00	WIFE MARY ANN
379	ELIZABETH A BUMGARNER	A178327	03/28/1999	884.00	PARENTS ANTHONY AND YVONNE
379	SUZAN A DRONYK	J091036	05/28/1997	18.00	FATHER ALPHONSE P.
379	J W JENDZEJOWSKYJ	A157901	08/28/1991	1,000.00	FATHER MICHAEL
379	ELIZABETH D KALYNKA	J089031	03/28/1995	344.00	FATHER JOHN
379	GINA M MAGURNO	J094905	11/28/1999	606.00	MOTHER MARY
379	ANNA MARSHALL	A176785	04/28/1998	1,000.00	HUSBAND MICHAEL
379	WILLIAM M MOROZIUK JR	A160431	06/28/1992	494.00	FATHER WILLIAM M.
379	A J MOROZIUK	J085762	07/28/1992	486.00	FATHER WILLIAM M. OR MOTHER STEPHAN
379	TEVEN S MOROZIUK	J085761	07/28/1992	486.00	FATHER WILLIAM M. OR MOTHER STEPHAN
379	O M MULYK	A173636	03/28/1997	480.00	MOTHER KATERYNA
379	J M OHARENKO	A170115	09/28/1995	1,000.00	FATHER VLADIMIR OR MOTHER LUBOMYRA
379	DARIA PAWLUK	A171586	04/28/1996	828.00	MOTHER OLGA
379	MICHAEL W SACZAWSKI III	J093191	06/28/1999	686.00	PARENTS MICHAEL WM. III & PATRICIA
379	LOUISE L SLYWKA	A169327	04/28/1995	141.00	HUSBAND GEORGE
379	DARLENE I YBARRA	A178687	05/28/1999	678.00	HUSBAND ROBERT
379	ROBERT YBARRA	A177549	10/28/1998	1,458.00	WIFE DARLENE T
379	TRACY R YBARRA	J093395	09/28/1997	751.00	PARENTS ROBERT & DARLENE
380	LYNN A KOWALCHUK	J094144	09/28/1998	488.00	PARENTS TEODOR & MARY ALICE
387	WASYL MURYN	A177916	12/28/1998	1,000.00	CHILDREN FAITH AND PATRICIA
397	Z L BOJCZUK	A984510	07/28/1991	1,000.00	PARENTS JAROSLAW & MYROSLAWA
397	P FOSTIAK	A171503	03/28/1996	1,000.00	PARENTS JAROSLAW & MARIA
397	M M HODOWANEC	A990163	07/28/1996	500.00	GRANDMOTHER HELEN HODOWANEC OR PARE
397	IWAN LOS	A101313	12/28/1999	499.00	WIFE MARIA 500-
397	W LOS	A101314	12/28/1993	500.00	BROTHER MYKOLA $500
397	PETRO PRUSS	A179301	03/28/1999	500.00	FRIEND TERESA OLA MUDRYK
397	M R ROGERS	A166620	03/28/1994	1,000.00	HUSBAND BERNIE $1000
397	E L STOGRYN	A134870	01/28/1994	500.00	WIFE EILEEN
397	JASMINE I ZOWNIRIW	J098311	05/28/1999	932.00	GRANDMOTHER ANNA DEMKOWYCZ OR
399	V CHEMERS	A175992	01/28/1998	1,000.00	HUSBAND NICK & CHILDREN GEORGE
399	CHRISTOFER M HOLOYDA	J095730	10/28/1999	5,000.00	FATHER BASIL B.OR MOTHER PATRICIA
399	ARETA R IVASHCHENKO	J095440	12/28/1999	1,000.00	MOTHER ZORIANNA OR FATHER IWAN
399	DAMIAN P MATUSIAK	J095442	05/28/1999	1,000.00	FATHER BOHDAN OR MOTHER LARISSA
399	L C MINKOWYCZ	J092938	02/28/1994	2,000.00	PARENTS WOLODYMYR J. & DIANA
399	O SOLTYSYK	A166377	03/28/1994	1,000.00	FATHER ALEX $750. FUNERAL $250
399	EMMA SZCZEBYWLOK	A191123	09/28/1997	3,000.00	DAUGHTER IRENE OR SON WALTER $2500
399	MARK D ZIVTINS	J091222	07/28/1997	1,000.00	PARENTS GEORGE & OKSANA I.
409	DESIREE BREZINSKI	J092212	05/28/1998	1,000.00	MOTHER GLORIA
409	C M CARRERA	J088831	12/28/1992	1,000.00	FATHER FRANCIS M. OR MOTHER KAREN
409	E HINZ	A167439	05/28/1994	1,000.00	HUSBAND HENRY OR CHILDREN
409	G E WORSNICK	A179305	09/28/1999	1,000.00	MOTHER MARY
414	O K DOBCZANSKA	A176943	05/28/1998	1,000.00	HUSBAND JURIJ
414	SANDRA L FORD	J094906	11/28/1999	5,000.00	PARENTS SAVA & KEVIN FORD
414	R GOLEMBA REV	A179630	11/28/1999	1,000.00	SISTER ANNA ANDRUSZKIEWYCZ
414	J HAGGERTY	A175993	01/28/1998	1,000.00	DTR. TERA HAGGERTY
414	CHARLES HEMSTOCK	A178600	05/28/1999	1,000.00	PARENTS CHARLES & HELGA
414	M R JACHNYCKY	A177485	09/28/1998	1,000.00	MOTHER ROSTYLAYA
414	JOHN JAEGER	A162631	01/28/1993	292.00	SISTER OLGA JAEGER
414	O KRILL	A159415	02/28/1992	1,000.00	BROTHER WALTER KRILL
414	MICHAEL T LIPCAN III	J092424	07/28/1998	1,000.00	MOTHER JOSEPHINE
414	NATASHA M LIPCAN	J092425	07/28/1998	1,000.00	FATHER MICHAEL T.JR.
414	R L LYSIAK	A161957	12/28/1992	1,000.00	MOTHER MARIA
414	R MASLANKA	A167161	05/28/1994	1,000.00	FATHER WALTER
414	ANASTAZIA NOVAK	J098449	07/28/1998	2,000.00	GRANDPARENTS WASYLYNA S.AND BOHDAN
422	TANYA BURKA	J095166	12/28/1998	1,000.00	PARENTS EUGENE & LESIA
422	J A CALVITTI	A175867	12/28/1997	918.00	FATHER ROBERT OR BROTHER ROBERT JR.
422	NATALIE A CYHAN	J093762	02/28/1998	1,000.00	MOTHER ANNA MARIA OR FATHER GEORGE
422	GREGORY DUBAK	J093956	06/28/1998	2,000.00	PARENTS JOHN JR AND JAQUELINE
422	MAKSYM PAZUNIAK	J095261	02/28/2000	1,000.00	FATHER GEORGE OR MOTHER MARIA
422	ANNA L SCHUMITZKI	A164548	10/28/1993	20.00	MOTHER OLGA
423	VERA CHREPTOWSKY	A168167	10/28/1994	58.00	HUSBAND ACHILLE N. & DAUGHTER ARETA
423	MARIE DEMIANCHUK	J092668	10/28/1995	418.00	PARENTS ROXANA & JOHN L.
423	ROXANA DEMIANCHUK	A177556	10/28/1998	70.00	HUSBAND JOHN L.
423	A HOLYK	A162768	03/28/1993	1,500.00	DAUGHTER STELLA
423	JANIE I HUMPHREY	J095862	12/28/1998	67.00	MOTHER VERA
423	ULANA Z MISZKEWYCZ	J090970	04/28/1994	677.00	MOTHER TAMARA
423	L PETRENKO	A160822	08/28/1992	2,000.00	FATHER JOHANN & MOTHER NADESCHDA
423	I S SAS PODLUSKY	J092285	05/28/1998	795.00	FATHER PETRO WOLODYMYR
423	ROMAN B WITKOWSKY	A177035	06/28/1998	146.00	SISTER ORLANA
430	L HEWKO	A176788	05/28/1998	1,000.00	HUSBAND BOHDAN
430	L HOMEL	A180077	02/28/2000	1,000.00	HUSB PETRO
430	ANDREW M KARNYTSKY	J093856	04/28/1997	353.00	FATHER BOHDAN OR MOTHER STEFANIA
430	ANN M KERNYTSKY	J094717	07/28/1999	256.00	PARENTS BOHDAN & STEFANIA
430	P S KOSYK	A179330	09/28/1999	1,000.00	SISTER ANN KOSYK SZWABIUK
430	I A MIRCHUK	A178009	12/28/1998	1,000.00	BROTHER REV. ROMAN
430	CHRISTINA MYKIJEWYCZ	J093402	09/28/1999	1,000.00	GRANDMOTHER SOFIA MYKIJEWYCZ
437	L CHARCHALIS	A180080	02/28/2000	2,000.00	WIFE ELIZABETH
437	MARIA A MARTYNIUK	J094516	03/28/1999	906.00	FATHER JOHN
438	HARRY PRASCHYK	A173777	03/28/1997	2,000.00	PARENTS HARRY & KATERYNA $1000 EACH
438	STEVEN WILLIS SARGENT	J092894	01/28/1999	1,000.00	PARENTS KATHERINE & WILLIS F.
450	DARIAN YAROSLAW MICHAIL FEDASH	J096714	02/28/2000	1,000.00	MOTHER ARIADNA
452	MYRON CUMBALA	A164531	10/28/1993	400.00	PARENTS STEFAN & STELLA EQUALLY
452	J M SOLAN	J088602	09/28/1991	2,000.00	PARENTS JOSEPH & MAUREEN
472	I TKACZUK	A179684	11/28/1999	1,000.00	MOTHER ORESTA TKACZUK
472	J TKACZUK	A170207	09/28/1995	1,000.00	PARENTS BOHDAN & ORESTA OR SISTER I
479	PAUL W MIZAK	J093765	02/28/2000	1,000.00	PARENTS BOHDAN & MARIA
479	P A MYR	A177714	10/28/1998	1,000.00	HUSB BOHDAN
484	W PRYLEPA	A113066	12/28/1999	998.00	WIFE VALENTINA
485	M TERLECKYJ	A160828	08/28/1992	1,000.00	HUSBAND NESTOR $500. FUNERAL $500
486	JENNIFER DREYER	J090308	09/28/1992	305.00	FATHER ROMAN
487	TATIANA C SWISTOSKI	J093739	02/28/1997	5,000.00	MOTHER NINA CHOREWYCZ
489	MICHELE M LENO	J087802	01/28/1994	90.00	GRANDMOTHER MARIA PROKOPIW&MOTHER
489	MICHAEL PROKOPIW	A169180	03/28/1995	1,257.00	MOTHER MARIA OR BROTHER MYRON & SIS
490	STEPHANIE N GIBB	J096869	05/28/1994	49.00	MOTHER ANNA OR SISTERS CHRISTINE &
496	O DANYSH	A170403	10/28/1995	500.00	WIFE NADINE
777	PAUL POPOWYCH	A179366	10/28/1999	500.00	FATHER MICHAEL
401	TETIANA BENDIUHA	J093604	12/28/1997	34.00	MOTHER LYDIA
401	H T BOTIUK	A993358	08/28/1999	1,000.00	FATHER YAROSLAW
401	J M BOTIUK	A993360	08/28/1999	1,000.00	FATHER YAROSLAW
401	R Y BOTIUK	A993359	08/28/1999	1,000.00	FATHER YAROSLAW
401	L DANYLAK	A180074	02/28/2000	1,000.00	FATHER MIKE
401	TANYA KURY	J091216	07/28/1994	282.00	FATHER JOHN W.
401	B LALUK	A178949	07/28/1999	808.00	ESTATE
401	JOHN L SAMCOE	J093515	11/28/1997	340.00	MOTHER CHRISTINE I.
401	MICHAEL C WAYLING	J093612	12/28/1999	1,000.00	FATHER BILL
401	P W WAYLING	A993611	12/28/1999	1,000.00	FATHER BILL
402	M OSTAPOWYCH	A178197	02/28/1999	500.00	FATHER REV. BOHDDAN OR BROTHER
407	EVHEN HLUCHANIUK	J088597	09/28/1994	55.00	MOTHER IRIS & FATHER WALTER
412	SOPHIA PETRENKO	A993700	01/28/2000	1,000.00	MOTHER MARIA
416	M PANKEWICZ	J086272	11/28/1992	1,000.00	FATHER MICHAEL
416	LYDIA TKACZUK	A162414	01/28/1993	263.00	HUSBAND MIGUEL
416	MIGUEL TKACZUK	A162413	01/28/1993	265.00	WIFE LYDIA
421	JO-ANN H HNATIUK	J093738	02/28/2000	1,000.00	MOTHER CHARLOTTE OR FATHER JOSEPH M
421	NEIL J HNATIUK	J093737	02/28/2000	1,000.00	MOTHER CHARLOTTE OR FATHER JOSEPH M
421	BEVERLY RUSHINKO	A176068	01/28/1998	143.00	HUSBAND CLARK
427	S BARUSTA	J096124	04/28/1995	1,000.00	MOTHER ANNE
427	DONNA BORYSKO	A159708	03/28/1992	72.00	MOTHER ANN
432	ADRIAN R ALEXSON	J087249	09/28/1993	90.00	GRANDMOTHER IRENE ALEXSON OR FATHER
432	MELANIE J ALEXSON	J088293	05/28/1994	11.00	GRANDMOTHER IRENE ALEXSON
432	N DEJNEGA	A128165	11/28/1999	1,000.00	HUSB NICHOLAS
432	REMIGIA G DIACHUK	A169343	03/28/1995	366.00	HUSBAND JOHN
432	R HRYCYNA	A178790	06/28/1999	3,000.00	BROTHERS TARAS, STEPHAN & JOSEPH @
432	SLAWKA HYZKA	A172967	12/28/1996	639.00	FATHER PAUL
432	ROMAN A. NAHIRNYJ	J095322	03/28/1999	2,000.00	PARENTS OLEH A.& MYROSLAVA
432	MAURICE K OLANICK	A122471	11/28/1996	472.00	WIFE MAI
432	CHRYSTYNE SAMCOE	A178791	05/28/1999	1,340.00	DAUGHTER IVANNA
432	IVANNA M SAMCOE	J093145	05/28/1995	502.00	MOTHER CHRYSTYNE
432	JOHN L SAMCOE	A178690	05/28/1999	1,220.00	WIFE CHRYSTYNA
432	OLEH A SIRANT	J092971	12/28/1998	1,000.00	FATHER BOHDAN
432	C STODILKA	A177557	10/28/1998	2,000.00	HUSB ROBERT
439	STEFAN ROHATYN	J098063	02/28/2000	1,000.00	FATHER TARAS
441	S N MYHAL	A161416	10/28/1992	1,000.00	FATHER BOHDAN
444	L M GRUZA	A172078	07/28/1996	1,000.00	FATHER MICHAEL LYS
444	K HRYCIUK	A166397	03/28/1999	3,000.00	HUSBAND ROBERT M.
444	JERROLD LEMKO	A174843	09/28/1997	615.00	WIFE ANITA ANNE
444	WALTER N NYCHKA	A156557	03/28/1998	449.00	WIFE MARY IRENE
444	PAUL DMYTRO WEREZAK	J094916	11/28/1998	3,000.00	PARENTS MICHAEL & ZENYA
444	YURIJ WOLODYMIR WEREZAK	J096026	02/28/2000	3,000.00	PARENTS MICHAEL J.& ZENYA
444	S WOWK	A175387	10/28/1997	1,000.00	HUSB LEON
445	J DERZKO	A173055	12/28/1996	5,000.00	SISTER LYDIA
445	LESIA O ROMANYSHYN	J088843	12/28/1994	20.00	MOTHER OLHA & FATHER NESTOR
445	NESTOR T ROMANYSHYN	J086929	05/28/1993	82.00	FATHER NESTOR S.
458	MICHAEL J MELNYK	J085248	12/28/1991	4.00	FATHER MICHAEL
458	MICHAEL H WERBOWECKI	A178891	06/28/1999	70.00	PARENTS HARRY & STELLA
460	A M HISHCHAK	J095299	03/28/1999	353.00	PARENTS JEAN & GEORGE
460	D E HISHCHAK	J092887	01/28/1997	519.00	PARENTS JEAN & JURIJ
460	S KOWALCHUK	J093800	03/28/1998	804.00	
462	T T HARASYMCHUK REV	A161857	12/28/1992	1,000.00	FATHER PAWLO
465	TOMY MICHAEL DE MARKO	J095810	11/28/1999	1,000.00	MOTHER MARIKA
465	BOHDAN HANCHUK	A175081	10/28/1997	147.00	MOTHER ALEXANDRA
465	T HUKALO	A164749	11/28/1998	1,000.00	FATHER ANDRIJ OR MOTHER DOKIA $500.
465	SYLVIA KOROL	A167988	09/28/1994	336.00	HUSBAND PETER
465	MYROSLAW KOWAL	A173056	12/28/1996	400.00	FIANCE LIDIA KOROL
465	MICHAJLO KUPCZAK	A174837	09/28/1997	75.00	PARENTS OLENA & ROMAN OR SISTER IRE
465	YAROSLAW R PANASIUK	A166098	02/28/1994	368.00	ESTATE
465	A PRAWDJUK	A173341	01/28/1997	2,984.00	SISTER MARY PRAWDJUK
465	I VERKAIK	A172971	12/28/1996	576.00	HUSBAND DOUGLAS VERKAIK
465	LIDIA WITKOWSKY	J089914	03/28/1996	581.00	
465	NATALIA WITKOWSKY	J089915	03/28/1996	524.00	
471	ALEXANDER STAWNYCZY	A167182	05/28/1994	215.00	FATHER MYROSLAW
473	ANTON DAVIES	J097078	09/28/1999	2,000.00	MOTHER ROXANNA OR FATHER EDWARD
474	MARKIAN MICHAILUK	J098407	07/28/1999	2,932.00	AUNT ZIRKA MEDWID
492	TERESA LUHOWY	A173651	03/28/1997	30.00	MOTHER LYDIA & BROTHER YURI EQUALLY
492	GREGORY RADCZENKO	A167323	05/28/1994	112.00	WIFE LESIA ALEXANDRA MARIA
492	V SHWED	A159471	03/28/1998	1,000.00	SONS EWHEN, DENIS, PYLYP & MARKO
492	MYKOLA SWITUCHA	A119440	09/28/1994	122.00	WIFE IRENA

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!
І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ
ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ
БАТЬКО-СОЮЗ!

50-ЛІТТЯ

ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА в ДІТРОЙТІ

буде відзначене

ЮВІЛЕЙНИМ БЕНКЕТОМ

в суботу, 13 травня 2000 р., о год. 4-ій по пол.

в Українському культурному центрі, Воррен, Мишиген

В програмі виступ теперішніх учнів

„Веселий Ярмарок"

За дальшими святковими інформаціями звертатися до

МАРТИ КОРОЛЬ-СКАЛЬЧУК 810 582-9057

e-mail Martakorol yahoo.com

Датки на видання ювілейної книжки просимо висилати на адресу:

Ukrainian Educational Association, P.O. Box 5003, Warren, MI 48091

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА В США

повідомляє, що в 2000 р. заплановані такі

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ

ОКРУЖНІ ВИХОВНО-ВИШКІЛЬНІ ТАБОРИ

від 8 – 29 липня 2000 р.

РЕЧЕНЕЦЬ ДЛЯ ЗГОЛОШЕННЯ 15 ТРАВНЯ 2000 р.

ВОВЧА ТРОПА
East Chatham, NY
Табори: УПН і УПЮ
Голоситись: Katria Harasewych
harase@bellatlantic.net
407 Hemlock Road
Flourtown, PA 19031
(215) 233-4918

НОВИЙ СОКІЛ
North Collins, NY
Табори: УПН і УПЮ
Голоситись: Bohdanna Doliszny
kapysta@juno.com
25 Hummingbird Lane
Amherst, NY 14228

ЗЕЛЕНИЙ ЯР
Табори: УПН 16-30 липня
Табір пташат (НЕ новаки): 23-30 липня
Голоситись: Dr. George Figacz
gfigacz@compuserv.com
3706 Peabody Dr.
Bloomfield Hills, MI 48301

ПИСАНИЙ КАМІНЬ
Middlefield, OH
Табори: УПН і УПЮ
Табір пташат (НЕ новаки) 16-23 липня
Голоситись: Chicago: Oleh T. Skubiak skubiak@devry.com
5 York Lake Court Oak Brook, IL 60523
Cleveland: Dr. Mark D. Bej bejm@eeg.ccf.org
PO Box 347209 Cleveland, OH 44134

ВИШКОЛИ

ШКОЛА БУЛАВНИХ
від 25 червня до 5 липня
Місце: Вовча Тропа
Голоситись: Mira Hankewycz
32-09 Bell Blvd.
Bayside, NY 11361
MYSTYCZ.aol.com

Вишкіл НОВАЦЬКИХ впорядників
від 24 червня до 6 липня
Місце: Новий Сокіл
Інформації:mmatla@dtcorp.com
temi3@juno.com (4/15–15/5)
Голоситись: Plast, Inc.-VNV
144 Second Ave.
NY, NY 10003

Вишкіл ЮНАЦЬКИХ впорядників
від 25 червня до 1 липня
Місце: Вовча Тропа
Голоситись: George Kuzmowycz
37 Esek Hopkins Road
N. Scituate, RI 02857
kuzmowycz@alum.mit.edu

СПЕЦІЯЛІЗАЦІЙНІ ТАБОРИ

Табір Пташат при Пласті
Вік учасників: 4-6 (НЕ новаки)
Місце: Союзівка
Організує: Плем'я *Перші Стежі*
2 ТУРИ: 25 червня до 2 липня
2 до 9 липня
Голоситись: Oksana Koropeckyj
1604 Forest Park Ave.
Baltimore, MD 21207
(410) 744-0644

Місце: Писаний Камінь 8-15 липня
Голоситись: ОТК-Захід

Місце: Новий Сокіл 22-29 липня
Голоситись: ОТК-Новий Сокіл

Місце: Зелений Яр 23-30 липня
Голоситись: ОТК-Зелений Яр

Табір для 7-літніх УПН
(перший раз на таборі)
Місце: Вовча Тропа – 2 ТУРИ
16-22 липня/23-29 липня
Голоситись: Petrusia Paslawsky
393 Grove Street
Ramsey, NJ 07446
drpat@aol.com

Морський Табір – УПЮ
Організує: Курінь: Чорноморці
Для: УПЮ 15+років
Дата: 5-12 серпня
Місце: Adirondacks, NY
Голоситися: Markian Rybak
40 First Ave. #12J
New York, NY 10009
ukegumby@yahoo.com

ДЖЕМБОРІ – 50-річчя Пласту
Місце: Adirondack Mtns, NY
Дата: 12-19 серпня
Інформації: Andrey Hankevych J2K@plast.org
95 Beverly Road, Yonkers, NY 10710

Зимовий табір – УПЮ
Організує: Курінь *Лісові Чорти*
Місце: Lake Placid, NY
Дата: 26 – 1січня
Голоситись: Dorian Yurchuk skovorod@idt.net
PO Box 253 Mount Tabor, NJ 07878

Лещетарський Табір - УПЮ
Організує: Курінь *Бурлаки*
Місце: Gore Mtn, NY
Дата: 25-31 грудня
Голоситись: Jurij Danyliw.danyliw.george@dep.state.pa.us
PO Box 507 Southampton, PA 18966

www.eurodirectinc.com
www.eurodirectinc.com

У Світ Ощадності - з Паспортом Вестерн Юніон®!*

WESTERN UNION® ПАСПОРТ до Світу Ощадності™

Переказ грошей через Вестерн Юніон - найкращий весняний дарунок для Ваших рідних і близьких, а також для Вас,

- каже Віктор Петренко.

Пересилайте гроші для Ваших рідних і близьких, скориставшись послугами одного із представництв Вестерн Юніон, котре бере участь у цій особливій пропозиції, і Ви одержите **Паспорт до Світу Ощадності**. Паспорт наповнений купонами, які дадуть Вам можливість заощаджувати **кожного разу** при переказі грошей до України чи до іншої країни Східної Європи.

Ви одержите перепустку до заощаджень, одночасно насолоджуючись надійністю і швидкістю послуг Вестерн Юніон.

- **82,000 представництв у 180 країнах світу**
- **30,000 з них - у США**
- **Понад 550 в Україні!**

Ми говоримо українською мовою!

1-800-799-6882

www.westernunion.com

*Умови дійсні для осіб, котрі проживають у США і досягли 18-річного віку. Купувати нічого не обов'язково. Офіційні правила можна одержати від агентів представництв Вестерн Юніон®, котрі беруть участь у цій особливій пропозиції. Ця особлива пропозиція чинна з **15-го квітня 2000 року до 2-го червня 2000 року**. ©2000Western Union Holding, Inc. Всі права зберігаються. Назва Вестерн Юніон, дизайн, а також торгівельні та обслуговуючі знаки є власністю 2000 Western Union Holding, Inc зареєстровані і/чи використані у США та в багатьох інших країнах. Паспорт Вестерн Юніон® у Світ економії™ має призначення лише для цієї особливої пропозиції.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

EUROPE *TRAVEL & SERVICES*

•квитки • запрошення • гроші • пакунки • екскурсії

УВАГА! НАДЗВИЧАЙНО НИЗЬКІ ЦІНИ

КИЇВ – 460 дол. в обі сторони

ЛЬВІВ – 360 дол. в обі сторони

36 Main St., South River, NJ 08882
fax (732) 390-1946

Tel.: (732) 390-1750

LVIV EXPRESS SERVICES
OKSANA INTERNATIONAL

1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036 **(908) 925-0717**

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

БІЛОРУСІЮ, РОСІЮ, ПОЛЬЩУ, ЕСТОНІЮ, ЛАТВІЮ, ЛИТВУ, СЛОВАКІЮ

КОРАБЛЕМ мін. 10 фунтів
ЛІТАКОМ 2 - 3 тижні, мін. 10 фунтів
ДОЛЯРИ Висилка та достава
ЕЛЕКТРОНІКА 220 В

ПРИСКОРЕНА ДОСТАВА ЛІТАКОВИХ ПАКУНКІВ до Західної України

БУДЬ-ЯКИЙ ХАРЧОВИЙ ПАКУНОК З НАШОГО КАТАЛОГУ

10% OFF З ЦИМ КУПОНОМ

ТІЛЬКИ У НАС! **ВСІ ХАРЧІ З АМЕРИКАНСЬКИХ КРАМНИЦЬ**

ВІДПРАВКА КОМЕРЦІЙНИХ ВАНТАЖІВ

Є ШИРОКИЙ ВИБІР ПАКУНКІВ ВІД $88 ДО $248

SEND PACKAGES TO US THROUGH UPS • CALL FOR UPS LABELS: 1-800-9-OKSANA

Повна фінансова обслуга для цілої української громади

Illinois - Jersey City - Indiana

SELFRELIANCE
Ukrainian Federal Credit Union

Українська Федеральна Кооперативна Каса "САМОПОМІЧ"

Main Location: 2351 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622
Tel (773) 489-0520 Toll Free: (888) 222-UKR1 (8571)
Link to Chicagoland's Ukrainian Community: **www.selfreliance.com**

Selfreliance UA *Federal Credit Union*
Самопоміч УА *Кредитова Спілка*

Маємо! **ЧОМУ НАШУ‹ VISA ›КАРТКУ?**

10.9 % APR FIXED

Без обману • Без хитрощів
Лише найкращі процентові відсотки!

- Без річної оплати
- 25-денний безпроцентовий період на закупи
- Дійсна в цілому світі
- Має чудовий вигляд!

Заходьте, дзвоніть, пишіть, висилайте ФАКС або електронічною поштою запитайте за аплікацію!

AMERICA'S CREDIT UNIONS™ Where people are worth more than money.™

Ви і Кредитівка Яка чудова спілка!

Newark, NJ (973) 373-7839 • www.selfreliance.org • Parsippany, NJ (973) 451-0200

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
Округа Нью-Йорк

Відзначаючи 75-ліття заснування СУА

влаштовує

СВЯТКОВИЙ ПОЛУДЕНОК
З МИСТЕЦЬКОЮ ПРОГРАМОЮ

в неділю, 4 червня 2000 р., о год. 2-ій по пол.
в Українському Народному Домі
при 140 Друга Авеню, Нью-Йорк, Н.Й.

Вступ: 45 дол. від особи. Чеки виписувати на: UNWLA – NY Reg. Council
висилати до:
Mrs. LIDIA ZAKREWSKY,
62-68 81st. Street, Middle Village, NY 11379-1406
(718) 426-9279

Зголошення приймаються до 20 травня ц.р.

В програмі святкувань 75-ліття СУА
відбудеться

ФОТОГРАФІЧНА ВИСТАВКА ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛІВ ОКРУГИ НЬЮ-ЙОРКУ
в якій висвітлиться широка діяльність Відділів у різних ділянках праці Союзу Українок Америки від його заснування у 1925 році в Нью-Йорку

та

ВИСТАВКА ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДІЯСПОРИ
яку приготовила почесна членка СУА, ОЛЬГА ТРИТЯК

Субота, 3 червня 2000 р. від год. 12-ої до 4-ої по пол.
в залі Українського Народного Дому, 140 Друга Авеню, Нью-Йорк, Н.Й.
Вступ на виставку вільний

Щиросердечно запрошуємо відвідати виставки в суботу, 3 червня і взяти участь у святковому полуденку в неділю, 4 червня ц.р.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Монтреалі повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ВІДБУДУТЬСЯ

в суботу, 6-го травня 2000 року, о 2:00 дня
у приміщенні бібліотеки ЛУКЖ при Церкві
Успіння Божої Матері
6175-10 Ave. Ksmt. Montreal, PQ

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з вирішуючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, конвенційні делегати, та по два делегати від наступних відділів.

434, 465, 471, 473, 492

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо -

ЗА УПРАВУ ОКРУГИ

Голова Округи - Текля Мороз
Секретар - Ярослава Бачинська
Касир - Даня Дубас
Організаційний Референд - Александра Дольницька

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPÆDIA

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошевим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерзі підлягають 6%-му податкові.

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPÆDIA — UNIVERSITY OF TORONTO PRESS

У пам'ять добродійки і громадянки

Недаром постав у наших громадах звичай, вшановувати дружину священика почесним іменем „пані-добродійка". Цей титул віддзеркалює, чим є паніматка для громадян: добродійкою, опікункою, прикладом у всьому, пильною сподвижницею ідей та праці отця пароха. І не диво, що Українська Католицька Церква так ревно обстоює свої права на висвячення одружених кандидатів на священиків, бо пані-добродійки, є підпорою парафій і невідлучною частиною добрих традицій українських церков.

Великий жаль огорнув українську громаду канадського міста Монтреалю, коли поширилася там у неділю, 12 грудня, минулого року сумна вістка про смерть пані-добродійки Ярослави з Гаврилюків Бринявської.

Смутком сповнилися серця членів найближчої родини, а начисляє вона разом з внуками і правнуками до півсотні осіб, як теж усіх українців міста, бо ж впродовж останнього півстоліття добродійка Ярослава була завжди на видних постах нашого церковного та громадського життя і втішалася належною їй повагою та любов'ю всіх.

Правда, голубиний її вік – 90 років та довготривала недуга не дозволяли сподіватися ще довгого життя – але й у таких обставинах кінець приходить завжди таки несподівано й не менш боляче.

Я. Бринявська походила зі старовинного українського священичого роду, була дочкою о. Семена та Степанії Гаврилюків, однією з одинадцяти дітей. Закінчила вона учительську семінарію Українського Педагогічного Товариства у Львові. Учителювала під польською окупацією до Другої світової війни, коли становище вчительки-українки, та ще й дочки свідомого священика-громадянина, не могло бути легким. Постійні переслідування ворожою владою, часті звільнення з посади... Але Ярослава не покидала свого життєвого покликання ні тоді, ні опісля під большевицькою та німецькою окупаціями, ні на еміграції, у Франції й опісля в Канаді. Тут, коли не стало ворожих заборон, постійних турбот за безпеку родини, а передусім її друга, о. Василя, патріота, якого переслідували всі ворожі влади, могла пані-добродійка вповні розвинути всі дані їй Богом талант й енергію. Була постійною вчителькою „Рідної Школи" ім. Митрополита А. Шептицького, довголітньою секретаркою Ліги Українських Католицьких Жінок у Монтреалі, працювала як виховниця молоді на церковній оселі „Україна", була впродовж багатьох років членом та головою відділу Об'єднання Жінок Ліги Визволення України, а опісля й заступницею голови Крайової управи на Канаду. Була теж активним членом Ради громадської організації за Патріярхат Української Католицької Церкви. Часто виступала з доповідями на релігійні й громадські теми, головно ж на виховні. Даний їй Богом талант до співу й музики використовувала щедро, співаючи у церковних хорах та в хорі „Україна" під диригентурою Н. Городовенка. І все це при всіх обов'язках дружини, матері, господині. Подружжя отця й добродійки Бринявських було справді великим прикладом для парафіян та всієї громади.

Не дожив до проголошення української самостійности о. Василь – член Організації Українських Націоналістів та учасник двох великих її Зборів. І здоров'я пані-добродійки Ярослави в'януло з дня на день.

Ярослава Бринявська здобула за довгі роки своєї жертовної праці, за прикмети свого християнського та глибоко-національного характеру, велику пошану й прихильність усієї української монтреальської громади. Тому й похорон пані-добродійки був велелюдний та величавай. Брало участь сім священиків, включно із о. Богданом Чолієм, парохом у Ст. Кетринсі в Онтаріо, який зворушливими словами змалював духовний портрет покійної своєї бабуні у проповіді на похоронній Службі Божій. Відправлено дві Панахиди з Парастасом, при співі хору під орудою знаного бандуриста й соліста Володимира Моти, який заступав, диригуючи хором, дочку покійної, Марійку Чолій, постійного диригента.

Спочила покійна, пошанована й оплакана всією громадою, на кладовищі Кот-де-Неж біля її чоловіка, о. Василя.

Після похорону родина запросила присутніх на традиційну тризну, у залі Дому української молоді. Тризною проводив зять покійної, інж. Ярослав Чолій. З численними промовами виступили: голова президії місцевого монтреальського відділу Конґресу Українців Канади, отець пророєрей проф. д-р Ігор Куташ, голова Управи відділу Ліги Українок Канади Даня Дубас, від Управи й членства відділу Ліги Українців Канади та Української Народної Каси – Ярослав Пришляк. Промовляли теж: наступниця покійної та довголітня співпрацівниця її на пості голови Управи Ліги Українок Канади Євстахія Андрухів і внук покійної, адвокат Євген Чолій, тепер провідний громадсько-політичний діяч, голова Централі Конґресу Українців Канади і член Управи Світового Конґресу Українців. Цитувала поезії покійного брата добродійки Ярослави, Володимира, його невістка, Богданна Клецор-Гаврилюк. Говорив теж і наймолодший брат покійної, Петро Гаврилюк від імени свого і трьох інших її братів.

Дочка покійної, Марія Чолій, подякувала присутнім за пошану до її матері. Видним доказом цієї пошани стала збірка фондів на Українських Працівників Літератури для Дітей і Молоді. Збірка дала справді гарну суму, понад 3.300 долярів, які заміняться у живе друковане слово правди для української дітвори в Україні й діяспорах.

Хай же буде вічна пам'ять покійній пані-добродійці Ярославі Бринявській.

Леся Храплива-Щур

Дякуючи часописові „Свобода" за поміщення цього допису, управа УПЛДМ складає на пресовий фонд „Свободи" 150 долярів.

Спомин про Романа Ільницького

Сірим шнурком відходять з української громади в засвіти непересічні особистості. До таких належав мгр. ред. Роман Ільницький, який був мені близьким, шкільним товаришем ще з часів наших студій у Львові, в 1934–39 роках. Пригадую, що студії нас дуже виснажували, але Роман завжди давав собі раду за таких обставин. Одного разу, в 1938 році, він мав здавати іспит в дуже суворого проф. Вишинського. Зі згодою батьків я запросив Романа до себе, на приходство в Мостах Великих, біля Львова, де мій покійний батько о. Євген Боднар був тоді парохом. Аромат соснових лісів, дружня атмосфера сприяли відновленню сил. Уся моя родина полюбила Романа і вважала його за члена сім'ї. Вечорами ми заходили до читальні „Просвіти" і навіть кілька разів робили доповіді для селян.

З Романом ми зустрічалися на сходинах гуртка торговельників, на сесіях студентської корпорації „Запорожжя", членами якої були Богдан Ліщинський, Костецький, Шлемко, Роман Ільницький, Петро Ґордійчук, Богдан Баховський та інші. Багатьох з них закатували більшовики. Закінчивши студії, Роман працював в „Промбанку". Роман Ільницький народився 18 червня 1915 року, в селі Кривче, Борщівського району, на Тернопільщині, в родині учителів, а помер 2 лютого 2000 року після важкої недуги в Нью-Йорку. Бл. п. Роман Ільницький був свого часу редактором часописів „Час" та „Український Самостійник", добивався створення для українців діяспори свого роду автономної території, де вони могли б зберегти українську ідентичність. Був автором науково-популярної книжки „Німеччина і Україна", багатьох статтей на різні теми. В часі Другої світової війни був вчителем, а в Нью-Йорку студіював в Колюмбійському університеті, здобув звання магістра і працював у Слов'янському відділі Публічної бібліотеки в Нью-Йорку. Хочу висловити від імені моєї родини щирий жаль і співчуття передовсім дружині Романа – Ніні, синові Олегові та доні Уляні з їхніми родинами і дітьми. Хай американська земля буде йому легкою!

Д-р Володимир Боднар

З жалем повідомляємо, що в суботу, 8 квітня 2000 р. відійшов на „Вічну Ватру" наш братчик

бл. п.
пл. сен.
ПЕТРО КРАМАРЕНКО

Дружині Покійного, Марії та всій родині, складаємо вислови глибокого співчуття.

ЗАГІН „ЧЕРВОНА КАЛИНА"

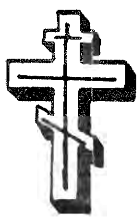
З волі Божої, 9 квітня 2000 р. проживши 68 років несподівано відійшла у вічність тихою смертю

бл. п.
ДАРІЯ ДОБРОВОЛЬСЬКА-РАТИЧ

ПАРАСТАС відбувся 12 квітня 2000 р. в похоронному заведенні Насевича при Tabor Rd. у Філядельфії.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 13 квітня ц.р. в церкві Благовіщення Матері Божої при 1206 Valley Rd., Medrose Park, PA.

Залишилися в глибокому смутку:
чоловік – ЯРОСЛАВ
діти – ІЗИДОР
– МАРІЯ ТАРАСЮК з мужем ЮРІЄМ і дітьми НАТАЛОЧКОЮ і АНДРІЙКОМ
– ЮРІЙ з дружиною ДАРІЄЮ і сином АЛЕКСАНДРОМ
– ХРИСТИНА РЕБЕНСЬКА з мужем СТЕФАНОМ і дітьми ТАНЕЮ і СТЕФАНЧИКОМ
сестри – ЛЮБА ІНҐРАМ з мужем ДЖАНОМ і дітьми ПАВЛОМ, НАДЕЮ і МАРКОМ
– НАДІЯ ШУТКА з сином НЕСТОРОМ з родиною
швагер – ІРИНЕЙ РАТИЧ з родиною
племінник – ЮРІЙ ПЕНЦАК
свати – ІВАН і ОЛЬГА РЕБЕНСЬКІ
родини – ДОБРОВОЛЬСЬКИХ, ІВАСЕЧКІВ, ОЛІЙНИКІВ, ПОТЕЖНИХ
ближча і дальша родина в США, Канаді, Польщі, Молдавії і Україні.

Вічна її пам'ять!

Ділюся сумною вісткою із приятелями і знайомими, що 30 березня 2000 р., у місті Козелець на Чернігівщині, трагічно загинула моя дружина

бл. п.

ЛЮДМИЛА АНДРІЇВНА ВИШНЕВСЬКА

з дому ЗОТОВА

нар. 24 березня 1959 р.

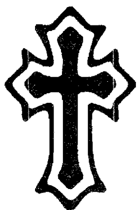
Нештатна кореспондентка часопису „Вечірній Київ" в Нью-Йорку.

Покійну помянуто на Панахиді 2 квітня ц.р., що відбулася в українській православній катедрі св. Володимира в Нью-Йорку.

На відбудову Святомихайлівського Золотоверхого манастиря в Києві складаю 1,000 дол.

Хай рідна земля прийме її прах.

В'ЯЧЕСЛАВ

Ділимося болючою вісткою, що після тяжкої недуги, в неділю, 5 березня 2000 р., відійшов у вічність на 66-му році життя, наш найдорожчий БРАТ, ВУЙКО і ШВАГЕР

бл. п.

ОСИП ДРОГОМИРЕЦЬКИЙ

Нар. 3 серпня 1933 р. в селі Курдибанівка, Бучацького р-ну, Україна.

Покійний був доброчинним і щедрим жертводавцем на українські народні цілі.

ПАНАХИДА була відправлена у вівторок, 7 березня 2000 р. в похоронному заведенні Довіна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 8 березня 2000 р. в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Лорейні, а відтак на католицькім цвинтарі „Кальварія".

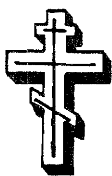
Похоронні відправи довершив Всч. о. Петро Васьо.

Залишені у глибокому смутку:

сестри – ЯРОСЛАВА з родиною
– МАРІЙКА з родиною
брат – ВОЛОДИМИР з родиною в Україні
та ближча і дальша родина, багато друзів, приятелів та українська громада.

Вічна йому пам'ять!

УКРАЇНСЬКЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО
ВИДАВНИЧА СПІЛКА „МЕТА"
ділиться сумною вісткою зі своїм членством і українським громадянством, що 8 квітня 2000 р. по тяжкій хворобі упокоївся в Бозі

бл. п.

мґр інженер ПЕТРО КРАМАРЕНКО

Довголітній голова видавничої спілки й активний член ради директорів Українського Інформаційного Бюра.

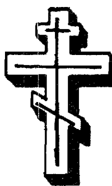
ПОХОРОН відбувся в четвер, 13 квітня 2000 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Зажуреній родині Покійного висловлюємо щиросердечне співчуття.

Вічна йому пам'ять!

ДИРЕКЦІЯ УІБ

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНИЙ СОЮЗ У США
ділиться сумною вісткою зі своїм членством і українським громадянством, що 8 квітня 2000 р. відійшов у вічність

бл. п.

мґр інженер ПЕТРО КРАМАРЕНКО

Активний член різних організацій, колишній голова головної управи УНДС у США.

ПОХОРОН відбувся в четвер, 13 квітня 2000 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Дружині і родині Покійного висловлюємо наші щирі співчуття.

Вічна йому пам'ять!

УПРАВА УНДС

В ДРУГУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ відходу у вічність, 21 квітня 2000 р., дорогої ДРУЖИНИ

св. п.

ІВАНКИ БУЧАК-МАНЬКО

будуть відправлені Заупокійні

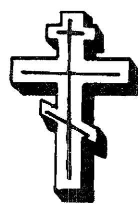
СЛУЖБИ БОЖІ

в церквах:

св. Николая у Вотервліт, Н.Й., 27 квітня, о год. 8:30 ранку;
св. Анни у Львові, Україна;
Пресвятої Тройці, село Соколя, Україна;
св. Іллі, Бремптон, Онт., Канада;
Покрови Пресвятої Богородиці, Бриджпорт, Конн.;
Пруденотополіс, Парана, Бразилія.

В цей день прошу згадати Покійну у своїх молитвах.

Муж МИРОН

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що після довгої недуги 8 квітня 2000 р. відійшов у вічність

св. п.

мґр інж. ПЕТРО КРАМАРЕНКО

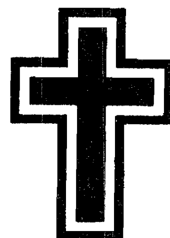
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 13 квітня 2000 р. в українській православній церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, о год. 11-ій ранку.

ПОХОРОН відбувся на цвинтарі св. Андрія.

Про молитви за душу покійного просить

дружина МАРІЯ

Вічна йому пам'ять!

З волі Всевишнього, 11 березня 2000 р., на 91-му році життя відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

бл. п.

СТЕФАН ІВАНЧУК

д-р права

ПАРАСТАС відбувся 14 березня 2000 р. в похо-ронному заведенні в Кент, Ог.

ПОХОРОН – 15 березня з церкви св. Духа в Акрон, Ог.

Тлінні останки спочили 16 березня на „Cedar Hill", українському народному цвинтарі у Вашінгтоні.

Залишені в смутку:

дружина – ЛЮБА
дочки – МАРІЯ з мужем ГАЙНРІХОМ ШНЕЗ
– ОЛЕКСАНДРА з мужем ОЛЕГОМ ПАНОВ
внучки – ЛЯРИСА БИБЕЙ, ОЛЕКСАНДРА ШНЕЗ
брат – ЯРОСЛАВ
сестра – МАРІЯ САЛАМОН
родини – ІВАНЧУКІВ, САДОВСЬКИХ, БОДНАРІВ, ФЕДУНІВ
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Нехай пам'ять про Покійного „йде з роду в рід".

Сердечно дякуємо Всечеснішому о. Михайлові Крупці, парохові церкви св. Духа, за уділення Найсвятіших Тайн і за похоронні відправи.

Всечеснішому о. Тарасові Лончині за надгробну відправу у Вашінгтоні.

Глибоко вдячна родині, дорогим приятелям і знайомим, за їхню участь в похоронах, за ласкаві співчуття, за молитви, пожертви на Служби Божі, квіти, щедрі дари на церкву св. Духа, та на суспільні, харитативні і культурні цілі.

Дружина ЛЮБА

• НА ПРОДАЖ •

На 2 особи мавзолей, Venice, FL Memorial Gardens (8,000 дол.)
Тел.: 941 426-3637 Анна
941 423- 8433 Антоніна

Продається двоповерховий будинок, район вулиці Личаківської у Львові.
Тел.: (203) 977-8165 Марта

Чудовий подарунок рідні в Україні! Приватний будинок з садком в тихому місці м. Теребовлі, Тернопільської обл., близько до центру. Опалення природним газом, вода в хаті, гараж. Радість родині за невеликі гроші.
Тел.: 1 (856) 866-2651 Леонід

• РОЗШУКИ •

Розшукую дядька ЮРІЯ ВІКТОРОВИЧА ХВОСТОВА, з яким ми мали останній контакт у Польщі в 1944 р. Розшукує Анна Альфредівна Хвостова
Тел. 718 657-7995

Розшукую людей з УПА, які знали ТУСЮ СИСИН, псевдо КРИЦЯ, нар. 1925 року в Самборі, Львівщина.
Тел.: (203) 977-8165
донька Марта

• РІЗНЕ •

Д-р Микола Івашко, учитель при Harvard Medical School у відділі радіології шукає помешкання від 1 липня 2000 р.до 1 липня 2001 р. в околиці Cambridge – Becon Hill-Backbay – South End. Може бути неумебльоване. Тел. „collect": 517 351-5556

Лікар натуропат безкоштовно консультує і надає відповідні рекомендації при жіночих хворобах. Безплатно визначаємо цукор в крові і тест на вагітність.
Тел.: 917 495-0859 • 908 497-9226

• ЗНАЙОМСТВА •

Розведена українка з Одеси, 50 років, має зелену картку і добру працю, познайомиться з українцем, громадянином Америки, віком понад 50 р., який не має надмірної ваги.
Тел.: 718 236-5380 Віра

Українка 35 років, дентист, хотіла б познайомитися з громадянином США для подальшого одруження.
Оксана Сідлак, Івано-Франківськ, вул. Бельведерська 58, кв. 19, Україна, 284010

Українка, 40 років (закінчила педагогічний університет) бажає познайомитися з чесним, інтелігентним чоловіком.
Тел.: 973 625-7973 Марійка

• ДО ВИНАЙМУ •

До винайму не дороге 3-кімнатне мешкання близько „Союзівки", коло Фордмор Ровд в Кергонксоні.
Тел. 718 352-8404

• ПРАЦЯ •

Шукаю жінку до опіки 2-ох дітей (7 і 5 років) і легкої домашньої праці– 5 днів в тижні.
Тел.: (732) 615-0797 веч.
або (718) 854-8030 вдень

Жінка, 40 років з педагогічною освітою, у вихідні дні (субота, неділя) догляне вашу дитину чи заопікується старшою особою.
Тел.: (973) 625-7973
Марійка

Шукаю жінку з України по догляду за хлопчиком, 13 місяців без проживання, 5 днів на тиждень. Може бути на „Part time".
Тел.: 973 881-1291

Потрібна від тепер: порядна, ніжна жінка, що любить і має досвід із дітьми, яка може варити та вчити української мови для 3-річного хлопчика і 6-річної дівчинки із лагідними характерами. Жити з нами у живописній Пенсильвенії.
717 285-0095

